

VLAAMS NATIONAAL

WEEKBLAD

Wij

DONDERDAG 1 JULI '93

38^e JAARGANG • NR. 26 • 33 fr.

VAN STRIJD TOT BELEID

AANBEVOLEN HUIZEN

N.V. BERT Cars en Trucks

Assesteenweg 101-103
TERNAT

Tel.: 02/582.13.12
02/582.04.10

Verdeler
VOLKSWAGEN - AUDI - PORSCHE 944

Diensten: verhuur lange termijn: D'IETEREN LEASE
Depannage dag en nacht - tel. 02/452.67.26

Personenwagens, vrachtwagens en carrosserie

Kostuums naar maat

Adverteren in WIJ
rendeert

02/219.49.30

Probeer eens!

nv de winne-fabrisac

migrostraat 128
B 9200 schoonaarde
dendermonde
052/42 33 04 - 42 39 16

N.V. ZAKENKANTOOR
HERMAN STEENHOUDT

1 STATIONSPLEIN,
9500 GERAARDSBERGEN
Tel. (054) 41 30 44

Woonkrediet
steeds iets beter!

Freddy en Cecile Vermeersch-Vaesens

Sint-Aarnoutstraat 12
8211 Aartrijke-Zedelgem
☎ 050/20.08.50

algemene decoratiewerken —
schilderen — behangen —
vloerbekledingen — parket —
louverdrape — luxaflex —

drukkerij

typo - offset - repro
enveloppen - rx enveloppen
kettingformulieren
boekdruk - direct mail

PVBA J. BORREMANS-COCK & KINDEREN

Algemene Bouwondernemingen

Gentsestraat 238
9500 Geraardsbergen
Tel. 054-41.25.89

Wij bouwen voor u
sleutel op de deur

U bent van harte welkom bij

Karel Van den Berghe B.V.B.A.
VLOER en MUURTEGELS

- Steeds ruime kortingen
- Kwaliteitsprodukten
- Uitstekende service
- Keuze uit meer dan 600 soorten

GENTSESTEENWEG 377 9300 AALST
(200 m voor de Vijfhuizen)
Tel. 053/70.06.64

SCHOENEN

Willy VERDIEVEL- Hilde DEMAREY
Albert I-iaan 171, 8620 NIEUWPOORT-BAD
Tel. (058) 23 51 96 - Fax (058) 23 51 96

DOCKSIDES

AIGLE
TRETORN
ROMIKA

Scholl

Ronny

TEKO

AMBIORIX

BAMA

Kickers

adidas

GUMA

Gabor

BAMA

JED

broedje & mood
JED

Ik heb Purpelen

diadora

MEPHISTO

TROPS

SEBAGO

Docksides

SEBAGO

26 kleuren

TROPS

20 kleuren

AMBIORIX

6 kleuren

ADVERTENTIE

WEEK-END altijd open
Woensdag gesloten

Dit jaar terug het **MEEST** aantal
kleuren van gans de **KUST**

HET ONAFWENDBARE DEBAT

POLITIEK geïnteresseerden die voor hun vakantie-dagen een zinvol tijdverdrijf zoeken schaffen zich best de tekst *Een nieuw politiek projekt van de Volksunie* aan. Deze ontwerp tekst voor het algemeen ledencongres van 11 en 12 september a.s. zal hen voldoende stof tot nadenken, discussie en bemerkingen bieden. Verder in ons weekblad staan de grote lijnen van dit projekt afgedrukt en geeft voorzitter Bert Anciaux in een kort vraaggesprek toelichting bij het waarom en de tot standkoming ervan.

Sommige elementen in het projekt hebben binnen de partij voor (wat) storm gezorgd, maar wellicht was het ook de bedoeling van de voorzitter om de geesten wakker te schudden. De VU heeft terecht zeer veel energie in de staatsomvorming van het unitaire België gestoken, nu is de tijd aangebroken om *van strijd naar beleid* over te stappen. Wij gaan hier niet nogmaals de hele weg overdoen van wat gemeenzaam „de taalstrijd” werd genoemd tot de structuren die wij vandaag kennen, iedereen heeft onderhand het eerste artikel van de nieuwe federale grondwet van buiten geleerd. Dit verwoordt krachtig de overwinning van de federalisten op het oude België, zwart op wit. Maar hoe moet het verder nu het federalisme een feit is?

Zo'n tien jaar geleden zijn aan Vlaamse zijde mensen zich gaan beraden omtrent deze vraag, zeg maar uitdaging. Zij stelden terecht dat het Vlaanderen van „morgen” zich niet aan de kwalen van „gisteren” zou bezondigen, dat de nieuwe dageraad slechts zou gloriëren door een andere politiek.

Het zijn vooral democratische Vlaams-nationalisten, zij die de federalisering als eerste punt in hun programma hebben staan, die zich zorgen maken over deze toekomst. Zij willen niet dat hun strijd slechts een strijd voor structuren is geweest maar een strijd voor een beleid.

De Volksunie heeft sinds haar ontstaan een dubbel programma verdedigd, een tweeluik dat een federalistische en sociale politiek verwoordde. Ver zoeken hoefde niet: Vlaamse strijd is ook sociale strijd, is altijd zo geweest. Zo lopen er rechtstreekse lijnen van de daensistische beweging en van Lodewijk De Raet (die ijverde voor een eigen economie) naar het Vlaams-nationalisme.

Aan het erfgoed van het daensisme: solidariteit met de evenmens, ontplooiing van de Vlaming, democratisering van de samenleving, doorbreken van de verzuiling; hoeft nog weinig toegevoegd. Ook in 1993!

Natuurlijk hebben ook andere partijen gepoogd deze doelen te bereiken, de praktijk heeft echter uitgewezen dat ook hier tussen droom en daad een hele wereld ligt.

Solidariteit met de evenmens. Het lijkt in een tijd waarin het individu, de burger, tot een op zichzelf bestaand wezen wordt opgeblazen, haast buitenaards. Is het ver gezocht dat de VU stelt dat de hele maatschappij borg moet staan voor de kwaliteit van het leven? Is het vreemd dat zij opkomt ook voor „de kinderen van ons volk” die zich in deze harde maatschappij niet overeind kunnen houden? Is het vreemd dat volksnationalisten levenskwaliteit nastreven ook voor andere volkeren waarmee het onze de rijke verscheidenheid van de hele

mensheid uitmaakt? Daarbij een hand toesteken, men kan het evengoed ontwikkelings samenwerking noemen, is niet alleen een plicht maar ook een noodzaak.

Ontplooiing van de Vlaming. Ieder lid van de maatschappij moet gelijkwaardige kansen krijgen om kennis te verwerven opdat iedereen volwaardig kan deelnemen aan de kulturele en sociale verworvenheden van deze tijd. Onwetendheid en analfabetisme snijden ook vandaag nog teveel Vlamingen de weg naar een betere levenskwaliteit af. Het is de taak van een politieke partij deze vorm van *verkleuring* tegen te gaan!

Demokratisering van de samenleving. De klacht dat te weinigen over te veel beslissen is zo oud als de mensheid zelf. In het VU-projekt worden middelen aangereikt die deze mankementen kunnen verhelpen. Op de eerste plaats moet aan de huidige wijze van politiek-doen een andere inhoud gegeven worden. Politiek bedrijven is een maatschappelijke opdracht, is de zorg om het welzijn. Als daarbij zoveel mogelijk mensen en groepen betrokken worden bestaat de kans dat beleid weer de zaak van iedereen wordt en niet langer van gesloten cenakels. Daarbij moet „het spel” tussen meerderheid en oppositie geherwaardeerd worden, dat begint het best *onderaan* in de gemeenteraden.

Doorbreken van de verzuiling. Het is mooi om horen dat de CVP op haar jongste kongres verklaart afstand te willen nemen van haar zuilen, maar blijft dit geen vrome wens? In een recent nummer van *De Boer*, het weekblad van de Boerenbond, staat te lezen hoe „verontruste” Westvlaamse CVP-boeren bij CVP-voorzitter Van Rompuy zijn gaan zeggen te verwachten dat „de CVP als partij concrete initiatieven neemt om terug het vertrouwen te winnen van een niet onbelangrijk deel van zijn leden.”

Natuurlijk zegt deze opsomming in een notedop niet alles van wat er in VU-dokument vermeld staat. Wij zouden het nog kunnen hebben over problemen als het gebrek aan veiligheid, de migrantenintegratie, de zorgelijke toestand van het leefmilieu, het begrotingstekort, de toekomst van de Nederlandstalige gemeenschap in Europa, enz... Bovendien is deze ontwerp tekst op tal van punten voor verfijning en aanvulling vatbaar, hete hangijzers als het invoeren van de 4 dagen-werkweek, het onteigeningsrecht en het migrantenvraagstuk horen daar zeker bij. Het zou ook nuttig en wenselijk zijn mochten mensen uit de academische wereld, uit het maatschappelijke en kulturele leven hun opmerkingen niet sparen.

Sommige commentatoren hebben, wellicht opzettelijk, de ontwerp tekst bij voorbaat als een koerswending in een bepaalde richting afgemaakt, terwijl zij deze eerder als een belangrijke bijdrage tot het noodzakelijke en onafwendbare ideeëndebat hadden moeten zien. Zij hebben zich daarbij niet geschroomd kritiek van VU-verkozenen als „een nieuwe leegloop” aan te kondigen. Tegen zo'n kwaje wil is echter weinig kruid gewassen.

Wie echter de moeite doet om het dokument ernstig door te nemen zal bekennen dat wie in Vlaanderen mee wil praten over de toekomst van onze regio *Van strijd naar beleid* moet gelezen hebben. Voor wie zijn/haar zeg wil hebben staat de deur open: het onafwendbare debat is begonnen.

Maurits Van Liedekerke

Vlaams-Nationaal
Weekblad

Uitgave van het Vlaams Pers-,
Radio- en TV-instituut v.z.w.

Hoofdredakteur:
Maurits Van Liedekerke

Redacteuren:
Tom Serkeyn
Peter Dejaegher
Toon Van Overstraeten

Sekretariaat:
Hilde De Leeuw

Alle stortingen van abonnementen, publiciteit
en redactie op prk. 000-0171139-31 van **WIJ**,
Barrikadenplein 12, 1000 Brussel
(Tel. 02/219.49.30). Telefax: 02/217.35.10.

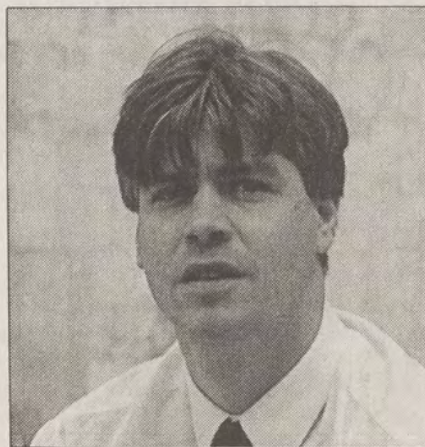
Jaarabonnement	1.200 fr.
Halfjaarlijks	700 fr.
Driemaandelijks	400 fr.
Los nummer	33 fr.

Verantw. uitgever:
Bert Anciaux,
Barrikadenplein 12,
1000 Brussel

Reklame:
Karel Severs, tel. 02/219.49.30, toestel 231
('s voormiddags) of privé, Alsembergse-
steenweg 797, 1653 Dworp.
Tel. 02/380.04.78.

INHOUD

7 Bert Anciaux licht het ontwerp
van nieuw maatschappelijk
programma voor de VU toe.

11 In de KS-kommissie ont-
hulde Peter Kluit dat de
ware reden voor zijn ont-
slag de "Begemann-kon-
nektie" zou zijn.

12 Van strijd naar beleid. Zo
luit de titel van de ont-
werp tekst voor het groot
maatschappelijk kongres
van de VU in september. WIJ brengt
een uitgebreide samenvatting.

15 De volksnationale strijd
buiten Europa wordt vol-
gens Karel Jansegers
vaak overschaduwd door
klassen- en rassenstrijd, en vooral
door godsdienstoorlogen.

20 Het Daensisme kan zich
dankzij de film in een her-
nieuwde belangstelling
verheugen. Frans Van
Campenhout heeft in zijn "Lexicon
van de daensistische beweging"
ook aandacht voor de mindere go-
den rond Daens.

22 Thuiskomst in Brugge van
Egbert Aerts is geen ro-
man in de gebruikelijke
betekenis van het woord.
De personages en hun handelingen
moeten eerder in hun symbolische
dan in hun letterlijke zin geïnterpre-
teerd worden.

23 De Kuifjes-rage kent te-
genwoordig geen gren-
zen. Hoewel Hergé be-
trekkelijk weinig albums
naliert, vormt zijn oeuvre een onuit-
puttelijke inspiratiebron voor uitge-
vers, gadgetfabrikanten, kunstcritici
en reclamejongens. Aan Kuifje heb-
ben we nog lang een kluijfe, meent
onze redakteur.

26 De crisis slaat toe in het
provoetbalwereldje. Ko-
pen zonder geld was in de
afgesloten transferperio-
de duidelijk de leidraad. En Ander-
lecht deed de beste zaakjes...

(omslag J. Geboes)

23 TOMAHAWKS...

De 23 kruisraketten die de Verenigde Staten op Bagdad afvuurden troffen meer dan alleen het hoofdkwartier van de Iraakse veiligheidsdiensten. Ze troffen de wereld, vooral de niet-westerse. De VS riepen voor deze aanslag het recht op zelfverdediging in, omwille van een vrijdelde bomaanslag tegen de gewezen VS-president *Bush* in Koeweit. Hoewel de Amerikanen voor hun raid o.m. de steun kregen van Londen, Moskou en Bonn, en ze bij andere westerse staten zoals het België van minister *Claes* begrip oogstten, werd de actie scherp veroordeeld door de Arabische bondgenoten uit de Golfoorlog tegen Irak. Zelfs Koeweit veroordeelde de aanval.

Specialisten in internationaal recht waren ook al niet mals voor de VS. Men kan moeilijk wettelijke zelfverdediging inroepen voor een vrijdelde poging om een gewezen president te vermoorden. De Iraakse burgers die bij het bombardement om het leven kwamen hebben in ieder geval geen schuld aan de vrijdelde aanslag op *Bush*.

...VOOR BAGDAD

De reactie van de zich socialist noemende Belgische minister van Buitenlandse Zaken *Willy Claes* was beneden alle peil. *Willy Claes* beschikt natuurlijk over meer gegevens van de Amerikanen dan de man in de straat. Zo meldde hij Vlaanderen vanachter de radiomikrofoon dat indien de bomaanslag tegen *Bush* gelukt zou zijn, er geen leven meer zou zijn binnen een straal van 400 yards van de bomauto. *Claes* weet misschien wel dat een yard drie Engelse voeten of 0,9144 meter meet, maar hij vond het alleszins niet nodig de Vlamingen in die wetenschap te laten delen.

Maar zelfs indien de VS spijkerharde bewijzen tegen de terroristen op tafel kan leggen, gaat het niet op als vergeldingsmaatregel een stad te bestoken met kruisraketten. Hoe duivels slecht een diktatoriale leider van een land en zijn handlangers ook mogen zijn, het wordt eens tijd dat de zogezegde beschaafde wereld ophoudt daarvoor onschuldigen te vermoorden. En dan zwijgen we nog over de twee maten en twee gewichten waarmee de VS menen politie-agent van de wereld te mogen spelen.

INTUSSEN IN EX-JOEGOSLAVIE

Vlak voor de Verenigde Staten het Irak van *Saddam Hoessein* even een lesje in beschaafde politiek gaven, belandde op onze

tafel opnieuw een briefje van pater *Jo De Brant* uit de Kroatische hoofdstad Zagreb. Deze pater uit Sint-Niklaas bestookt al geruime tijd de Vlaamse redakties en politici met smeekbeden om steun voor de negen- tot twaalfduizend families Kroatische, Servische en moslimvluchtelingen waarvoor hij zich samen met anderen inzet. De smeekbeden aan Vlaamse adressen bleven totnogtoe zonder succes. *Jo De Brant* schrijft: *Met Pasen schreef ik een brief aan alle Vlaamse senatoren en volksvertegenwoordigers met de bede om meer hulp voor de vluchtelingen. Ik kreeg een paar zeer mooie brieven terug, maar tot nu toe van hen of door hen niet één doosje zeep, niet één deken, niet één kilogram meel.*

Nu de vakantie in Europa voor de deur staat, herhaalt *De Brant* zijn oproep. Want wie denkt nu in hemelsnaam in juli of augustus aan vluchtelingen, vraagt hij zich af. *Maar ik kan die 9.000 tot 12.000 families moeilijk tot september of oktober in de diepvries steken*, schrijft de pater ons. De nood is echter hoog, de voorraden bijna op. De dag dat *De Brant* zijn deur voor de vluchtelingen moet sluiten staat voor de deur. Giften voor *De Brant* zijn welkom op rek. nr. 551.10873100.58 met de vermelding „eten voor Zagreb”.

De pater vertelt over de situatie in ex-Joegoslavië verschrikkelijke verhalen. Zo schrijft hij dat iemand op het gedacht kwam geld te verdienen met de afgrijselijke verkrachtingen, folter- en moordpartijen. *Het verkrachten en vermoorden van kinderen wordt vakkundig, volgens draaiboek, gefilmd en dan worden deze horror-video's als drugs voor veel geld illegaal onder de toog verkocht. In Franse en Engelse kranten wordt de verkoop van zulke kassettes aangekondigd met titels als: „Wat U nog nooit heeft gezien. Opwindig tot het einde”.*

TOERISTEN-TERRORISME

Het afgelopen jaar sijpelen in de Europese pers regelmatig berichtjes door van aanslagen van moslimfundamentalisten tegen toeristische trekpleisters in Egypte. Een en ander heeft voor gevolg dat het toerisme naar de schatten van de farao's gevoelig gedaald is. Het jonge volkrijke land moet daardoor miljarden aan buitenlandse deviezen ontberen, wat de oplossing van de gigantische problemen waar Egypte voor staat natuurlijk niet dichterbij brengt.

De Koerdische guerillabeweging *PKK* is nu ook begonnen met een *toerisme-oorlog*. We hebben veel simpatie voor het Koerdische volk. We kunnen er ook begrip voor opbrengen, dat de doofheid van de rest van de wereld voor het streven naar zelfbeschikking van de Koerden hen in de verleiding brengt

gevaarlijke wegen op te gaan. Maar van terroristische aanslagen tegen toeristen moeten we net zo min weten als van terroristische aanslagen tegen de Turken of tegen de eigen mensen. Net zomin als we vergeldingsakties van staten tegen andere staten goedkeuren wegens vrijdelde pogingen tot terroristische aanslagen.

Door in Turkse badsteden aanslagen te plegen tegen toeristen bewijst de *PKK* de Koerden een slechte dienst.

De vakantie staat voor de deur, en daar komt *De Lijn* aangefiets met een aantrekkelijk kustinitiatief: een fietsvriendelijke kusttram. Elke dinsdag, donderdag en zaterdag rijdt een *Fiets-tram* twee keer per dag tussen *Knokke* en *De Panne* en terug. Minister van Verkeer *Johan Sauwens* en wielerkampioen *Eddy Planckaert* stelden het nieuwe initiatief voor. In de *Fiets-tram* zijn zitplaatsen voor 37 passagiers en vooral hangplaatsen voor 30 fietsen. De *Kustweg* wordt binnenkort ook van vier rijvakken herleid tot twee. (foto vum)

VLABINVEST

De Vlaamse regering zal het mogelijk maken dat sociaalkulturele criteria gehanteerd worden bij de toewijzing van Vlabinvest-appartementen in de zes faciliteitengemeenten rond Brussel, Overijse, Hoeilaart en Tervuren. Deze appartementen zullen voorbehouden worden voor de autochtone bewoners van de gemeenten. De criteria die men hierbij zal hanteren betreffen o.m. woonplaats en binding met de gemeente. Daarnaast wordt ook nagegaan of de kandidaat z'n kinderen naar de Nederlandstalige onderwijsinstellingen stuurt, en of hij/zij lid is van sociaal-kulturele verenigingen die erkend zijn door de Vlaamse gemeenschap.

Deze criteria komen in belangrijke mate uit een voorstel van dekreet van *Etienne Van Vaerenbergh* (VU) en *Herman Suykerbuyk* (CVP) om in bepaalde gemeenten het woonrecht aan banden te leggen. Ten onrechte wordt dit in de media vaak het dekreet-Suykerbuyk genoemd. Het dekreet werd oorspronkelijk ingediend door VU-raadslid *Daan Vervaet* en *Suykerbuyk*. Na het overlijden van *Vervaet* nam *Etienne Van Vaerenbergh* het voorstel over.

Van *Vaerenbergh* en *Suykerbuyk* willen paal en perk stellen aan de overdreven inwijking van anderstaligen en/of hoogbegoeden in bepaalde gemeenten, waardoor de eigen inwoners niet meer aan de bak komen en verplicht worden uit te wijken. Tegen dit voorstel loopt een procedure ingespannen door de Franse gemeenschapsraad. Deze ziet in het voorstel van dekreet een poging om de Franstalige inwijking in de rand rond Brussel stop te zetten en de Franstalige

Etienne Van Vaerenbergh, samen met Suykerbuyk (CVP) de indiener van een ophefmakend voorstel van dekreet.

(foto R. Szommer)

inwoners van Vlaamsbrabantse gemeenten het leven zuur te maken. De Franse gemeenschapsraad schermt met beschuldigingen die gaan van schending van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel en de mensenrechten tot apartheid en racisme.

De Vlaamse premier *Van den Brande* beklemtoonde dat het gelijkheidsbeginsel wel degelijk zal gerespekteerd worden, vermits de regeling gelijk zal worden toegepast voor iedereen.

KIOSKLIJNEN

Steeds meer telefoonabonnees lieten de voorbije maanden een veiligheid inbouwen waardoor zij geen toegang meer krijgen tot de sekslijnen en babbelboksen op het infokioskneta van Belgacom. De ongeveer vijfduizend abonnees die hiertoe besloten zijn overwegend bedrijven. De bedrijfsleiding wordt het grondig beu dat de werknemers op de kosten van het bedrijf kennis nemen van allerlei erotische hijg- en steunavonturen.

De beveiliging tegen de sekslijnen houdt bij Belgacom echter ook in dat de abonnee geen toegang meer krijgt tot de serieuze 077-lijnen. De meer ernstige lijnen geven informatie over beursverrichtingen, meteorologie, opiniepeilingen, etc. De verbruikersvereniging *Test Aankoop* spoorde enkele weken terug haar leden aan om massaal klacht neer te leggen tegen pornografische kiosklijnen en de publiciteit die ervoor gemaakt wordt in dag- en weekbladen. *Test Aankoop* vindt het terecht maar een povere service van Belgacom om telefoonabonnees die bezwaren hebben tegen de sekslijnen tegen een relatief hoge kost ineens maar af te sluiten van alle kiosklijnen.

Een gesprek met een 077-lijn kost zo'n 6 frank per 20 seconden. De sleutel tegen de 077-lijnen kost 650 frank, plus btw. De liberalisering van het 077-verkeer zorgde voor een opmerkelijke stijging van de omzet van de kiosklijnen: van 9,7 miljoen in 1990 over 160 miljoen in '91 tot bijna een half miljard eind vorig jaar.

TREINABONNEMENT

De concurrentiestrijd tussen de universiteiten en universitaire instellingen krijgt een nieuwe dimensie met het initiatief van het *Limburgs Universitair Centrum* (LUC). De raad van bestuur bestelde nl. bij te dragen in de prijs voor het trein-tram-bus-abonnement van de LUC-pendelstudenten. De helft van de abonnementsprijs wordt aan de studenten terugbetaald. Het geld voor dit initiatief komt van de sociale sektor van het LUC. In Diepen-

Het Rode Kruis heeft zichzelf bedacht met een nieuw logo, waarin voor het eerst het woordje „Vlaanderen” in voorkomt, een nieuwe huisstijl, en Bekende Vlamingen als ambassadeurs en ambassadrices. De nieuwe naam voor de Vlaamse afdeling van het Belgische Rode Kruis luidt „Rode Kruis Vlaanderen”. VTM-presentatrice en gewezen miss Vlaanderen *Anne De Baetzelier* wordt de eerste ambassadrice. Ze wil gaan sleutelen aan het ouderwetse imago van het Vlaams Rode Kruis.

(foto vum)

beek wordt ook al jaren een woontoelage toegekend aan de studenten die er op kot zitten.

Het LUC wil met haar toelage voor de pendelstudenten het openbaar vervoer propagieren. Het moet gezegd dat dit een mooie ambitie is. Temeer daar er in Diepenbeek slechts 1.100 reglementaire parkeerplaatsen zijn. Dat is echter volstrekt onvoldoende.

Tellingen wezen uit dat er dagelijks meer dan 300 voertuigen fout geparkeerd staan, wegens plaatsgebrek.

EEN NIEUW PROJECT

■ Het Filipijns meisje dat de omslag sierde van de bestseller van *Chris De Stoop* over de vrouwenhandel, „*Ze zijn zo lief, meneer*”, is gearresteerd. Ze werd beschuldigd van **poolerschap**.

■ Bijna de ganse Belgische landmacht zal opgaan in het Frans-Duitse **Eurokorps**. Hieraan zullen voor de Belgische militairen weinig of geen praktische gevolgen verbonden zijn. Alleen de 110 stafleden van het Eurokorps worden in het hoofdkwartier in Straatsburg gelegerd.

■ *Agalev* wordt, zo lezen we in de pers, verscheurd door de **rotatieplicht**. Die houdt in dat elke mandataris van de groenen maximaal twee keer een verkozen mandaat mag uitzetelen. Daarna kan er nog één mandaat bijkomen, mits een *Agalev*-kongres toestemming geeft. Onder meer de *Agalev*-kopstukken *Vogels*, *Geysels*, *Aelvoet*, *Van Dienderen*, *Dierickx* en *Staes* zullen na hun legislatuur een uitzondering moeten vragen als ze nog willen zetelen. Daarna is het definitief gedaan.

■ Wanneer de *VU* dezelfde rotatieplicht zou kennen als *Agalev*, zouden van de 17 federale mandatarissen (voor kamer, senaat en euro-parlement) slechts *Jan Loones*, *Hugo Olaerts* en *Etienne Van Varenbergh* geen uitzondering aan een *VU*-kongres moeten vragen. Voor 9 federale *VU*-mandatarissen zou bij de volgende verkiezingen zelfs geen uitzondering meer mogelijk zijn. De *VU*-frakties hebben duidelijk heel wat **ervaring** in huis!

■ Wie minder rijk is aan ervaring, zijn de Vlaams Blok-parlementsleden. Enkele van deze jongens kunnen soms hun handen niet thuishouden, en schuwen zelfs geen vechtpartijtje in het paleis der natie of daarbuiten. Het gerecht van Antwerpen vroeg deze week om de opheffing van de parlementaire onschendbaarheid van *Xavier Buisseret*. Dat gebeurt reeds voor de tweede keer. Het opvliegende parlementslid zal vervolgd worden voor **slagen en verwondingen**.

■ In **Lint** wordt een man ervan beschuldigd zijn vrouw en drie dochtertjes door wurging om het leven gebracht te hebben. Hoewel hij eerst tot bekentenissen overging, schoof hij later de moorden op de drie meisjes in de schoenen van zijn vermoorde vrouw.

Verleden week donderdag stelden *VU*-voorzitter Bert Anciaux en penningmeester Willy De Saeger in de Buffet Primeur een ontwerp tekst voor getiteld „Van strijd naar beleid”. Het is de ontwerp tekst voor het *VU*-kongres van 11 en 12 september in Leuven, waar het maatschappelijk programma van de *VU* bijgestuurd zal worden. **WIJ** pakt deze week uit met een kort vraaggesprek met Bert Anciaux, en brengt een uitgebreide samenvatting van de ontwerp tekst als omslagverhaal.

■ **Op de perskonferentie vroeg een joernalist U of U met het ontwerp voor een nieuw maatschappelijk programma de nek uitsteekt naar links?**

„Ik heb me bij de voorbereiding van mijn ontwerp tekst zeker niet geïnspireerd op andere partijen. Links en rechts zijn trouwens achterhaalde begrippen geworden. Als ik zie welke standpunten links de dag van vandaag inneemt in tal van maatschappelijke discussies, kan ik me met de beste wil van de wereld geen linkse jongen noemen. Kijk naar de standpunten van de *SP* over de sociale zekerheid, de ziekenfondsen, de zuilen. Men kan dat moeilijk vooruitstrevende of vernieuwende stellingnamen noemen.”

■ **Bestempelt U de *VU* zoals U ze zou verkiezen wél als een vooruitstrevende partij?**

„In ieder geval. Ik meen dat het democratisch volksnationalisme in wezen een vernieuwende maatschappijvisie inhoudt. De *VU* wilde van bij haar ontstaan een federale staatsvorm tot stand brengen, omdat ze ervan overtuigd was dat dat de beste bestuursvorm is die er denkbaar is. Vermits de *VU* de staatsvorm wilde wijzigen, was ze vernieuwend. De conservatieven zweerden daarentegen bij het oude België. Ook voor onze maatschappelijke standpunten moeten we progressief blijven: we mogen ons niet tevreden stellen met bestaande systemen, wanneer deze niet meer bevredigend functioneren. Wanneer de sociale zekerheid inefficiënt en onbetaalbaar wordt, moeten we eraan sleutelen. Wanneer het huidig rechtssysteem hopeloos in de knoel geraakt, en de gerechtelijke achterstand blijft oplopen, moeten we het systeem veranderen. En hetzelfde geldt voor elk ander maatschappelijk terrein. Wie daarentegen het status quo blijft verdedigen omdat dit toevallig de belangen van bepaalde zuilen of groepen goed dient, en men zich veilig voelt bij die stand van zaken, is conservatief.”

■ **Waar haalde U de mosterd voor uw maatschappij-programma?**

„Hoofdzakelijk in hetgeen reeds bestond. We beseffen soms zelf niet welk een rijk

programma de *VU* heeft. De standpunten uit onze kongressen uit de jaren zestig en zeventig waren echt zeer vernieuwend. Heel wat van die standpunten, ik denk bvb. aan een belasting op de robots, zijn nu nog aktueel. Het schortte ons vroeger wel aan maatschappelijk profiel. We hadden goede en vernieuwende maatschappelijke standpunten, maar we slaagden er niet in om ze verkocht te krijgen. Het kommunautaire programma kreeg steeds de voorrang. Pas op, dat was een beetje begrijpelijk. Nu die ommezwaai maken is niet gemakkelijk. Ik heb het zelf vastgesteld: als ik een kommunautair boerke laat, levert dat een vette krantekop op. Maar als ik met een goed doordacht maatschappelijk standpunt kom aandraven, is dat een faitsdiverske van enkele lijnen achter in de krant. Dat wil ik koste wat het kost veranderen: het Sint-Michielsakkoord geeft ons even wat kommunautaire ademruimte. Laat ons nu eens zien hoe dat akkoord in de praktijk werkt, zonder echter de dialoog met de Franstaligen over de knelpunten die nog blijven bestaan te verwaarlozen.”

■ **Na de lancering van uw maatschappelijk programma kreeg U al onmiddellijk de wind van voren van enkele *VU*-parlementairen en -kaderleden. Sommigen kondigden aan dat ze de partij zullen verlaten wanneer wat U voorstelt goedgekeurd wordt op het kongres.**

„Ik zou willen benadrukken dat de tekst die ik verleden week voorgesteld heb slechts een ontwerp tekst is. Alle *VU*-leden zullen deze tekst thuisgestuurd krijgen. Iedereen zal zijn bemerkingen kunnen geven, amendementen indienen. Mijn tekst is dus helemaal geen diktaat. Hij kan ongetwijfeld nog verduidelijkt, aangevuld, geamendeerd worden. Maar ik geloof dat „Van strijd tot beleid” een goede aanzet tot de discussie vormt. Het is uiteindelijk het kongres van september dat de definitieve vorm van de tekst zal stemmen. Ik hoop dat iedereen tenminste zijn beste beentje wil voorzetten om konstruktief mee te werken aan dat kongres. Wanneer kaderleden of mandatarissen zich daarna niet kunnen verzoenen met de tekst die het kongres goedgekeurd heeft, dan is dat hun zaak, en mogen ze daaruit het besluit trekken dat ze willen, in het uiterste geval om de *VU* te verlaten.

Maar dit is zeker niet mijn bedoeling. Ik geloof alleen dat de *VU* van haar wazig maatschappelijk profiel af moet. Het is mijn opdracht om de partij ertoe te brengen echte keuzes te maken. Dit moet verlopen in alle openheid. De *VU* is steeds een partij van dialoog en overleg geweest. Laat ons nu maar eens bewijzen dat de *VU* wel de antwoorden kan geven op de huidige en toekomstige uitdagingen. Dit heb ik beloofd bij mijn verkiezing en ik wil mijn woord houden.

PERSSPIEGEL

GAZET VAN ANTWERPEN De Standaard

„De kloof tussen het beleid en de burgers is nog lang niet gedicht. Zolang men die burgers niet echt au sérieux neemt en men zich blijft verschuilen achter ambtelijke Spie-lerei, zal het politieke bedrijf met argwaan bekeken worden. Straks is er nog een superman nodig om de klachten van de ombudsman te gaan behandelen.”

Armand Van Linden, na het bekijken van het jaarrapport van de Antwerpse ombudsman. 23 juni.

DE NIEUWE GIDS

„Het meertalige, multi-culturele, geregionaliseerde en nu ook federale Koninkrijk België vertoont veel gelijkenissen met de Europese 'microcosmos'. Zoals Europa (en meer andere landen) heeft ook België van oudsher Noord-Zuid- tegenstellingen. Binnen zijn niet altijd waterdichte taalgrenzen worden drie Europese talen gesproken. De regionale belangen zijn even uiteenlopend als die van de Europese regio's onderling. België is dan ook een geschikt proeflaboratorium voor het uittesten van de Europese 'eenheid-in-verscheidenheid'.”

Fons Margot. 24 juni.

HET VOLK

„Om onze cultuur te promoten, is door de federale regering een agenda uitgegeven waarin voor de zes maanden van het Belgisch voorzitterschap (van de EG, red.) niet minder dan 432 culturele activiteiten zijn opgenomen.

Wij gaan niet aan muggezifterij doen door op te merken dat Vlaanderen in deze agenda maar met 167 evenementen is vertegenwoordigd, maar het ergert ons wel dat de Feestdag van de Vlaamse gemeenschap in de agenda totaal ontbreekt. En dat terwijl het 'fête de la Communauté française' van 27 september op twee plaatsen uitvoerig wordt aangekondigd.

Buiten de grenzen mag men blijkbaar nog altijd niet weten dat de Vlaamse gemeenschap het gros van de Belgische bevolking vertegenwoordigt en dat de eerste taal van België dus het Nederlands is. Daarom ergert het ons ook dat de ASLK, sponsor van de agenda, in de Duitse en Engelse editie uitsluitend in het Frans adverteert. Opnieuw het bewijs dat voor de buitenwereld België nog altijd de schijn van een Franstalig land moet ophouden.”

Leo Marynissen. 24 juni.

„Minister-president Luc Van den Brande die vandaag het vliegtuig neemt naar het Verre Oosten, weet toch ook dat de hele discussie over Hongkong en de overdracht van de soevereiniteit over die Britse kroonkolonie aan China draait rond de huiver van de Chinese regering tegenover elke vorm van democratizing. Maar deze bedenkingen laat de Vlaamse regering niet zwaar wegen in haar besluitvorming. Zij kiest voor de realpolitik en wil zaken doen met de oude kommunisten in Peking.

Vanwaar dit verschil in benadering? Waarom kan niets met Zuid-Afrika, dat werkt aan de democratizing, en alles met China dat op korte termijn weinig uitzicht biedt op beterschap?

De SP stond in het Zuidafrikaanse dossier op de rem. Men kan begrijpen dat het niet makkelijk is om te aanvaarden dat het verwerpelijke apartheidsregime aan zijn laatste dagen toe is. Men kan begrijpen dat de argwaan bijzonder diep zit. (...)

Maar het gaat om de uitgangspunten waarop men een buitenlandss beleid, in dit geval het Vlaamse, fundeert. Dat zijn best nuchtere analyses, met aandacht voor mensenrechten maar ook voor de samenhang in het hele beleid. En dus liefst geen zwaar ideologisch gekleurde beschouwingen of emotionele opwellingen.”

Dirk Achten, na de beslissing van de Vlaamse regering om het kulturele akkoord met China te herstellen. 25 juni.

DE MORGEN

„Guy Verhofstadt blijft verder oogsten. Sinds woensdag heeft hij er een nieuwe sympatizant bij. Een heer van stand, een burger die kan kopen, verkopen, lezen, schrijven en cijferen, kortom een zakenman, dé zakenman, André Leysen dus.

Met de transfer van Leysen deed hij een gouden zaak. Een koopje. Leysen mag dan al 'fin de carrière' zijn, hij heeft een merknaam. Het is een man in wiens handen de behoudsgezinde vleugel van de kristen-democratie blindelings haar centen en stemmen wil leggen, want het vertrouwen in hem is groot, zoniet totaal.

De liefdesbrief aan Verhofstadt betekent voor de CVP een dreun, misschien wel een uppercut. Het is een breuk en het einde van een duurzame en rendabele relatie. Tevens is dit het overduidelijke signaal dat big business het zinkend schip verlaat en voor de grootste partij kiest.”

Standpunt. 25 juni.

„Misschien dat de andere partijen er toch nog in slagen de myte-Verhofstadt te doorprikken. Tot dusver is het hem vrij goed gelukt alle aandacht op de fiskale pletwals van Dehaene te vestigen. Dat wekt de indruk dat het onder Verhofstadt beter zal worden, want minder belastingen en minder verspillingen. Zondag heeft hij-voor het eerst?- toegegeven dat zijn beleid pijn zal doen. Deze bekentenis is een stap in de goede richting, weg van de demagogie en het burgerbedrog. Een Verhofstadt die klare taal wil spreken moet nu ook de rest van het verhaal vertellen. Welke bevolkingsgroepen gaan armer worden en-geen detail- welke burgers zullen van dit beleid beter, zo niet veel beter worden?”

Paul Goossens. 23 juni.

HET BELANG VAN LIMBURG

„In alle stilte mag generaal Charlier verder werken aan zijn oorspronkelijk ideeetje om alles wat in het Belgisch leger straks nog een echt wapen in de hand houdt, zoveel mogelijk samen te brengen op Franstalig grondgebied.(...)”

Ten onrechte heeft politiek Vlaanderen nauwelijks belangstelling voor het doen en vooral het laten van ons leger. Die interesse was er vroeger niet, die is er vandaag nog duidelijk minder. Vlamingen moeten nu immers geen soldaat meer worden. Een nonchalance die we duur betalen, met het verlies of minstens het in gevaar brengen van jobs, werkgelegenheid waar we anders zo graag conferenties over houden.”

Marc Platel. 25 juni.

knack

„Wat beweert nu professor Floodgate, na grondige studie van de olievervuiling in de Perzische Golf? Luister goed: 'Olie is een energierijke grondstof en veel bacteriën leven ervan. Meer bacteriën kunnen meer ééncelligen leveren, meer ééncelligen betekenen meer plankton. En meer plankton leidt tot meer garnalen en vissen.’

Ziehier dus de oplossing voor de economische problemen aan onze Belgische kust: de methode Floodgate. Wij leggen een tanker van vierhonderdduizend ton voor de haven van Nieuwpoort, boren er vier grote gaten in, en een jaar later verdrinken we in de garnalen en de sardienen, waarna het concurrentievermogen van de Belgische exportgerichte bedrijven zodanig zal vergroten dat de premier verplicht zal zijn om de gezinnen terug te betalen, uitsluitend de gezinnen.”

Koen Meulenaere. 23 juni.

pvdv

WERK MAKEN VAN VLAANDEREN

Het is de gewoonte dat de Lid-staat van de Europese Gemeenschap die het zesmaandelijks voorzitterschap van de Raad van Ministers uitoefent een inspanning doet om zichzelf bij de andere leden van de Europese Gemeenschap wat meer „kenbaar” te maken. Zo worden de staats- en regeringsleiders uitgenodigd om hun Europese Raad in een zo nationaal mogelijk kader te beleven. Zo zie je bijeenkomsten in Edingburgh of in Bremen, Venetië en Maastricht... Ik hoop derhalve dat de Vlaamse inbreng in het voorzitterschap van België dat deze week begint zo duidelijk mogelijk zal zijn. Qui vivra, verra...

Ondertussen wou ik echter een kleine anekdote signaleren die ik in deze kontekst veel betekend vind. Vorige week werd aan een ambassadeur van een bevriend land door enkele vrienden een afscheidsdiner aangeboden. Zoiets kan natuurlijk ook ergens in een privéhuis of in een restaurant gebeuren maar ik vond het initiatief dat deze keer werd genomen de moeite waard om het u voor te stellen.

Immers, de groep die dit afscheidsdiner aanbood, besliste dat het zou doorgaan in... het Erasmushuis te Anderlecht.

Stel u het entoesiasme van het vijftigtal disgenoten voor, die van alle kanten uit Brussel aanrukten om aan tafel te gaan in één van de meest historische Vlaamse huizen van de hoofdstad. Van de enkele landgenoten die ik tussen de gasten opmerkte waren er verschillende die nooit in het Erasmushuis waren geweest!

Alleen al het gevoel omringd te zijn door een aantal authentieke Vlaamse schilderijen uit de 14de, 15de en 16de eeuw geeft aan de aanwezigen en niet in het minst aan de vreemdelingen onder hen, een onvergetelijk gevoel. Diegenen in het gezelschap die niet artistiek aangelegd waren, waren in ieder geval onder de indruk van de totale verzekeringswaarde van de kunstwerken die hen op alle verdiepingen omringden: meer dan 1 miljard fr. drukken er op de atmosfeer...

De diplomatieke konversaties die in een dergelijk kader gedurende de ganse avond op intense wijze worden gevoerd zijn, op een duidelijke wijze verschillend van de anders soms zeer banale gesprekken die je op dergelijke recepties en diners moet meemaken. Een omgeving zoals het Erasmushuis tilt het niveau onmiddellijk verschillende graden hoger en het begrip „Vlaanderen” komt er veel spontaner aan bod dan in een zielloos Hilton-restaurant.

Erasmus, die een bijzonder internationaal leven leidde, verbleef slechts 5 maanden in dit merkwaardig huis. Het is echter goed dat wij er aan deze belangrijke periode in zijn leven aandacht hebben geschonken doordat het huis werd gerestaureerd en dat het voor gebeurtenissen zoals voor dit diplomatiek afscheidsdiner kan worden gebruikt.

Wat ik speciaal wil onderstrepen is dat wij in Vlaanderen

zoveel mogelijkheden hebben om ons aan de diplomaten die in Brussel geakkrediteerd zijn kenbaar te maken. Op een onvergetelijke, onvergelykbare wijze. Vaak brengen diplomaten jarenlang in Brussel door en hebben zij niet één keer de gelegenheid om met de Vlaamse realiteit, met ons verleden en met onze hedendaagse ambities, rechtstreeks contact te nemen. Gewoonlijk moeten zij de *Libre Belgique* en *Le Soir* lezen om te weten wat er in Vlaanderen gebeurt.

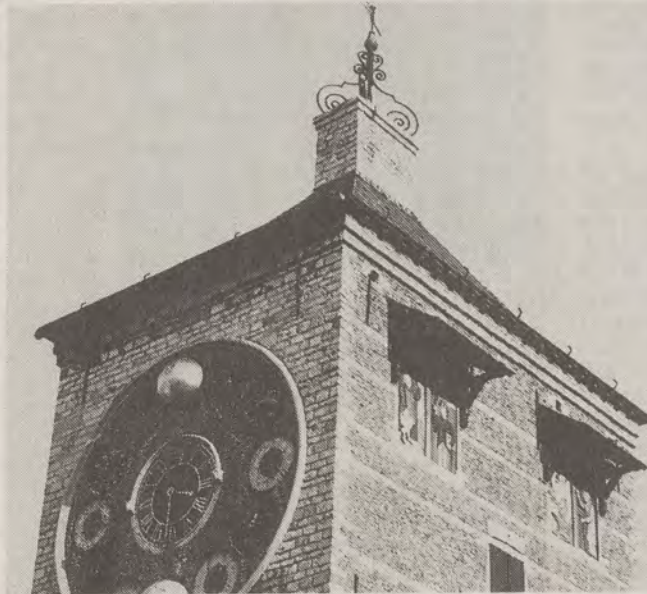
Dat zij een onmiddellijke kontaktnaam met de Vlaamse realiteit op prijs stellen kan ik illustreren aan de hand van een andere, in het verleden meegemaakte, gebeurtenis.

Tijdens een vorig EEG-voorzitterschap werden de toen nog 9 Permanente Vertegenwoordigers met hun echtgenoten op een dag uitgenodigd om naar... Lier te gaan. Zij werden in een VIP-salonbus vanuit Brussel naar de Pallieterstede gevoerd terwijl hen ondertussen over de mikro informatie werd gegeven over Sint-Gummarus, over Felix Timmermans, over Opsomer en Ernest Vanderhallen (!). Bij de aankomst bleek echter dat de bus het stadhuis, waar om 11u. een plechtige ontvangst zou doorgaan, niet kon bereiken omdat er een zaterdagmarkt doorging. Dus werd er besloten de laatste kilometer te voet af te leggen in de aanpalende straten en op de Markt, waarbij de diplomaten zich een weg moesten banen door het wriemelend Lierse volkje dat zijn inkopen aan het doen was.

Wat moest gebeuren, gebeurde: om 11 uur stond de burgemeester met zijn lint om de buik nog steeds alleen in het voor de gelegenheid mooi verlichte Lierse stadhuis, te wachten. Toen hij, een uur later zijn gelegenheidsdiscours eindelijk kon aanvangen, stonden rondom hem, in een wijde kring de ambassadeurs en hun glunderende echtgenotes. Tussen hun benen stonden de plastic zakken vol met verse groenten en fruit, geurig en vol kleur, de selders genereus uitpuilend...

Het moet dus niet altijd de Brusselse Markt zijn, of Antwerpen '93 en Brugge of Gent. Ons volk heeft zoveel te bieden. Wij zouden er echter, fier en zelfzeker, in alle omstandigheden werk moeten van maken!

Veel van de diplomaten die ik toen gekend heb zijn ondertussen ergens ter wereld ambassadeur, minister of internationaal ambtenaar geworden. De meesten onder hen herinneren zich beslist de interessante professionele periode die zij in het diplomatieke centrum dat Brussel is, hebben doorgebracht maar enkelen schrijven mij ook nog vanuit verre landen en vragen, in verschillende talen: hoe is het Lier? En hoe stelt Vlaanderen het?

Hans De Belder

ALLEMAAL BEESTJES!

„ER MOET REKENING GEHOUDEN WORDEN MET DE REGLEMENTERING DIE VOORZIEN IS VOOR DE AMPUTATIES IN DE UITVOERING VAN DE WET VAN 14 AUGUSTUS 1986 BETREFFENDE DE BESCHERMING EN HET WELZIJN DER DIEREN.”

De keren dat *Jan Caudron* en andere VU'ers vragen hebben gesteld over „de uitoefening van de dierengeneeskunde” zijn wellicht niet meer te tellen. De queeste lijkt haast een kruistocht en toch komt er schot in de zaak. Caudron weet zich gesteund door het niet aflatende werk van *Jaak Vandemeulebroucke* die in de aanpak van de hormonenmafia onderhand zijn sporen heeft verdiend. Ons euro-parlementslid heeft ondertussen zoveel materiaal over het probleem verzameld dat het uitkijken wordt naar een boek dat hij er over schreef en dat wellicht na de zomer van de persen rolt.

Caudron interpelleerde op 14 juni j.l. de ministers van Volksgezondheid (*De Galan*) en van Landbouw (*Bourgeois*) over het nog steeds ontbreken van uitvoeringsbesluiten van de wet op „de uitoefening van de dierengeneeskunde”.

Op 2 juni j.l. legden beide ministers het *Plan voor de totale kwaliteit van de keuringen en controles in de sektor van de eetwaren* voor. Caudron noemt deze nota's hoopgevend omdat ze een antwoord geven op zijn vele vragen, hij vond er vele zaken in terug die hij en zijn kollega's in de loop van de voorbije jaren hadden aangebracht.

J.Caudron: „Wij zouden ons gelukkig achten wanneer de regering nog méér VU-plagiaat zou plegen. Dat is het zoveelste bewijs dat een politieke partij ook vanuit de oppositie het beleid positief kan beïnvloeden.”

De VU-woorvoerder drukte zijn tevredenheid uit omdat de onlangs opgerichte interministeriële cel die belast is met de strijd tegen het gebruik van anabole stoffen, resultaten begint op te leveren. De controles op het gebruik van diergeneesmiddelen met of zonder voorschrift zijn echter onvoldoende. Caudron herhaalde nogmaals zijn eerder gestelde vragen en vroeg de minister van Landbouw *opnieuw* wanneer hij de nodige uitvoeringsbesluiten gaat nemen.

„EERSTDAAGS”

Hij stelde zich ook vragen bij de vreemde slachturen in sommige slachthuizen. In Doornik b.v. wordt vooral 's nachts gewerkt. Ook herinnerde Caudron aan de vragen gesteld aan de minister van Justitie en waarop nooit een antwoord kwam.

Dus nog maar eens véél vragen, oude en nieuwe, maar weinig antwoorden.

Minister Bourgeois deed zijn best om uit te leggen hoe moeilijk het is en hoe lang het allemaal aansleept eer de uitwerking van een samenhangende reglementering rond is, een ware lijdensweg.

– Een besluit omtrent de geschreven overeenkomsten van veterinaire bedrijfsbegeleiding tussen een erkende dierenarts en een dierenhouder wordt „momenteel voorbereid en eerstdaags voorgelegd aan de Hoge Raad van de Orde der Dierenartsen en aan de Nationale Landbouwrap, voor onderzoek.”

– Een KB-ontwerp over de geneesmiddelen voor dieren werd opgesteld en „wordt voorgelegd aan de Raad van State.” Een tweede ontwerp van KB wordt „eerstdaags voorgelegd aan de Raad van State.”

– Een artikel over de bevoorrading van en de controle op geneesmiddelen voor dieren „ligt momenteel bij de Raad van State.”

Zo te zien malen de molens van de Wetstraat traag, soms blijkt kiezel tussen het raderwerk te zitten; of is het de *lange arm* van mensen die de zaak niet vooruit willen?

Of moet de traagheid gevonden worden in volzinnen als volgend pracht-eksemplaar door minister Bourgeois ten beste gegeven: „Er moet rekening worden gehouden met de reglementering die voorzien is voor de amputaties in uitvoering van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren.”

(mvl)

P-SPROKKELS

■ In de Senaat voelde *Jan Loones* minister Tobback aan de tand i.v.m. de reorganisatie en de werking van de zeevaartpolitie, zij staat huiverachtig tegenover de plannen van de minister om haar te integreren binnen de rijkswacht. (11 juni 1993)

■ Minister Wathélet heeft plannen om het strafregister te hervormen. Momenteel wordt het strafregister door de gemeentepolitie bijgehouden en gehanteerd. Senator *Bob Van Hooland* meent dat in ideale omstandigheden een centraal register voordelen biedt, mits alle gebruikers een rechtstreekse aansluiting krijgen op het centraal systeem. „*Indien echter het centraal strafregister bedoeld zou zijn om de privacy beter te vrijwaren, dan zullen de gemeentelijke politiediensten minder weten over de betrokken burgers. Hierdoor komt het politiewerk, de strijd tegen de criminaliteit en de bescherming van de burger in het gedrang.*” (17 juni 1993)

■ Binnen de gevangensmuren neemt het aantal drugverslaafden dagelijks toe. Er wer-

den pilootprojecten opgestart waarbij de voorwaardelijke invrijheidstelling en probatie afhankelijk worden gemaakt van de resultaten van de urinetests. Hierbij aansluitend peilde *Etienne Van Vaerenbergh* in de commissie van Justitie naar de resultaten van het onderzoeken i.v.m. het witwassen van druggeld. In banken in België gebeurden voor ongeveer 65 miljard verdachte verrichtingen. (16 juni 1993)

■ Justitieminister Wathélet werkte een vijfjarenplan uit voor het gevangeniswezen. Het invoeren van o.a. snelrecht, strafbemiddeling door de parketten moet soelaas brengen aan de overvolle gevangensissen. *Etienne Van Vaerenbergh* had hierover zijn twijfels. „*Volgens mij zijn de parketten reeds overbelast en doen ze enkel aan dossierbeheer, zonder de gevallen individueel aan te pakken. Bovendien kosten deze maatregelen geld. Men mag de drempels niet te hoog maken. Ook de minstbedeelden moeten zich tot het gerecht kunnen richten.*” (16 juni 1993)

WERD BEGEMANN-KONNEKTIE PETER KLUFT FATAAL?

De parlementaire onderzoekskommissie die de besteding nagaat van 99 miljard frank overheidsgeld door de Kempische Steenkoolmijnen (KS) leverde vorige week spektakulaire resultaten op. De vermaledijde oud-manager *Peter Kluff* deed het verhaal van een heuse Begemann-konnectie, die de ware reden voor zijn ontslag zou zijn.

VU-kamerlid *Hugo Olaerts* stelde volgens waarnemers de juiste vragen op het juiste moment.

De op 2 april j.l. onverwacht ontslagen KS-manager *Peter Kluff*, opvolger van *Thyl Gheyselinck*, verscheen vorige week twee maal voor de onderzoekskommissie. Kluff had het de voorgaande dagen niet onder de markt. Het nieuwe KS-bestuur (met daarin wel enkele oud-bestuursleden zoals GIMV-direkteur-generaal *Gérard Van Acker* en Gimvindus-direkteur *Roger Malevé*) meenden enkele dagen voordien de manager met alle zonden van Israël te moeten beladen i.v.m. de mistoestanden bij KS. Kluff zou ondermeer in vier dossiers het onderhandelingsmandaat dat hij bekomen had van de Raad van Bestuur van KS te buiten zijn gegaan.

Tevens bevestigde de nieuwe KS-topman *André Deleye* — ook de sterke hand bij de Nederlandse Begemanngroep en bij de Boelscheepswerf — dat het opduiken van onomstootbaar bewijsmateriaal inzake de zwarte afscheidspremies van 100.000 frank aan 39 mijnopzichters de direkte aanleiding was tot het ontslag van Kluff.

Nu zijn er rond het ontslag van Kluff wel enkele vragen te stellen. Tijdens zijn kort bewind aan het hoofd van KS — Kluff werd gedelegeerd-bestuurder op 23 oktober 1991 — deed het bedrijf het bedrijfseconomisch niet slecht. Kluff zette zijn visie omtrent de toekomst van KS uiteen in een strategische nota en de participaties die KS onder zijn impuls ondernam hebben allemaal, volgens Kluff zelf, een *return on investment* van 16,5%. Van „ongelukjes” zoals de Superclub-affaire is er bij Kluff geen sprake.

SCANDALITIS

Er was uiteraard wel de scandalitisfeer veroorzaakt door de soms pikante beschuldigingen van de Brugse CVP-senator *Johan Weyts*. De bestuurskultuur van de manager zou gekenmerkt zijn door een zekere „grandeur” en geldsmijterij, wat de betrokkene (uiteraard) ten stelligste ontkent.

Het was ook Weyts die het verhaal van de zwarte premies in de openbaarheid bracht,

(foto: Bolsius)

een beschuldiging waarvoor Kluff overigens eind vorige week door de Hasseltse onderzoeksrechter *Michel Gutshoven* in staat van betichting werd gesteld. Ook 5 andere betrokkenen bij KS hebben reeds hetzelfde lot ondergaan. Maar wat ook het resultaat van dit gerechtelijk onderzoek moge opleveren, in de wandelgangen gelooft niemand dat de premies de ware oorzaak zijn van het ontslag van Kluff.

De leden van de onderzoekskommissie spitsten dan ook de oren toen Kluff op initiatief van kommissielid *Hugo Olaerts* gesprekken van KS met Begemann onthulde. Het verhaal gaat als volgt. Drie Begemann-bedrijven (Volvo Car, Sint-Truiden, Agri-Systems en Irengo) kenden likwiditeitsproblemen maar hadden naar de toekomst toe groeimogelijkheden. De Begemanntop stapte naar KS met het voorstel om samen met de Limburgse Investeringsmaatschappij (LIM) een holding op te richten voor die drie bedrijven met een kapitaal van drie miljard frank. De samenwerking met Begemann lag moeilijk, aldus Kluff, omdat die groep op bijna elk terrein een concurrent was van KS.

De zaak werd besproken met LIM-baas *Bernard Martens*, *Gérard Van Acker*, *Roger Malevé* en *Johnny Cornillie*, de kabinetschef van minister-president *Luc Van den Brande*. Uiteindelijk werd slechts over Irengo lange tijd verder onderhandeld, maar toen Kluff het gevoel kreeg dat Begemann zijn inbreng in Irengo beperkt zag tot aandelen terwijl KS baar geld op tafel moest leggen, blies hij de samenwerking middels een boze brief op. „Roger Malevé nam me dit bijzonder kwalijk”, aldus Kluff. „De brief werd nog eens bovengehaald tijdens de Boelperikelen. De samenwerking met Malevé begon scheuren te vertonen.”

BOEL-TJE

Voor *Hugo Olaerts* was dit voldoende om enkele zaken op een rijtje te zetten:

1. Eind vorig jaar wordt de Boelscheepswerf gered door de inbreng van Gimvindus en een voorzichtige Begemanngroep.

2. Op 1 januari 1993 treedt een nieuw protocol in werking tussen Gimvindus en het Vlaams Gewest waarbij Gimvindus (met *Roger Malevé* als directeur en een 100% dochter van de GIMV met *Gérard Van Acker* als grote baas; beiden zijn eveneens bestuurder bij KS) de mogelijkheid bekomt de financieringsmodaliteiten van KS te wijzigen zonder goedkeuring van de Vlaamse Regering.

3. De gesprekken tussen Begemann en KS blokkeren blijkbaar door de afwijzing van Kluff.

4. *Peter Kluff* wordt ontslagen als manager van KS.

5. *André Deleye*, topman van Begemann en Boel, wordt de nieuwe sterke man bij KS.

Toen *Hugo Olaerts* op de man af vroeg of hij voor deze reden ontslagen werd, antwoordde Kluff dat dit er zeker mee te maken had. Werd Kluff dus ontslagen omdat hij zich verzette tegen de invloed van Begemann? Omdat sommigen de miljarden van KS voor andere doeleinden wilden gebruiken dan voor de Limburgse reconversie? Bijvoorbeeld voor de Boelscheepswerf of voor Sidmar, dat volgens sommigen interesse had voor de KS miljarden om bepaalde grote investeringen te doen?

Of is dit alles louter een aantrekkelijke en goedkope konspiratie-theorie?

Zowel de Begemanngroep in een persmededeling als *Gérard Van Acker* in de commissie ontkenen de uitspraken van Kluff. Volgens Begemann braken zij zelf gesprekken met KS af terwijl *Van Acker* stelde dat er nooit werd gedacht aan de oprichting van een door Kluff gesuggereerde holding.

Voor *Hugo Olaerts* is het in elk geval duidelijk „dat men miserie zoekt wanneer bepaalde personen zoveel verschillende belangen hebben en diverse ondernemingen zo met elkaar verweven zijn. In het KS-verhaal is de kollusie in elk geval zeer groot.”

Deze week wacht de KS-kommissie opnieuw een zwaar programma. Twee leden van de Raad van Bestuur van KS worden ondervraagd terwijl ook het dossier van de Sociale Investeringsmaatschappij (SIM) zal worden aangesneden.

Filip Delos

VAN STRIJD NAAR BELEID

NU Vlaanderen, dank zij de jarenlange inzet van de VU een belangrijk stuk zelfstandigheid krijgt, beweren sommige boze tongen dat de rol van VU zou uitgespeeld zijn. Niets is minder waar. Op staatsvormend terrein heeft de VU haar bakens verlegd en kenbaar gemaakt op het VU-Toekomstfeest in Wachtebeke. Op maatschappelijk vlak begint het VU-verhaal nu pas echt. Nu moeten inhoud gegeven worden aan het nieuwe Vlaanderen.

De VU wenst haar geloof in de democratische rol van de politiek te bevestigen. Partijpolitiek hoeft niet vies te zijn. We willen vrij en ongebonden nieuwe ideeën geven en creatieve voorstellen uitwerken, gangmakers zijn van het nieuwe Vlaanderen. Woordvoerders voor ieder die aan de toekomst wil werken. Daarmee willen we werken aan een vernieuwd VU-profiel dat aantrekkelijk is voor de kiezers én voor diegenen die het politiek engagement op zich willen nemen.

De grote uitdaging voor de Volksunie bestaat er in de groeiende individualisering onder te brengen in een kader waar er een kollektief bewustzijn is, ingebed in maatschappelijke waarden. Het komt er op aan de belangen van het individu te verzoenen met de aandacht voor de volksgemeenschap. Individuele keuzevrijheid? Ja, indien het gericht is op het verbeteren van de samenleving. Dit is ons etisch uitgangspunt.

INTERNATIONALE ALLURES

De VU streeft naar *sociale rechtvaardigheid, verdraagzaamheid en openheid*. Daarnaast naar *vrijheid van denken*, gekoppeld aan een *geloof in de gelijkwaardigheid* van ieder mens. Tenslotte *respekt voor de menselijke en natuurlijke leefomgeving en geweldloosheid*. Dit waardengeheel kunnen we bundelen onder de noemer 'welzijn'. Koppelen we dit aan ons pleidooi voor nieuwe wereldverhoudingen en welvaartsdeling dan is de *Volksunie, een welzijnspartij met internationale allures*.

De VU is een volksnationale en federalistische welzijnspartij van vrije democraten die het leven in samenhangskringen politiek wil vertalen. Zij heeft geen oplossing voor elk maatschappelijk probleem. Toch wil ze de aanzet tot die oplossingen geven.

Het uitgangspunt van de VU is het behartigen van het *welbegrepen belang van de Vlamingen*, van alle inwoners van Vlaanderen, als enkelingen én als gemeenschap. Dit is het wezenlijke doel van de VU, méér dan een of andere staatkundige konstruktie, die daartoe slechts een middel is. Dit belang gaat noodzakelijk gepaard met *solidariteit* met anderen en met minder begunstigde volkeren én met openheid tegenover andere volkeren en kulturen op basis van *wederzijds respekt*.

LEDENKONGRES

Onder het motto *Van strijd naar beleid* wil de Volksunie, de partij van de toekomst, op 11 en 12 september een *algemeen ledenkongres* organiseren te Leuven. Voor het eerst krijgen alle VU-leden volle medezeggenschap in het tot stand komen van het

Verleden donderdag stelde VU-voorzitter Bert Anclaux in de Buf-fet Primeur in hartje Brussel een nieuw politiek project voor de Volksunie voor. Het betreft een ontwerp tekst voor het algemeen ledenkongres van de VU op 11 en 12 september in Leuven. De VU-leden krijgen deze volledige ontwerp tekst eerstdaags toege-stuurd. WIJ brengt deze week alvast een samenvatting.

partijprogramma. Het is een herwaardering van het politiek engagement.

Ondertussen willen we de dialoog met Vlaanderen aangaan. Het gesprek aangaan met geïnteresseerde jongeren, actieve senioren...met mensen die verantwoordelijkheid willen opnemen voor de hele gemeenschap.

De drie hoofdthema's van dit nieuw maatschappelijk project zijn :

- een rechtvaardige samenleving
- een betere democratie met integraal federalisme
- meer levenskwaliteit

RECHTVAARDIGE SAMENLEVING

Wereldwijd is er zeker nog behoefte aan economische groei willen we de hele bevolking een menswaardig bestaan verzekeren.

Als principe blijft de vrije markteconomie het meest efficiënte systeem. Het belooft de individuele inspanningen. Maar zowel groei als vrije markt moeten sterk gekorrigeerd worden om uitputting van grondstoffen, milieu-effecten, machtsconcentratie, sociale uitstoting en uitbuiting te verhinderen. De VU pleit voor een *méér planmatige aanpak*, met een *selektieve groei en verdeling van welvaart ten voordele van het Zuiden*.

Zinvol werk is er nog genoeg. De arbeidsintensieve taken liggen echter vooral in de niet-economische sektor : onderwijs, cultuur, gezondheid, leefmilieu, welzijn...). Zij moeten door gemeenschapsgeld gefinancierd worden. Economische meerwaarde, die zorgt voor winsten, moet daarvoor de nodige geldmiddelen kunnen creëren.

Kreëren van jobs loopt voor de VU via 2 mechanismen :

- *arbeidsduurvermindering* (4-dagen-week) met brutoloonverlies (dit gemilderd door een verminderde werknemersbijdrage aan de Sociale Zekerheid)

- *verlagen van de arbeidskost* voor de werkgevers (patronale bijdrage aan de Sociale Zekerheid)

Dit kan slechts door een *alternatieve financiering van de Sociale Zekerheid*: belasting op de meerwaarde die wordt verkregen in weinig arbeidsintensieve sectoren. De oude VU-eis: de robotten betalen mee.

Alle vervangingsinkomens worden *mee verrekend in de belastingen*, zodat ze opgenomen worden in de totale inkomsten (sociale herverdeling)

Iedereen heeft het recht op een leefbaar *basisinkomen*, ook wie nooit werkte of al lang geen werk meer heeft. Zo worden ook vormen van niet-betaalde arbeid beloofd. Wie een globaal jaarinkomen heeft onder een bepaalde grens krijgt een maandelijks uitgekeerd belastingkrediet

De *kinderbijslagen* worden uit de Sociale Zekerheid gehaald en toegekend onder de vorm van een belastingkrediet per kind

Een *basispensioen dat voor iedereen even hoog is*, ongeacht de aard en inkomsten van het uitgeoefend beroep.

Internationaal moet in de ontwikkelingslanden een economische inhaalbeweging en dus groei gestimuleerd worden. Dit is het enige juiste antwoord op de migratiestromen van Zuid naar Noord. Eerlijke handels-prijzen, geen afscherming van de eigen markt, terugschroeven van de schuldenlast van Zuid aan Noord zijn instrumenten. Toch moeten ook hier niet-economische waarden meespelen. Steun aan de ontwikkelingsse-

De VU-militanten luisteren aandacht naar VU-voorzitter Bert Anciaux in Wachtebeke. Daar werd het nieuwe staatsvormende project van de VU voorgesteld. Verleden week volgde het ontwerp-maatschappelijk project. (foto Wevako)

nomie moet afhankelijk zijn van de erkenning van mensen- en volkerenrechten, van een legitiem politiek gezag en van afbouw van bewapening.

INTEGRAAL FEDERALISME

Om de samenleving politiek te ordenen, ziet de VU drie hoofdkringen, naast andere tussenliggende en specifieke verbanden: de gemeente, de volksgemeenschap en de Europese federatie. Ze zijn democratisch gestructureerd en de beslissingen worden er genomen door rechtstreeks verkozen raden of parlementen.

De *gemeenten* moeten bestuurd worden door afspiegelingskolleges, waarin alle politieke fracties vertegenwoordigd zijn. De gemeenteraden krijgen daardoor meer invloed. Het OCMW, dat rechtstreeks verkozen wordt, wordt de lokale cel van het sociaal beleid: je moet er terecht kunnen voor alle sociale dossiers, werkloosheid, ziekteverzekering, invaliditeit, pensioen.

De VU wenst het recht op wonen tot stand te brengen. In het kader van de huisvestingsproblematiek wordt de mogelijkheid voorzien, in geval van asociaal en speculatief gebruik van het eigendomsrecht (vrijwillig laten verkrotten van gebouwen), dat de rechtbank de toelating geeft een onteigeningsrecht uit te oefenen.

De gemeenten moeten de inrichtende macht worden voor alle basisonderwijs, waarbij de diverse schoolraden een grote autonomie krijgen.

De gemeenten verenigen zich in *federaties* of stadsgewesten, die om de 6 jaar rechtstreeks worden verkozen. Zij oefenen

VEEL STOF

Deze tekst is een samenvatting van de ontwerp tekst die de Volksunie zal bespreken op haar tweedaags ledenkongres van 11 en 12 september in Leuven. De volledige ontwerp teksten worden eerstdaags samen met de kongrespraktika opgestuurd naar alle VU-leden. Alle leden zullen op deze ontwerp tekst amendementen kunnen indienen. De huidige tekst is dus zeker niet te nemen of te laten: er kan nog heel wat bijgestuurd en geamendeerd worden.

We zijn er zeker van dat dit ook zal gebeuren. Want de ontwerp tekst voor een nieuw maatschappelijk VU-project deed alvast in eigen middens en ver

daarbuiten heel wat stof opwaaien. Goedkeurend, maar ook afkeurend stof. Meerdere mandatarissen en kaderleden lieten uitschijnen dat indien deze ontwerp tekst ook goedgekeurd wordt op het kongres, ze de partij zullen verlaten. Andere kopstukken uit de partij kondigden aan dat de tekst en de ophefmakende standpunten nog flink wat bijgeschaafd moeten worden.

De VU is een democratische partij, daarom geven we iedereen die op deze ontwerp tekst bemerkingen heeft de raad, deze aan het kongres van september voor te leggen. Om nu al onherroepelijke beslissingen te nemen is het te vroeg.

DEZE WEEK IN

Knack

Soldaat Delcroix

Minister Leo Delcroix meet het leger een nieuw profiel aan. Hij wil ook onnodig dure bestellingen wegwerken: een politiek knelpunt, met bijhorend gesprek, deze week in Knack.

De SP in krisistijd

Het ergste moet nog komen. Meer dan ooit zal de sociale partij, die de SP wil zijn, te maken krijgen met werkloosheid en begrotingskommer. Een reportage, deze week in Knack.

Come-back van Stallone

Sylvester Stallone is terug met "Cliffhanger", een harde actiefilm. Een gesprek met hem, deze week in Weekend Knack.

En verder ...

- Serie in het spoor van de pelgrims
- Seksueel geweld
- Migranten in België
- Groenen in Europa
- Organizer Leblanc en de Tour
- Reportage: Zuid-Afrika
- Metallica op Torhout-Werchter
- Economie: de Bundesbank

4 MAGAZINES IN 1 :
KNACK + WEEKEND KNACK +
TELE KNACK + TALENT
 (de betere personeelsaanbiedingen)
ELKE WOENSDAG TE KOOP

bovengemeentelijke taken uit en vervangen de talloze ondoorzichtige interkommunales en de provincies.

Het *politiek mandaat* wordt strikt aan regels en controle onderworpen (kumul, juridische aansprakelijkheid voor beleidsdaden,...) maar ook behoorlijk vergoed en van een volwaardig statuut voorzien.

Politieke partijen moeten de vzw-structuur aannemen en een open boekhouding voeren.

Europa moet evolueren naar een federatie met een eigen regering die samengesteld en gecontroleerd wordt door een rechtstreeks verkozen parlement en een senaat van de regio's.

Dit Europa moet sociale en fiskale basiswetten vastleggen zodat arbeid en kapitaal in heel Europa op gelijkaardige wijze worden behandeld en belast. Het federale Europa moet zich opstellen als partner van de Derde Wereld, verdediger van volkeren- en mensenrechten. Intern erkent ze de kulturele verscheidenheid en beschermt ze deze positief.

LEVENSQUALITEIT

Vlaanderen moet in staat zijn, een *pluralistische* samenleving te worden, niet enkel in geesten, ook in de structuren. Ontzuiling is het zoeken naar samenwerking, maar niet het uitschakelen van waarden. Integendeel, onderwijs en cultuur moeten emoties en waarden helpen vorm geven, mensen bij elkaar brengen, verdraagzaamheid en gemeenschapsgevoel ontwikkelen.

Ook t.o.v. migranten geldt dit. Integratie is inpassen en jezelf blijven tegelijkertijd. En de taal spreken, natuurlijk.

Maar een beschaafde samenleving ken je ook aan de mate waarin zij haar rol opneemt in de *milieubescherming*. Vervuiling moet aan de bron aangepakt worden via mechanismen zoals afval- en energietaksen. Gespecialiseerd recht vergt speciale milieu-rechtbanken.

Streven naar goedkoper openbaar vervoer, een nucleair-vrij Vlaanderen, zeer omzichtig grondgebruik zijn noodzakelijk voor het bereiken van een hoge levenskwaliteit.

Veel aandacht hecht de VU aan het hoofdstuk *veilig leven* waarin de verkeersveiligheid één van de prioritaire aandachtpunten is.

Genotsmiddelen zijn in wezen de drager van verslavingen. Tabaksreklame moet verboden worden, alcohol gematigd, druggebruik ontraden. Verslavingen moeten veel meer begeleid en ontwend worden, dan bestraft, tenzij ze tot misdaden aanleiding geven. Voor drugontwenning kan metadon behulpzaam zijn. Drugtrafikanten moeten streng vervolgd en gestraft worden.

Aids is een gesel voor onze samenleving, maar moraliserende taal zal de ziekte niet indijken. Hiervoor is voorlichting nodig, overal, en zeker op de scholen. Een preventief beleid om spreiding te voorkomen vergt een begeleiding van seropositieven naast openheid en eerlijkheid in voorlichtingscampagnes, ook en vooral tegenover adolescenten.

Een rechtsstaat moet een efficiënt apparaat hebben. De kleine kriminaliteit is een kwestie van goede politie en resultaatgerichte begeleiding of bestraffing. De georganiseerde misdaad en de witteboord-fraude vereisen ieder eigen gespecialiseerde gerechtelijke diensten.

Een foto uit de oude doos: Renault-werknemers protesteren tegen de invoering van robotten. In het nieuwe ontwerp van maatschappelijk programma grijpt de VU ook terug naar een oud voorstel, door de robotten mee te laten betalen voor de Sociale Zekerheid.

(foto Dann)

EEN JAAR VOLKSNATIONALE STRIJD /20

AZIE

De volksnationale strijd buiten Europa ziet er wel enigszins anders uit. Hij wordt daar vaak overschaduwd door klassen- en rassenstrijd en vooral door godsdienstoorlogen.

Toch is hij onderhuids op vele plaatsen aanwezig, zij het vaak in de perverse vorm die ook in Oost-Europa zo schrijnend optreedt: alles voor het eigen volk, niets voor een ander. Daar waar het volksnationalisme principieel de gelijkwaardigheid der volkeren vooropzet.

Het is niet doenbaar de nationaliteitskwesies buiten Europa even uitgebreid te belichten als er binnen. Wij zullen dan ook niet veel méér doen dan *aanstippen* wat daar in 1992 gebeurd is.

Te beginnen met Azië.

PAN-TURKESTAN

Turkije zal nog lang een dubbelzinnig geval blijven: met één voet in Europa maar met al de rest in Azië. De verleden jaar reeds vermelde strekking van de Turkse regering om zich actief in te laten met de pas *onafhankelijk* geworden „Turkse” Middenaziatische Sovjetrepublieken wordt in 1992 nog duidelijker. Ze voert een waar diplomatiek, cultureel en taaloffensief en stelt de oprichting van een gemeenschappelijke markt rondom de Zwarte Zee voor. Ankara stuurt boeken, filmen, schrijfmachines en drukkerijen omdat het zijn Latijns alfabet wil doordrukken tegenover het huidige Kyrillische.

Reeds in januari '92 opent Turkije een ambassade ter plaatse, de eerste in *Azerbaidjans* hoofdstad Bakoe. Turkije was het eerste land dat de onafhankelijkheid van dit land erkend heeft en trouwens kort nadien van alle andere Middenaziatische republieken.

Dat de Turken luidop met de Azeriërs simpatiseren in hun strijd tegen de Armeniërs, steken ze niet weg. Toch is de Turkse regering wijs genoeg om niet op militaire wijze in te grijpen. Wel bouwt zij een brug over de Roed e Aras, een rivier die Turkije scheidt van Nachitsjevan. Dit is een door Azeriërs bewoond autonoom gebied binnen Armenië.

In maart sluit de Turkse minister van Buitenlandse Zaken te Aschhabad, hoofdstad van *Turkmenië* een culturele overeenkomst af met de Turkmeense minister van Onderwijs.

De Turken proberen nog steeds in de *Europese Gemeenschap* te geraken. De zakenwereld en de velen die geen belang hechten aan volksnationale overwegingen

De Koerden blijven een bittere strijd voeren. Koerdische betogers die vorige week aangehouden werden na een aanval op de Turkse ambassade in het Zwitserse Bern werden in een politiewagen gezet. (foto Reuter)

steunen hen. Toch blijft in 1992 deze Turkse wens onvervuld. Er is nog te weinig democratie, er worden nog te veel mensenrechten geschonden en er zijn spijs alles nog altijd heel wat Europeanen bevreesd voor de gevolgen van het recht op vrij verkeer van Turkse personen. Anderzijds schijnt de Turkse regering ontmoedigd te geraken en besteedt ze meer aandacht aan haar Middenaziatische invloedssfeer.

De EG-kommissie uit de wens – verlangen dat door de Raad van de EG bevestigd wordt – dat samenwerking met Turkije op een aantal gebieden zou versterkt worden.

Tijdens zijn vergadering van 17 november '92 handhaaft het Europarlement zijn dialoog met Turkije, spijs weerstand van Groenen, Grieken en ook van de Regenboogfractie.

Ook op de Balkan gedraagt Turkije zich zelfbewust. Zijn minister van Buitenlandse Zaken reist in augustus naar het belegerde Sarajevo en dient bij de Verenigde Naties een plan in voor beperkt militair ingrijpen in *Bosnië-Herzegovina*. Een Turks bataljon wordt alvast klaargestoomd.

En dan is er nog *Cyprus*, een eiland in de

niemandszee tussen Europa en (Klein-)Azië. De Noordcyprische Turkse republiek is nog steeds door geen enkel land, buiten Turkije, erkend. De VSA, ook de Europese landen, beginnen wel het Griekse tegenwringen stilaan welletjes te vinden.

In de loop van het jaar laten de Turkse Cyprioten horen dat ze wat grondgebied willen inleveren. Maar van een federale structuur willen ze niet afstappen. En daar is het de Grieken steeds weer om te doen.

KOERDEN-ELLENDEN

De Koerden blijven eilaas volop in het nieuws. Uit Iran bereikte ons geen enkel bericht. Uit de drie andere staten waarin zij gevangen zitten, des te meer.

Zelfs uit de Bekaa-vallei, in *Libanon*. Daar hadden de Syrische Koerden een opleidingskamp. Dit wordt op aandrang van Turkije begin mei gesloten. In hun *Syrisch* woongebied zouden ze met 30.000 man 11 basissen bezetten.

Meer nieuws is er uit Irak. Ten gronde is er niets veranderd aan hun ellendige toestand, waarover wij in ons overzicht over 1991 (WIJ van 19 juni 1992) uitvoerig berichtten. Zij worden meer dan geplaagd door een economische blokkade vanwege Saddam Hoessein en af en toe ook door moorddadige „prikakties“. Voorlopig bevinden zij zich in een voor Arabieren verboden gebied. Als de westerlingen dat maar handhaven! In mei houden de Koerden verkiezingen in een poging om een voldongen feit te scheppen.

Nog meer nieuws komt uit Turkije; slecht nieuws. Het hele jaar door wordt in Turks Koerdistan gevochten, soms op vrij grote schaal. Het marxistische PKK leidt daar het verzet. Af en toe trekken PKK-guerilleros zich terug tot in Iraaks Koerdistan, waar Turkse landmacht hen achtervolgt. Honderden van simpatie met de PKK verdachte Koerden worden weggevoerd. Wie blijft schaft zich wapens aan.

Het hele jaar door worden langs beide zijden mensen gedood en gekwetst, soms met tientallen tegelijk.

De nieuwe eerste-minister Demirel heeft weliswaar erkend dat er Koerden bestaan (een heel nieuw politiek feit!) maar hij kan het Koerdenvraagstuk evenmin oplossen als zijn brutalere voorganger Oezal.

De enige goede kant aan zijn beleid is dat de Koerdische taal voortaan mag gesproken én geschreven worden. Wat het ontstaan van twee Koerdische dagbladen heeft mogelijk gemaakt.

De PKK is niet van terrorisme vrij te pleiten maar de Turkse regering drijft de Koerden in haar armen door elk gesprek over autonomie of federalisme te weigeren zolang er gewapende weerstand bestaat. Het aantal gevluchte of verdreven Koerden is moeilijk te schatten: tussen 1 en 3,5 miljoen.

Even komt het tot gevechten tussen Iraakse en Turkse Koerden. Laatstgenoemden willen Iraaks Koerdistan als uitvalsbasis gebruiken. Hierdoor geraken ook de Iraakse Koerden blootgesteld aan Turkse wraakakties. En die van Irak zijn al erg genoeg.

In oktober sluiten ze toch een akkoord om een einde te maken aan overvallen van Turkse troepen op Iraaks Koerdistan.

JODEN EN ARABIËREN

Wat deze „vijandige broeders“ betreft, zouden wij ons, op goede gronden, van een overzicht over het jaar 1992 kunnen afmaken met de beknopte vermelding dat zowel de wederzijdse „kleine“ kriminaliteit als het politieke en diplomatieke touwtrekken onverminderd doorgaan, net zoals het jaar voordien.

Toch enkele feiten.

Na de zoveelste intifada-aanslag (links) werden 400 Palestijnse Hamas-leden in bar winterweer over de grens met Libanon gezet (rechts). (foto's Reuter)

15 mei: Israëls eerste-minister Shamir verklaart aan al wie het horen wil dat „het recht op terugkeer naar Israël er alleen voor het Joodse volk is“, niet voor de door hen verdreven Arabieren.

29 mei: Israëls minister van Landsverdediging beslist de afgrenzing van de Gazastrook te verlengen. Reden: Arabische messtekerij en lynchpartijen. Vele Joden Eisen territoriale apartheid.

20 oogst: Israëls minister van Financiën vermindert de subsidies voor Joden die zich in Arabisch-Palestijns gebied willen vestigen. Het gaat om die taalrijke versnipperden Joodse nederzettingen die het tot stand komen van een Palestijnse staat in feite onmogelijk aan 't maken zijn.

Wij vergeten de Joods-Arabische vredeskongres niet. Zij sleept zich van het ene incident naar het andere en heeft einde 1992 niets opgeleverd.

Noch de 400 Hamas-leden die in bar winterweer over de grens met Libanon worden gezet uit wraak voor de zoveelste „intifada“-aanslag. Het doel van Hamas is weliswaar het in zee drijven van alle joden.

Buiten hun dagelijkse strijd tegen Arabieren blijven de Joden strijden tegen al wie,

waar ter wereld ook, vreemdelingen buiten wil. Inhakend op de racistische brandstichtingen in Duitsland, roept Israëls minister van Onderwijs in december haar landgenoten op om alvast Duitsland en Duitse produkten te boycotten; drie parlementsleden zeggen hun bezoek aan Bonn af en Israëlische politici bieden aan, de geheime dienst Mossad in te zetten tegen extreem-rechts in Duitsland.

Ook de Arabieren hebben nog andere dan Joodse katten te geselen. In hun eigen landen wordt hen het leven lastig gemaakt door zgn. Afghanen. Zo laten Arabische vrijwilligers uit de oorlog in Afghanistan zich noemen. Zij zijn helden die bovendien gezegevierd hebben. Bij hun thuiskomst sluiten zij zich bij voorkeur aan bij extreme, fundamentalistische strekkingen.

In geen enkele Arabische staat werden protesten gehoord toen Saddam Hoessein, kort na het einde van de Golfoorlog, bloedig wraak nam op de opstandige Koerden. Maar in de zomer van 1992 laten officiële zegglieden in Koeweit en Saoedi doorschemeren dat zij uiteindelijk niet meer afkerig staan tegenover een opdeling van Irak: een Koerdisch Noorden, een Soennietisch-Arabisch Midden en een Shiëetisch Zuiden.

INDIE EN OMGEVING

In de Indische deelstaat Assam bestaat er praktisch sedert de onafhankelijkheid van Indië beroering en drang naar afscheiding. De Assamse separatisten voeren gewapende acties uit. Van in de herfst van 1991 gaat het Indische leger daar hard tegen aan.

De kern van de autonomistische beweging is ULFA (*United Liberation Front of Assam*), geen eigenlijke guerillagroep zoals ETA of IRA maar een volkskulturele vereniging. De Assams worden namelijk in hun woongebied bedreigd door overstroming vanwege inwijkende Bengalen, die daar alras een zogenaamde minderheid vormen. En de unitaristische Congrespertij speelt daar op in.

Over het vroeger Ceylon geheten Sri Lanka willen wij kort zijn. Net zoals in 1991 blijven regelrechte gevechten tussen het leger en Tamiltijgers alsook terreuraanslagen tussen Tamils en Singalezen doorgaan, zonder dat ook maar een schijn van een politieke oplossing te bespeuren valt.

Volgens sommige joernalisten worden in de Himalayastaat Bhoetan „etnische zuiveringen” doorgevoerd. Men moet oppassen met de inhoud van zulke modewoorden. Het is een feit dat tienduizenden in Bhoetan wonende Nepalezen met weinig zachtzinnige middelen het land zijn uitgejaagd. Zij noemen zich Bhoetanen omdat velen onder hen in Bhoetan geboren zijn. Blijkbaar volstaat dit niet voor de oorspronkelijke bewoners, de Oeroekpa's. Die willen alleen baas blijven maar ook hun taal en andere kultuurvormen niet laten verdringen. In het buurstaatje Sikim hebben Nepalezen dat wél gedaan.

HET ZUID-OOSTEN

Het Birmaanse militaire schrikbewind blijft onverminderd gehandhaaft. In februari '92 alleen al trekken dagelijks duizenden vluchtelingen over de grens, vooral mohamedanen. Begin maart telt men al 100.000 heimatlozen, bijeengepropt in slecht uitgeruste kampen langs de grens met Thailand.

De verklaring voor deze uittocht ligt niet alleen bij het bestaan van een Birmaans schrikbewind. Dit bewind voert bovendien een zware aanval uit op zijn voornaamste tegenstanders, de Karens. Al zijn schaal en woestheid van deze aanval zonder voorgaande, de Karenguerrillos weerstaan hem. Zij houden stand langs de Thaise grens rond hun hoofdkwartier Manerplaw.

In Maleizië is een debat op gang gekomen over het nut, zich nog verder van de Engelse taal te bedienen. Wat wordt het dan: Maleis, Chinees, wat nog? De vooruitzichten voor spellen nog meer taalstrijd in een land met broos etnisch evenwicht.

IMPERIALISTISCHE CHINEZEN...

De verschrikkelijke toestand waarin de individuele Tibetanen en de Tibetanen als volk zich binnen de kommunistische diktatuur van China bevinden, is in de loop van 1992 nauwelijks verbeterd.

In de scholen mag weer Tibetaans gesproken worden. In een bepaald klooster wonen weer 900 monniken; geen enkele méér. De Chinese bezetters moeten instemmen met de wijding van elke monnik of non.

Er bestaat veel kans dat Tibet, reeds nu voor meer dan de helft door Chinezen gekoloniseerd, door een nieuwe golf Chinesezen overspoeld zal worden. De Chinese regering wil in Tibet een reusachtige waterkrachtcentrale bouwen waarvoor zij naar eigen schatting 300.000 Chinese arbeiders nodig zal hebben.

Niet alleen Tibet is door een Chinese vloedgolf overspoeld geworden, ook (Binnen-)Mongolië. In 1990 werd Buiten-Mongolië, vroeger een deel van de Sovjetunie, onafhankelijk. Wat Chinese wenkbrauwen deed fronsen.

In 1992 worden daar verkiezingen gehouden. Eén van de partijen wordt als een vermomde Chinese vijfde kolonne gewantrouwd. Een uitgelekt Chinees deokument bestempelt de beide Mongoolse gebieden

als „historisch Chinees”. En van de Russische federatie is geen bescherming meer te verwachten tegen de overmachtige buurstaat.

Toch is er een nationale herleving aan de gang, die zelfs jongeren uit Toeva en Boerjatië, Russische deelrepublieken waar met de Mongolen verwante mensen wonen, blijkt aan te trekken.

...EN JAPANNERS

De Koerilen-eilanden zijn door de Russen nog altijd niet afgestaan aan de Japanners. Eigenlijk zijn de bewoners Aino's, maar dat trekt geen van beide zich aan.

Japan chanteert al langer Rusland met economische hulp. Die komt er niet zonder dat Rusland de Koerilen-eilanden teruggeeft die het op het einde van de laatste wereldoorlog ingepikt heeft. Veel schuldgevoel hebben de Japanners (die 10 miljoen Chinezen omgebracht hebben) aan die oorlog niet overgehouden.

In 1992 bekomen zij van Ruslands president Jeltsin de belofte dat hij de Koerillen zal demilitariseren, tegen 1995.

Vanzelfsprekend valt er over de etnische problematiek in Azië veel meer te berichten. Doch wij hadden beloofd, beknopt te blijven.

Karel Jansegers

BEELDSPRAAK

HOE ANTWERPEN ZIJN DROMEN UITSTALDE

DE Antwerpse haven kende in de tweede helft van de 19de eeuw een explosieve ontwikkeling. Een grootse bouwwoede en reusachtige infrastructuurwerken deden een vergelijking met de zestiende-eeuwse *Gouden Eeuw* ontstaan. De zelfbewuste en kosmopolitische bevolking van de stad voelde zich weer thuis in deze Metropool. Een wereldtentoonstelling is dan inderdaad een goed middel om dit zelfbewustzijn en de drang naar promotie van deze stand, kracht bij te zetten naar de brede buitenwereld. We merken trouwens dat de inhuldiging van nieuwe haveninfrastructuur, de rechttrekking van de Scheldekaaien of de inhuldiging van de Kruisschanssluis, de direkte aanleiding vormen tot het initiatief voor een grootse wereldtentoonstelling.

PANORAMISCHE DROOM

Deze overzichtstentoonstelling wil een globaal beeld ophangen van de drie wereldtentoonstellingen, die in vrij korte tijd te Antwerpen plaatsvonden. Dit zowel in omvang (3.500 m van het Bouwcentrum) als wat behandelde thema's en karakter betreft. Dit wordt gerealiseerd aan de hand van monumentale rekonstrukties, documenten, kunstvoorwerpen en audio-visuele media. Zo wandelt de huidige bezoeker opnieuw door een fabriekshal met monumentale machines, of langs piramiden met consumptiegoederen in massaproductie zoals jeneverflessen en theedozen. Verder ziet men er modellen van de Kongoboten en prachtige Afrikaanse fetisjen, als stille getuigen van het „kolonialistische geloof“. Om nog te zwijgen van de vele wandkaarten met de steunpunten van goed bedoelde, wat paternalistische missionering of de win(st)gewesten van de Union Minière...

Uit de Salons van Schone Kunsten prijken schilderijen in hun oorspronkelijke overdadige opstelling. Van „Oud Antwerpen“, een rekonstruktie van een 16de-eeuwse volkswijk op de expo van 1894, worden eveneens ontwerpen en fragmenten getoond.

STAATS- NATIONALISTISCH

Audio-visueel wordt nu ook aandacht gevraagd voor de keerzijde van deze geëtalearde glamourwereld: de grote sociale ellende achter de triomfen van de industriële expansie, de wantoestanden achter het Belgisch koloniale avontuur en de avantgarde kunst, die geweerd werd op de burgerlijke kunstsalons van deze expo's.

Deze tentoonstelling over tentoonstellingen kadert in het tweede historische luik van Antwerpen '93, de belichting van de tweede grote bloeiperiode van Antwerpen: van de tweede helft van de 19de eeuw tot en met de jaren twintig van onze eeuw. Het fenomeen van de wereldtentoonstellingen ontstond in het midden van vorige eeuw, zij toonden de industriële maatschappij en aksentueerden vooral de technisch-industriële vooruitgang en de pas veroverde koloniale gebieden. Deze wereldtentoonstellingen beoogden een panorama te brengen van alle menselijke kennis en activiteiten. Toch bleef dit een eenzijdig, gekleurd en dus beperkt beeld, omdat de invalshoek vanuit de leidende kringen van de maatschappij gebeurde.

In de 19de eeuw bestond het publiek van dergelijke wereldtentoonstellingen nog uitsluitend uit de internationale elite. De wereldtentoonstelling van 1930 zal een breder publiek aantrekken, omdat intussen de algemene levensstandaard flink gestegen was en er via het algemeen stemrecht (voor mannen!) enige democratisering was ingetreden.

De organisatie van dergelijke wereldevenementen was telkens in handen van een Naamloze Vennootschap van tijdelijke aard.

De hoofdingang tot de Antwerpse expo van 1894 (foto Stad Antwerpen)

Affiches, menukaarten, portretten, medailles of het originele bureaumeubilair van de regeringskommissaris van 1930 maken dit alles nu duidelijk. De tijdelijke hallen voor de tentoonstellingen werden opgetrokken in pas verkavelde stadswijken, met de duidelijke bedoeling deze bouwgronden te promoten. Dit gold konkreet *Het Zuid* voor de 19de eeuw en de later genoemde *Tentoonstellingswijk* voor 1930.

Aan de architectuur van de paviljoenen werd ekstra veel aandacht geschonken. Op het einde van de 19de eeuw werd de monumentale ijzerkonstruktie van de tentoonstellingshal nog verhuld door een overdaad van plaasteren ornamenten. Dergelijke gevels en zuiverste neo-stijl kwamen tegemoet aan de liefde voor grandeur en dekor van de toenmalige bourgeoisie. In de opsmuk van hun respectieve stands gingen de diverse landen duidelijk de *staatsnationalistische* toer op. Dit alles werd afgewisseld met grootse tuinenaanleg, met daarin degustatiepaviljoenen, in de stijl van gekende Europese elite-kuuroorden.

In 1930 had ieder land zijn eigen paviljoen, in typische art-deco-stijl of in een uitgezuiverd modernisme. Zo hebben de paviljoenen van bij voorbeeld de Antwerpse architect Léon Stynen een sterke invloed gehad op de latere architectuur te Antwerpen en zelfs in haar randgemeenten.

ZWARTJES

We refereerden er reeds naar hoe bepaald de grote infrastructuurwerken in de Antwerpse haven, de regelrechte promotieredenen waren voor het opzetten van een propagandistische wereldtentoonstelling. Vandaag worden maketten getoond, die in 1894 geëksposeerd werden, zoals de Westerland van de legendarische *Red Star Line* en van de eerste Belgische mailboten. Voor 1930 zijn er enkele schaalmodellen van de *Compagnie Maritime Belge*, die de lijn op Kongo verzekerde.

Anderzijds voerden de Antwerpse wereldtentoonstellingen een duidelijke propagandakampanje voor Kongo Vrijstaat, waarvan Leopold II in 1885 de soeverein geworden is. De Antwerpse zakenlui zagen immers onmiddellijk brood in deze nieuwe afzetmarkten en steunden Leopold II sterk financieel. Op de wereldtentoonstelling van 1894 was een heus Kongopaleis opgericht met informatie over de economische mogelijkheden en ekspositie van allerlei etnografika.

In '85 en '94 worden respectievelijk 12 en 144 „zwarte onderdanen” van Leopold II naar Antwerpen verscheept. Overdag verbleven ze in een nagemaakt Kongolees dorp en moesten ze de bezoekers letterlijk amuseren!

Dit herhaalde zich niet meer in 1930. De klemtoon in het officiële Kongo-paleis lag nu meer op de koloniale realisaties inzake gezondheid en rechtsbedeling.

MACHINEHAL & WARENHUIS

Het geloof in de kracht van de machine, binnen het bredere kader van de industrieel-technische vooruitgang, wordt concreet in herinnering gebracht met de presentatie van lokomotieven en treinstellen, allerlei stoommachines en ketels, gas-, petroleum- en benzinemotoren. In 1885 is een kolossale stoomhamer van Cockerill als monument tussen de paviljoenen opgesteld. Interessant is b.v. ook de herinnering aan onze toenmalige autonome automobiellindustrie, met de Antwerpse *Minerva*-fabriek. We zien trouwens een schitterend exemplaar van 1930, uit de wereldberoemde Mahy-kollektie uit Gent.

Naar de wetenschappelijke en technische vernieuwingen wordt verwezen door middel van de presentatie van een unieke kollektie wetenschappelijke instrumenten. We zien er ook de eerste (baanbrekende) telefoons van Bell.

„OUD-ANTWERPEN”

Nadat men wat uitgekeken was geraakt op de „goede wilden” van de inboorlingennamaakdorpen uit de koloniale gebieden,

vond men een andere vorm van *escapisme* in „Oud Antwerpen”, een pleisteren imitatie van het 16de-eeuwse stadsbeeld. Het was een enorm sukses op de wereldexpo van 1894. Zo iets zal voortaan trouwens een vast onderdeel blijven van de komende wereldtentoonstellingen in binnen- en buitenland.

Het 16de-eeuwse verleden geldt als referentiepunt in de hernieuwde metropoolvisie. Voor de ontwerpers betekent deze rekonstruktie van de oudste stadskern ook een posthume aanklacht tegen de afbraak ervan voor de rechttrekking van de Scheldeklaan, een decennium eerder.

Op de expo van 1930 is het uitsluitende „pretpark” Oud-België slechts een *belgicistische* remake van het oorspronkelijkere Oud-Antwerpen!

NOSTALGISCH

In het Bouwcentrum werd een ruime en uiterst interessante selektie bijeengebracht van kunstwerken, die daadwerkelijk in 1885, 1894 of 1930 op de Wereldtentoonstelling te Antwerpen aanwezig waren. Deze skulpturen en schilderijen geven al bij al een goede indruk van de toen overheersende bourgeoisie.

Vele vergeten kunstenaars werden aldus opnieuw in de kijker geplaatst en trouwens met belangrijke werken. Grote namen zijn er vertegenwoordigd, zoals Léon Frédéricque, Alfred Stevens, Jan Stobbaerts, Jef Lambaert, Franz Courtens, Henri Evenepoel, Jacob Smits, Eugène Van Mieghem, e.a.

Dit is een uiterst interessante tentoonstelling, bestemd voor een breed publiek en met werkelijk voor eenieder wat naar zijn gading. Het is verbazingwekkend wat nog kon bijeengebracht worden, om zo'n volledig mogelijk tijdsbeeld weer te geven, vanaf de tweede helft van vorige eeuw tot 1930. Het is trouwens een interessante periode met vele realisaties en een versnelde vooruitgang in de algemene ontwikkeling van de mensheid.

Dat Antwerpen hier de trein zeker niet miste, wordt voldoende aangetoond door de vele dokumenten en objekten op deze overzichtstentoonstelling. Het werd aldus een heropflakking van herinneringsbeelden of de openbaring van een rijk verleden.

Dirk Stappaerts

De panoramische droom. Antwerpen en de Wereldtentoonstellingen 1885 – 1894 – 1930, overzichtstentoonstelling in het Bouwcentrum, Jan Van Rijswijcklaan 191, 2000 Antwerpen. Tot 31 augustus 1993. Geopend elke dag van 10 tot 18u. Op woensdag tot 21u. Toegangsprijs: 200 fr. (150 f. voor -25, +65 en groepen vanaf 20 personen), 100 fr. voor scholen (-18), gratis voor -12 jaar. Katalogusboek: Ned.-Eng.: 950 fr. Info: tel. 03/226.93.00.

In dit „Kongolees dorp” vertoefden in 1894 144 „zwarte onderdanen” van Leopold II...
(foto Stad Antwerpen)

ZIJ WAREN MET VELEN!

Frans Van Campenhout komt de verdienste toe dat hij naast zijn interesse voor de prominenten van de daensistische beweging ook aandacht heeft voor de mindere goden. Dat bewijst hij o.m. middels zijn waardevolle bijdragen in het blad *Daens Vandaag* waarvan hij sinds 1990 hoofdredacteur is.

Van Campenhout heeft de gewoonte over dez tweedeplansfiguren op een eenvoudige en volkse manier te vertellen, een beetje zoals die figuren zelf waren. Wat dan weer niet wil zeggen dat hij er met de pet naar gooit. De germaanse filoloog die hij van studie is en de historicus die van nature in hem zit zorgen er voor dat Van Campenhout steeds degelijk werk aflevert. Wij denken hierbij aan zijn monografieën over literaire grootheden als Remco Campert, Jan de Hartog, Aster Berkhof, Gabriel Garcia Marquez en de daensistische politikus, journalist en letterkundige Hector Planquert.

Het spreekt vanzelf dat Frans Van Campenhout bij zijn studiewerk omtrent de daensistische beweging herhaaldelijk op figuren, lokaties, begrippen en feiten stoot die in de rand van de beweging en bij de tegenpartij een (kleine) rol hebben gespeeld en die in gespecialiseerde studies aan bod komen maar de modale kenner onbekend zijn. Vaak ook is naamsverwarring mogelijk. Wij denken b.v. aan de vele varianten van Christene Volkspartij.

Om daar aan te verhelpen startte Frans Van Campenhout in 1987 met notities voor een *Lexicon van de Daensistische Beweging*. Vijf jaar later achtte hij zijn bevingingen rijp voor publikatie. Het werd een omvangrijk, goed gedocumenteerd en vlot te raadplegen werk waarvoor wij de auteur willen feliciteren. De

Oostakkerse uitgeverij KOJ! verdient lof voor de uitvoering.

De lezer heeft de indruk dat de samensteller niets is ontgaan. Toch deelt hij in zijn voorwoord mee dat hij verplicht was een keuze te maken uit duizenden namen en honderden verenigingen en publikaties. Bovendien siert bescheidenheid de auteur, hij vraagt de lezers die meer informatie kunnen verstrekken, verbeteringen willen aanbren- gen of documenten ter inzage hebben hem daarvan te verwittigen. (Loweidestraat 2, 1700 Dilbeek 02/569.44.98)

Het *Lexicon van de Daensistische Beweging* leest biezonder vlot omdat het telkens om korte hoofdstukjes in een zeer leesbare taal gaat. Naast de grote figuren en begrippen die door iedereen (zouden moeten) gekend zijn is het vooral uitkijken naar de randfiguren waarvan de informatie vaak sum- mier is. Zo iemand b.v. was de Antwerpse dokwerker Emiel Deckers die in 1899 en 1903 daensistisch kandidaat was voor de gemeen- teraad van zijn stad maar niet verkozen werd. Deze haast anonieme strijder krijgt in dit lexicon a.h.w. een postume hulde. Soms is het boek ook spits wanneer het b.v. namen van daensistische lokalen vermeldt zoals *In de Vier Tonnen* (Aalst) of *In de Groene Vlag* (Herdersem), of spotnamen zoals Woestis- ten, Vasthoudisten, Schismocraten, Groene Raven, Pie de Zeveaar of Groene Pie waar- mee dan Pieter Daens bedoeld werd.

Mooi ook klinken de namen van daensisti- sche ziekenfondsen, samenwerkende maat- schappijen, fanfares, clubs : Help U Zelfen, Help Elkander, Hulp in Nood, Hulp in Troost, Troost in Nood, Weldoen, Tot Heil des Volks, De Vereenigde Wevers, Zonder Eendracht geen Macht. Hetzelfde geldt de vele, vele

De vier stichtsters van het daensisti- sche vrouwenziekenfonds *Volksver- heffing* uit Aalst. Staand: Nathalie Vinck (*Groen Natteken*) en Jeanette De Neve. Zittend: Prudencia De Bakker en Paulina Bosman. (foto Lexicon)

kristendemokratische weekbladen en uitga- ven. Zo verscheen in Brugge het weekblad *Het Vrije Woord* met als ondertitel : „God voor bake, recht voor stake, Vlaemsch voor sprake.”

Van onschatbare waarde is het boek voor de kennis van de vele plaatselijke militanten, sommigen waren echte volksfiguren die dank zij de overlevering levendig zijn bleven. Wij vermelden hier graag drie Aalstenaars : Melle Triaen die oud ijzer en vodden kocht en daarom *De Kloddevrouw* genoemd werd, zij was een vurige straatpropagandiste van de gebroeders Daens. Nathalie Vinck, als jong meisjes werd in een bedrijfsongeluk haar hand verminkt, zij stichtte mee het daensisti- sche vrouwenziekenfonds en werd zelfs kom- missaris van het bestuur. Zij ging door het leven onder de naam *Groen Natteken*. Een andere volkse figuur moet Jaak Peirreboom geweest zijn, een vrijgezel met weelderige baard, lange overjas, hoed, pijp en wandel- stok. Peirreboom droeg *De Werkman*, het daensistisch blad, uit en was aldus zeer goed gekend. Zijn bijnaam was *Jaak den Ezzel* (horzel).

Tegenover deze kleine luiden stonden figu- ren waarvan sommigen openlijk of verdoken de beweging met hun naam en/of hun kapi- taal steunden. B.v. Ferdinand Rodenbach, de jongere broer van Berten; de zakenman Louis Vanbunnen, eigenaar van *Le Grand*

Hôtel in Knokke; de Brusselse apotheker Maurice Gripekoven en de gebroeders Orlay uit Temse, twee van hen waren industriëlen, de derde musikus. Dé grote figuren van het Daensisme krijgen een uitgebreid hoofdstuk zodat de geïnteresseerde lezer niet op z'n honger blijft: de gebroeders Daens, Florimond Fonteyne, de Van Schuylenberghs, Hector Lebon, Smid Lambrecht, Plancquaert, de vele De Pelsmaekers; om deze maar te noemen. Ook zij die een rol speelden in de overgang van Daensisme naar Fronters, het VNV en andere Vlaams-nationale formaties.

NASLAGWERK

Frans Van Campenhout ruimt ook voldoende plaats in voor de tegenstanders van Daens: Woeste, en de *Bokken* (de katolieken), de Aalsterse Clemens Van de Putte tegelijk armmeester, officier van de Burgerwacht, penningmeester van het Davidsfonds en van de Aalsterse konservatieven en eigenaar-uitgever van *De Denderbode* dat in dienst stond van de konservatieve katolieken. Ook de hogere en lagere geestelijkheid, van Rome tot Aalst, die Daens bekampte komt aan bod. Er waren ook de overbruggingsfiguren, zij die de priester en zijn broer met raad en daad bijstonden en hoopten dat het nog ooit goed zou komen tussen hen de katolieke partij, een van hen was de katolieke eerste minister August Beernaert

Daens had ook geestesgenoten in Wallonië, in Nederland, in Frankrijk, in Italië en zelfs in Polen; onder hen zaten nogal wat eigenaardige figuren, o.m. de Franse graaf Albert de Mun die samen met markies René de la Tour du Pin (in 1871!) de *Cercles Ouvriers* had opgericht waar „bazen en knechten” samen hun problemen bespraken.

Het lexicon wordt aangevuld met een uitgebreid arrondissementeel overzicht van de beweging en besloten met de lijsten van alle daensistische kandidaten die zich tussen 1894 en 1936 op daensistische of bevriende lijsten voor de kamerverkiezingen hebben aangeboden.

Aldus is dit boek een bijzonder nuttig naslagwerk, ook omdat het de vroegere en huidige vorsers die het gedachtengoed van de kristendemocratie onderzochten vermeldt en een overzicht van hun uitgaven brengt. Voor verder studiewerk heeft dit lexicon dan ook een onschatbare waarde.

Ons komt het echter voor dat vooral de nazaten van Daensisten belangstellend zullen grasduinen in deze weelderige verzameling grote en kleine luiden die de beweging hebben gemaakt. En zij waren met velen!

(mvl)

— Lexicon van de Daensistische Beweging. Frans Van Campenhout. 224blz., geïllustr. Uitg. KOJ!, Hollenaarsstraat 24, 9041 Oostakker. 795fr. (+100fr. verzendingskosten) op rek.nr.428-0098591-72.

VLAAMSE PENNINGEN

In de roodpluchen Antwerpse Bourla-schouwburg ontvingen vrijdag j.l. romancier en essayist *Hubert Lampo*, dichter *Anton van Wilderode* en wijsgeer *Max Wildiers* de gouden erepenning van de Vlaamse Raad met kalligrafische oorkonde.

Een kritisch kiekje op een feestelijk binnengebeuren.

Vrienden en relaties van de drie gelauwerden mochten plaatsnemen op het gelijkvloers vanaf rij 13 tot rij 19 van de Bourla. Niet ervoor. Daar waren de plaatsen voor de drie gelauwerden zelf, enkele ministers en wat kulturele ambassadeurs, met daarachter politici; hiermee de kloof tussen de politiek en het gewone volk nog eens beklemtonend. Zo komt het, dat er door sommigen grommend werd gereageerd, wanneer ze tot de vaststelling kwamen dat enkele VB-tenoren eveneens van deze privileges genoten.

Presentatrice *Martine Tanghe* trok in haar inleidend woord een parallel tussen de Bourla-schouwburg, die men op een bepaald ogenblik wilde afbreken, en de Belgische Staat. Daarna was het de beurt aan voorzitter *Louis Vanvelthoven* om het laudatio uit te spreken.

VERDIENSTEN

Het was prettig horen dat Van Wilderode geciteerd en voorgedragen werd uit teksten uitgesproken op een IJzerbedevaart. Waar is de tijd dat een socialistisch politikus nog liever dood zou zijn gevallen, dan zoiets in de mond te nemen?

De wijsgerige teksten van Franciskus-volging *Max Wildiers* en zijn promotie van kristelijk denker Teilhard de Chardin, naast zijn overtuigd flamingantisme bezorgden hem de erepenning.

In zijn tekst over *Hubert Lampo* werd vergeeten over het vrijzinnig humanisme van deze auteur te spreken, maar werd met graagte verwezen naar de kristelijke elementen die in zijn boeken voorkomen. Ook werd er niets gezegd over zijn talrijke bijdragen aan het *Nieuw Vlaams Tijdschrift*, wat de vraag doet rijzen of er echt niemand ter beschikking was om Lampo de verdiende eer aan te doen. De woorden van de auteur dat: *slechte dingen publiciteit nodig hebben, goeie daarentegen geen krans behoeven* bleken nog maar eens waar te zijn.

Vervolgens werden de lichten gedoofd, nadat *Martine Tanghe* het publiek had gevraagd om ook tussen de verschillende bewegingen van de muziek de mond te houden.

Het *Nieuw Vlaams Symfonieorkest* onder leiding van *Edmond Saveniers* had op zich genomen werk van *Willem Kersters* te programmeren. De meesten hadden nog nooit van zijn composities gehoord en weten nu ook waarom. Voor *Carron* geldt ongeveer hetzelfde en de romantiek van *Delius* klonk als teveel suiker op aardbeien.

Gelukkig was er de geslaagde receptie achteraf, waar onbeschofte gasten er in lukten de erg beleefde obers de boom in te jagen. Om de zinnige dingen die de gelauwerden in persoonlijke gesprekken wisten te vertellen niet te vergeten.

Reddy

Vlaamse Raadsvoorzitter Vanvelthoven (links) zette Anton Van Wilderode, Hubert Lampo en Max Wildiers in de bloemetjes.

(foto vum)

THUISKOMST IN BRUGGE

In *Een oord van verlangen* (1979), Egbert Aerts' eerste roman, staat te lezen: „Geen enkele weg leidt naar de diepste wereld of hij dwarst eerst het eigen innerlijk leven; het is inderdaad op die weg dat wij de echte vrijheid kunnen ervaren”.

DRIE BEWEGINGEN

Dezelfde gedachte vinden we letterlijke terug in *Andersen of de ring rond Brussel* (1989) en ze schraagt in wezen eveneens zijn pas verschenen roman: *Thuiskomst in Brugge*. Samen met *De terugkeer van Werner Meyrink* (1985) vormen deze vier romans een eenheid, die ook door andere, meer eksterne factoren wordt bevestigd. Er is niet alleen het heropnemen van dezelfde grondtematiek, maar ook op het structurele en formele vlak blijft Egbert Aerts trouw aan zijn door de jaren heen verworven werkwijze. Het relaas van de gebeurtenissen wisselt af met dagboekfragmenten en brieven, innerlijke monologen en dialogen, die bovendien gekruid worden met allusies op of citaten uit het werk van geliefde auteurs. En dan is er natuurlijk het kerngegeven, dat in *Thuiskomst in Brugge* (voorlopig) zijn meest uitgepuurde gestalte krijgt: de spanning tussen literatuur (bij uitbreiding kunst) en leven, die pas kan ongedaan gemaakt worden, als de hoofdpersoon voldoende innerlijk bevrijd is, om het leven ondubbelzinnig tegemoet te treden.

Evenals zijn vorig werk, is *Thuiskomst in Brugge* geen roman in de gebruikelijke betekenis van het woord. De ondertitel luidt: „proeve van een allegorische roman in drie bewegingen”, wat betekent dat de personages en hun handelingen eerder in hun symbolische dan in hun letterlijke betekenis moeten geïnterpreteerd worden. De anekdotiek is trouwens tot een minimum herleid.

De auteur Walter B., het alter ego van Egbert Aerts, laat zijn hoofdpersoon Hugo

A., een gewezen leraar geschiedenis, naar Brugge vertrekken om er een vroegere vriendin, de kunstenares Milena, na drie jaar opnieuw op te zoeken. Een wandeling met haar door Brugge en diverse ontmoetingen brengen alsnog geen antwoord op zijn zoeken. Dan zwerft hij alleen verder door de stad en wordt hij er zowel met het *lagere* als het *hogere* in de mens gekonfronteerd. Uiteindelijk belandt hij in de mistieke sfeer en de omgeving, waar de door hem geliefde en bewonderde Guido Gezelle geboren werd en stierf. De derde en langste beweging is uiteraard de beslissende. Terug in het huis van Milena voert Hugo een fictief gesprek met de Portugese auteur Fernando Pessoa. Na haar terugkeer acht Milena voor Hugo het ogenblik gekomen om zijn ervaringen op schrift te stellen. Intussen werkt Walter, die Hugo heel de tijd in gedachten is blijven volgen, eveneens voort aan zijn boek. Meer en meer groeit hij naar Hugo toe, omdat hun werkelijkheid uiteindelijk dezelfde is. Tenslotte besluit ook hij naar Milena te komen, maar tijdens een verschrikkelijk onweer wordt hij op de pechstrook dodelijk aangereden. Hugo schrijft een afscheidsbrief aan Milena en verlaat het huis.

In een verrassende epiloog, die zich beweegt op de grens van droom en realiteit, schijnt Egbert Aerts in een open einde te suggereren, dat het échte contact met Milena, dat er voorheen niet was, nu tot de mogelijkheden behoort en tot een verfrissende harmonie kan leiden.

DE SMETTEN VAN HET LEVEN

Uit deze samenvatting blijkt dat het verhaal in feite slechts het omhulsel is van wat de auteur wezenlijk heeft te zeggen. Aerts' personage — de ontubbeling van de hoofdpersoon

komt eveneens in zijn twee vorige romans voor — is op zoek naar innerlijk evenwicht. Hij wil zich beschermen tegen de leugens van onze maatschappij, maar hij zit zelf nog te zeer verstrikt in een netwerk van gevoelens, gedachten en ideeën, tijdens zijn piekerende queeste naar waarheid en schoonheid. „Soms weet ik niet waar ik me bevind: in een boek of in het leven; soms weet ik niet of ik werkelijk besta. Ik wil definitief opheldering, Milena. Ik hou niet van dubbelzinnigheid.” Die opheldering komt er via ontmoetingen en gebeurtenissen. Het is Pessoa zelf die hem zegt dat zijn ervaringen tot dusver alleen maar literair en artistiek zijn. „Ze dragen nog niet de smetten van het leven”. De zwerftocht door Brugge heeft een louterende functie, uitgerekend door de contrastwerking in wat hij ervaart. De „thuiskomst” wordt nu ook een „uitkomst”.

NIET ALLEDAAGS

In de derde beweging treedt Milena definitief op de voorgrond, als belichaming van „die ferne Geliebte”, die tegelijk de „leidsvrouw” is, die mensen als Hugo nodig hebben. Zij maakt er Hugo attent op dat hij nu moet leven en dat hij zijn innerlijke problematiek van zich af moet schrijven, om zich „vrij” te maken. Dat deze „thuiskomst” in Brugge gebeurt, de stad van Gezelle, is niet toevallig. Het is ook de stad met haar uniek artistiek verleden, de draagster van schoonheid en harmonie, de stad tevens waarin droom en werkelijkheid elkaar in liefde opheffen en één worden.

Er valt over dit intrigerend boek, dat schril afsteekt tegen veel hedendaags geschrijf, nog veel meer te zeggen. De lezer kan nog verder zelf op ontdekking gaan. Aerts verwoordt zijn geestelijk avontuur bovendien in een rijke poëtische taal, die een uitgebreide cultuur verraadt. Zijn grondtematiek wordt gevoerd door een symbiose van de kunsten: een samengaan van literatuur, muziek en beeldende kunsten. Zijn roman bevat daarbij nog een meervoudige symboliek en een achtenswaardig ideeëngoed.

Egbert Aerts is geen veelschrijver en evenmin een mediafiguur, maar hij bezint zich consequent over de functie van het schrijverschap en hij bouwt in stilte aan een eigen, onvervreemdbaar oeuvre, dat meer aandacht verdient, dan het tot dusver kreeg.

R.v.d.P.

— *Thuiskomst in Brugge*. Egbert Aerts. Uitg. De Clauwaert, Leuven, 1993, 595 fr.

ADVERTENTIE

RESTAURANT HASSELTBERG
 NIEUWELAAN 47, 1860 MEISE — TEL. 02/269.70.45

**MENU'S
 AAN 950
 en 1.600 fr.**

**WOENSDAG EN
 ZONDAGAVOND
 GESLOTEN
 Inclusiefprijs voor
 BANKETTEN**

AAN KUIFJE HEBBEN WE NOG LANG EEN KLUIFJE

Alhoewel stripgoeroe Hergé betrekkelijk „weinig” Kuifjesverhalen tekende is zijn oeuvre nog altijd een onuitputtelijke inspiratiebron voor uitgevers, gadgetfabrikanten, kunstcritici, reclamejongens en tentoonstellingsmakers. De creaturen van Hergé zijn een eigen leven gaan leiden. Je kan het gekste bedenken, plaats er één of ander Hergéfiguurtje bij, en het zaakje verkoopt als zoete koek.

Zo startte Uitgeverij Casterman onlangs een nieuwe reeks edukatieve Kuifjesboekjes op. In deze serie, *De reisnotities van Kuifje*, verschenen de eerste twee deeltjes over *China* en *Tibet* in de Nederlandse versie.

De Reisnotities van Kuifje zijn als het ware de neerslag van de impressies die de avontuurlijke reporter opdeed tijdens z'n wereldwijde omzwervingen. Aan de hand van een dertigtal vragen krijgt de lezer (van 7 tot 77 jaar) een schat aan degelijke informatie over een ver land, dat iedereen ooit wel eens hoopt te bezoeken. „Hoe wordt zijde vervaardigd?”, „Wat is de transsiberische spoorlijn?”, „Waarom wordt Tibet het ‚Dak van de wereld’ genoemd?”, „wat houdt een Tibetaans huwelijk in?”... Alle onderwerpen komen aan bod: aardrijkskunde, bevolking (minderheden inbegrepen), taal, dagelijks leven, eetgewoonten, economie, cultuur, geschiedenis, religie en zelfs politieke problemen.

REIZEN OM TE LEREN

De boekjes zijn overvloedig en kleurrijk geïllustreerd, natuurlijk met toepasselijke tekeningen uit Kuifjesalbums. Zo is het deel over China vooral voorzien van tekeningen uit „De Blauwe Lotus”, dat over Tibet met tekeningen uit „Kuifje in Tibet”. Het werk van Hergé wordt aangevuld met prachtige kleurenfoto's.

De Reisnotities van Kuifje bevatten bovendien nog een handige tijdstabel, waarin cruciale data uit de geschiedenis van het behandelde land worden gesitueerd tegenover belangrijke Westerse gebeurtenissen in hetzelfde tijds kader. Een kaart met beknopte geografische gegevens, een index en een nuttige, voor Nederlandstalige lezers aangepaste bibliografie vind je eveneens achteraan in het boekje. De halfvet gezette woorden in

de tekst verwijzen naar een verklarende woordenlijst. Dit is uiteraard heel handig, maar toch bemerkten we hier een schoonheidsfoutje. Sommige woorden die vetjes staan aangegeven, bv. „sedentaire” (Tibet blz. 23) vind je niet terug in de woordenlijst. Ook het omgekeerde valt voor, een vreemde naam als „Karakorum” (Tibet blz. 11) staat niet vetjes in de tekst, maar is wel terug te vinden in de woordenlijst.

Spijts deze bemerkingen klasseren wij de nieuwe reeks Reisnotities van Kuifje onder de aanraders!

(ts)

- De reisnotities van Kuifje. China en Tibet. Uitg. Casterman, 1993, 80 blz., 475 fr. per deel.
- De wereld van Hergé. Benoit Peeters. Uitg. Casterman, 1993, 220 blz. 1.195 fr

HERGÉ TOT IN DE EEUWEN DER EEUWEN

Voor de echte Hergéfreaks zijn het ook weer mooie tijden.

De wereld van Hergé werd voor het eerst in 1983 uitgegeven, kort na het overlijden van de tekenaar. Deze versie werd nu volledig herzien en met heel wat actuele informatie aangevuld. Zo is ondermeer de integrale tekst van het laatste interview met Hergé, enige maanden voor zijn dood afgenomen, in het boek opgenomen.

De wereld van Hergé is een bijzonder luksueus uitgegeven werk geworden. Het is een prestigieus boek, en al heeft auteur Benoit Peeters wellicht deze pretentie niet gehad, deze uitgave zou door sommige tintinologen, hergéterapeuten

en kuifisten misschien wel tot hét ultieme standaardwerk over de Grote Meester kunnen worden uitgeroepen.

Alhoewel, de striparcheologen blijven graven in de nalatenschap van Hergé. Ze zullen wellicht nog jaren zoet zijn met het delven en blootleggen van interessante vondsten. Dat men bij het spitten nu en dan eens op iets minder pleziërigs stoot (kijk maar wat er gebeurde met die andere stripgod, de papa van Donald Duck en Mickey Mouse!), mag de onderzoekers niet weerhouden hun wetenschap wereldkundig te maken. Hergé was en is een fenomeen, en fenomenen zijn er nu eenmaal om bestudeerd te worden.

LEES LIEVER EEN BOEK

Deze week worden de bioskopen van ons land overspoeld met een hoop rommel, die zijns gelijke niet heeft. Er is de Amerikaanse film van Abel Ferrara, **Body Snatchers**, die nog eens probeert over te doen wat Don Siegel hem in 1956 op een sublieme manier reeds voordeed. Voor wie het origineel en de slechte remake niet zag, kan deze remake er nog best mee door, maar nu niet zo dat je hiervoor in de cinema moet opsluiten. **Made in America** van Richard Benjamin en met Whoopi Goldberg is een draak, die drijft op het sukses van haar *Sister Act*. Te mijden. **Super Mario Bros** van Rocky Morton is gebaseerd op het nintendo-spel, dat ondergetekende dezes ook geestesdodend vindt, dus. Als Kafka nog leefde, zou hij de Britse regisseur David Jones een proces aandoen voor diens film *The Trial*, met de totaal niet op zijn plaats zijnde Kyle MacLachlan, want niemand zal ooit nog het boek willen lezen, na het uitzitten van dit monsterlijke gedrocht. Daarom ga eens kijken naar... een spannend boek. Een Ludlum bijvoorbeeld. Die is ook in de filmwereld niet zo'n onbekende. Hierna een gesprek met hem.

SUKSESSCHRIJVER

Onder welke noemer moet je de boeken van suksestauteur Robert Ludlum onderbrengen? Spannende boeken? Neen, want ze

zijn net iets meer. Zonder ze literatuur te noemen, zijn ze echter ook geen lektuur. Je kan wel zeggen, dat Ludlum, meer nog dan Frederick Forsyth, John le Carré, Tom Clancy en Len Deighton het juiste recept heeft gevonden voor het soort boeken dat hij schrijft. Dat bewijzen volgende cijfers: 195.000.000 boeken, in 40 landen in 32 talen.

AKTEUR

Ludlum was ooit een succesvol acteur. Nadat hij in de Tweede Wereldoorlog bij de Mariniers diende, ging hij naar de Wesleyan Universiteit, waar hij zijn toekomstige vrouw Mary ontmoette. In de jaren vijftig begon hij voor televisie te schrijven en voorzag er nu en dan een rolletje voor zichzelf in. Wanneer hij zich dan echter aanbood, kreeg hij steevast als antwoord: „Maar dat ben jij helemaal niet”. Akteren en produceren liggen ver uit elkaar en *The Owl and the Pussycat* moest er aan geloven, terwijl hij even later *The Front Page* opnieuw naar Broadway bracht. Ook sprak hij boodschappen in voor reclamefilmpjes. Totdat Mary hem op zijn veertigste overhaalde om nu eens serieus werk te maken van het schrijven. Resultaat, in 1971 werd zijn *Scarlatti erfenis* gepubliceerd, een instant bestseller.

Mary, in het dagelijks leven een gevierd aktrice, heeft zoals vele acteurs of actrices de gave des onderscheids voor wat wel en niet zal aanslaan bij het publiek. Daarom geeft Ludlum haar steeds de twee eerste hoofdstukken van wat hij schrijft. „Het gaat meestal dan zo dat ze zegt: „Robert, dit is schitterend” en dat ze daarop dan laat volgen: „Maar”. En dat betekent van vooraf beginnen.”

SCHRIJVER

Zijn acteursachtergrond is hem steeds een grote hulp geweest. Niet alleen heeft hij een geweldige verbeelding, ook discipline is hem niet vreemd.

Iedere morgen wekt zijn ingebouwde wekker hem om 4u.30. „Ik hou ervan zo vroeg te beginnen, en trouwens, dan rinkelt de telefoon ook nooit”. Met een rustpauze schrijft hij dan tot de middag en soms ook wel later. De namiddag is voorbehouden om het geschrevene opnieuw onder de loep te nemen.

„Je schrijft in eerste instantie voor jezelf; maar, omdat ik van het teater kom, weet ik dat je het publiek nodig heeft, ik repsekteer het

DE VERBORGEN GESCHIEDENIS

De publikatie van *The secret history*, de debuutroman van Donna Tartt was in de Verenigde Staten een grote gebeurtenis. Zelden was er over een boek al zoveel geschreven nog voor het gepubliceerd werd. Voor één keer was de heisa terecht. *De verborgen geschiedenis* is een meeslepend en knap geschreven boek.

Het verhaal speelt zich af aan de gerenommeerde Hampden-universiteit aan de Amerikaanse Oostkust. De onbemiddelde *Richard Papen* kaapte een beurs voor de eliteaire universiteit weg, en komt er na wat strubbelingen terecht bij professor *Julian Morrow*. Deze eksentrieke maar uiterst beminnelijke hoogleraar doceert klassieke talen en neemt slechts een beperkt aantal studenten aan per akademiejaar. Richard en de vijf andere uitverkorenen die bij Julian Grieks volgen vormen meteen de hoofdpersonages uit de roman: de schatrijke en zeer intelligente Henry, de rijke en homofiele Francis, de normaal bemiddelde tweeling Charles en Camilla, en de eigenlijk onbemiddelde en weinig betrouwbare Bunny vormen het gezelschap

waar Richard mee optrekt, en zich gaandeweg mee afsluit van de rest van de wereld. De wereld der klassieken vormt slechts een laagje vernis, nuttig om een sfeer van elitarisme, arrogantie en hooghartigheid te bedekken. Maar meer moet er achter de Griekse setting niet gezocht worden.

Na een tijdje wordt Richard ingewijd in de verborgen geschiedenis: tijdens de nabootsing van een dionysisch ritueel ergens in de bossen rond het landhuis waar het groepje de weekends doorbrengt, brengen, het lijkt wel toeval, Henry, Charles, Camilla en Francis een man om het leven. Eenmaal Richard in vertrouwen genomen is, speelt hij het hoogmoedige spel, diabolisch georchestreerd door Henry, mee. Ook Bunny was achter het geheim gekomen. De groep komt langzaam tot de overtuiging dat de loslippige Bunny een bedreiging vormt voor haar veiligheid. Er wordt besloten ook Bunny te vermoorden.

Dit plan wordt uitgevoerd, en dan komt de roman tot z'n volle, meeslepende kracht. Waar een normaal misdadaadverhaal begint of

eindigt bij een moord, vindt de misdaad hier midden het verhaal plaats. Er moet niet gezocht worden naar de moordenaars. Tartt houdt de lezer in spanning door de reacties van de groep moordenaars weer te geven. Pillen slikken, zenuwachtigheid, drankverslaving, drugs, slapeloosheid, heel het panorama van schuld en boete wordt ten tonele gevoerd. Maar ook sluwe handigheid om de politie en de omgeving te misleiden, het gevoel van grote macht wanneer men zich meester waant over leven en dood, hooghartigheid, moreel verval, hipokrisie. De onhoudbaar geworden situatie komt uiteindelijk tot een gruwelijke uitbarsting nadat Julian, wie z'n studenten als laatste rots in de branding zagen, ijzingwekkend toevallig achter de verborgen geschiedenis komt en er op reageert zoals niemand dat van hem verwacht had: door als een lafaard te vluchten. Meer dan 500 bladzijden lang spannend kronkelen in de bochten van de menselijke natuur.

(pdj)

— *De verborgen geschiedenis*. Donna Tartt. Uitg. Anthos, Baarn, 1993. 528 blz, 990 fr.

publiek dus ook". Het publiek hem blijkbaar ook, want zijn achttien romans – bijna ieder jaar één sinds 1971 – kennen een ongelooflijk succes.

NOODLOT

Ludlum, op promotietoer in Engeland, vertelt het verhaal van de zeer snelle totstandkoming van *De Scorpio Obsessie* (voor Vlaanderen: Kluwer, Deurne), die blijkbaar maar was gepland voor 1994.

„Het begon allemaal erg ongelukkig. Toen mijn kinderen, mij en mijn vrouw een verjaarsfeestje aanboden voor onze 40ste huwelijksverjaardag, nodigde mijn vrouw Mary me uit om ‚die dans’ nog eens over te doen. Het werd een soort apachedans, waar aan het eind mijn achillespees een lelijke knak kreeg en me voor 18 maanden immobiel maakte.”

De *Scorpio Obsessie* is Ludlum op z'n best: internationale intriges, ingewikkelde plots en vurig en heftig proza. Er wordt wel eens getwijfeld aan het waarschijnlijkheidsgehalte van Ludlums romans, omdat zijn intriges met diverse ingebouwde rampen en barokke samenzweringen, geen enkele poging doen om authentiek te klinken. Maar wie Watergate en Irangate bekijkt weet dat Ludlum ze zelfs zo gek niet kan bedenken. In zijn nieuwste wordt deze maal de rol van de slechte door een vrouw waargenomen, de genadeloze terroriste Anaya Bajaratti, die wraak wil nemen om de Westerse regeringen voor de dood van haar Palestijnse echtgenoot. Ludlum beschrijft hoe deze terroriste gemaakt wordt, want dat is zijn oordeel: terrorist wordt je gemaakt, niet geboren. Hij slaagt er in je begrip te krijgen voor zelfs de vreselijkste dingen die ze doet.

EEN BEETJE REALITEIT

Hij haalt zijn stof uit zijn verbeelding, want dat is het enige gereedschap van de romanschrijver. Zegt Ludlum: *„Mijn boeken vertrekken van een beetje realiteit, waarna ik de literaire vrijheid neem om ze te laten ontwikkelen zoals ik het wil”*.

Hij kent mensen in de geheime dienst, maar dat zijn enkel vrienden, geen kontakten. *„Drie van mijn kollege kamergenoten vonden daar een betrekking. Sommige mensen denken dat zij mij informeren, maar dat doen ze niet. Ik zou het hen niet vragen en ik ben er zeker van dat ze het niet zouden doen. Maar soms bel ik er wel eens eentje op en zeg ‚Hoe klinkt jou dat in de oren’ en vertel hem dan een storyline, en als hij dan erg begint te lachen, denk ik soms wel eens dat ik juist zit.”*

Willem Sneer

ANDERS MAAR TOCH NORMAAL

(Foto Bert De Deken)

Teater Stap is een professionele theatergroep met een spelerskern van 13 mentaal gehandicapte acteurs. Onder begeleiding van een professionele regisseur en een artistieke ploeg maken deze acteurs teaterproducties. De acteurs worden blijvend geschoold in hun teatrale expressie in een teateratelier.

Tot nog toe bracht Stap zes merkwaardige, grensverleggende artistieke producties. De voorstellingen worden gebracht binnen het gewone programma-aanbod van theaters in Vlaanderen en Nederland, en op internationale festivals.

Na het zien van *Tango*, een recent project van Teater Stap, kwam filmman Frans Buyens op het idee een fictiefilm te maken, gebaseerd op het toneelstuk.

Tango is een stuk met een universele inhoud, meer dan betekenisvol, maar toch lichtvoetig, of zoals de acteurs het zeggen: *„Er vallen doden maar er mag gelachen worden.”* Maar wat Frans Buyens er ook toe aanzette deze film te realiseren is het probleem van het „anders zijn”. *„Hoe anders is anders? De acteurs zijn mentaal gehandicapten, samenwerkend in een professionele teatergroep. Maar hun prestaties op het toneel laten toe deze mensen in een ander licht te zien dan gewoonlijk. Ik wens wel te onderlijnen dat het niet mijn bedoeling is het uiterlijk – fysiek afwijkend van het ‚normale’ – van de acteurs tot spektakel te maken. Ik wil er integendeel toe komen een film te maken*

waarin het anders zijn als ‚normaal’ wordt ervaren.”, aldus Frans Buyens.

De film *Tango Tango* wordt wellicht een audio-visueel spektakel in de aolute zin van het woord. Frans Buyens: *„Mijn opzet gaat verder dan het artistiek verfilmen van de toneelvoorstelling. Ik wil het teaterstuk herscheppen tot een audio-visueel spektakel en door aanvullende skwenties de film een onafhankelijk karakter geven. De film *Tango Tango* zal de humor, de tederheid, de nostalgie, de barok, eigen aan het toneelstuk tot het paradoksisme doortrekken. De film zal aan de burleske situaties een tragi-komische uitdrukking geven, en er tevens een poëtische dimensie aan toevoegen.”*

In zekere zin zou men kunnen stellen dat de film *Tango Tango* een ekspirementeel karakter heeft. Misschien kan men spreken van een filmopera. Dialogen komen in de film niet voor. De geluidsband is gebaseerd op een originele kompositie van Flor Verschueren.

De draaiperiode van *Tango, Tango* moet nu zo ongeveer achter de rug zijn. De première is voorzien in januari 1994.

(ts)

Voor meer informatie over Teater Stap tel.: 014/42.08.31 (voor boekingen) of Thassos 03/237.64.79 - 237.72.88

De film *Tango Tango* is een ko-productie van Voor een glimlach van een kind vzw en Films Lyda bvba. Voor meer inlichtingen tel.: 02/230.99.05

KOPERS ZONDER GELD

ZONDER veel geld boven te halen werd Anderlecht andermaal de grote winnaar op de transfermarkt. Pär Zetterberg, de beste voetballer van het voorbije seizoen, keerde terug naar paarswit dat hem eerder ook had opgeleid. Met hem kwam Olivier Suray mee. Een stevige Ardennees die op vele markten thuis is en die bij Anderlecht warm werd aanbevolen door... Luca Perusovic. Daarnaast plukte de landskampioen in Limburg de jonge Filip Haagdoren weg. Gewoon om de kern te verbreden. We zijn benieuwd of dat allemaal goed kan aflopen. Sporting zou zich opmaken om op drie fronten strijd te leveren. Precies zoals AC Milan dat deed. Bij de Italiaanse miljardairs liep het uiteindelijk verkeerd af. Omdat de weelde niet meer om dragen was en het ongenoegen onder het leger bankzitters te groot werd. In Milan loopt overigens een groot tijdperk ten einde. Het van talent en zelfzekerheid overlopende Nederlandse trio Gullit-Van Basten-Rijkaard wordt ontbonden. De sportieve toekomst van de beste centrumspits ter wereld wordt door de dokters in vraag gesteld en Gullit en Rijkaard zijn de druk en de animositeit moe. Ze willen nieuwe lucht inademen.

RASPAARDEN

Precies in diezelfde sportieve en financiële overmacht van Anderlecht schuilen volgend speeljaar de kansen voor de tegenstanders van Sporting. Boskamp moet inderdaad nog bewijzen dat hij een stal vol raspaarden kan overmeesteren. Of hij daartoe de nodige discipline, het nodige gezag en de nodige psychologische kwaliteiten bezit weet niemand.

Club Brugge, de gedoodverfde tegenstander van de regerende landskampioen, bood zich op de markt aan met de (vele) miljoenen van de *Champions League* maar kon zijn bedoelingen niet echt verwezenlijken. Omdat groot talent schaars blijft en de prijzen omgekeerd evenredig hoog. Eyckelkamp, Medvet en de jonge Sven Vermant. Het is natuurlijk beter dan niets maar anderszits vertrok Foeke Booy die toch nog aan de basis lag van de meest recente kampioenschapsoverwinning. Club is wellicht sterker geworden maar „op papier” ligt het nog altijd ver achter bij de grote Brusselse concurrent. Hetzelfde kan gezegd worden van Standard. Ondanks tegengestelde verklaringen van trainer Arie Haan hield manager Roger Henrotay de portefeuille gesloten. In

leveren was de boodschap op Sclessin na een nochtans succesvol seizoen. De Rouches haalden bij Beveren Yves Soudan weg maar moesten Henk Vos, toch vaak hun snedigste spits, naar het Franse Sochaux laten vertrekken.

Soortgelijke verschuivingen vielen bij nagenoeg alle eerste klasse clubs te noteren. Naar ons gevoel kon enkel nieuwkomer Seraing zich daadwerkelijk versterken. Georges Heylens en geldschieter Blaton zochten en vonden ervaringrijke spelers om hun niet van talent gespeende kern „mentaal” te versterken. Seraing wordt mogelijk de eerste stijger in jaren die een rustig kampioenschap kan beleven. Die waarborgen vermag Oostende natuurlijk niet voor te leggen. Er werd aan de kust veel ingekocht maar geen naam spreekt tot de verbeelding.

Wordt het komende kampioenschap dan een doordruk van de campagne '92-'93? Gegarandeerd niet. Club Brugge kan onmogelijk nog eens zoveel tegenslagen kennen en Anderlecht zal het met minder meeval moeten doen. Het toch nog jonge Standard

De winkel is dicht. Zo mogen we stellen. Vorige vrijdag sloot de binnenlandse transfermarkt. De spelershandel verliep allesbehalve levendig. Velen wilden maar weinigen konden.

moet normaliter verder groeien en langer kunnen aanklappen.

TRAINERS...

Het valt ons trouwens op dat meer en meer clubs noodgedwongen voor rust en zekerheid kiezen. Er blijft nauwelijks nog ruimte over voor avonturiers. Veertien van de achttien eerste klasse clubs doen voort met dezelfde trainer. Dat wil toch wat zeggen. In onze eerste en tweede klasse is eigenlijk geen enkele buitenlandse oefenmeester (Haan, Boskamp en Nico Janssen beschouwen we als *voetbalbelgen*) nog aan de slag. Het gezond verstand eist in de bestuurskamers zijn rechten op. Dat wordt hoog tijd want het heet dat de bond voor grote veranderingen staat. Er wordt nogal wat drukte verkocht rond de wijziging van de transferreglementering voor jongeren van minder dan zestien jaar. Die zou voortaan niemand nog kunnen tegenhouden wanneer de (nieuwe) rechtverrijgende club 15.000 fr. opleidingsvergoeding per (gespeeld) seizoen aan de afstand-

Pär Zetterberg, de beste voetballer van het voorbije seizoen, keert terug naar Anderlecht. (foto vum)

doende club betaalt... Het kind krijgt dus een andere naam. Meer niet. Want zie je Kareljé Goedgebuur van vijftien al van Leeuwkens Teralfene naar Herne vertrekken voor... 45.000 of 60.000 frank omdat hij eerder drie of vier seizoenen voor de Leeuwkens voetbalde? Kom nu. Er zullen in de toekomst enkel nog meer (welstellende) vaders hun zonen proberen vrij te kopen... We begrijpen maar al te goed dat de Bond de bestaanszekerheid, want daar gaat het per slot van rekening om, van haar clubs niet kan op het spel zetten door de volledige liberalisering van het systeem maar toch...

Of er dan echt niets ongewoons te signaleren valt? Het hangt er van af hoe je het bekijkt.

Zo vinden we dat Molenbeek intelligent heeft ingekocht. Drie spelers die vertrouwd zijn met het Brussels voetbal. Pijpens, Wuyts en vooral Stephen Keshi. De Nigeriaan die

door Aad de Mos werd weggehoond keert na een relatief kort verblijf in Straatsburg terug naar de hoofdstad. Hij was er jarenlang een spektakulair en bijzonder geliefd voetballer.

...LEED

We stellen vast dat enkele trainers met reputatie op de keien bleven zitten. Rene Vandereycken en Luca Perusovic om maar die twee te noemen. Worden ze geschuwd omwille van hun financiële eisen of omwille van hun karakteriële eigenschappen?

We zijn er van overtuigd dat Anderlecht zich gelukkig prijst omdat Aad de mos bij PSV aan de slag gaat. Daar was in Nederland overigens nogal wat om te doen. De terugkeer naar eigen land van de bij ons door een gedeelte van de sportpers „aanbeden” oefenmeester maakte in de Hollandse pers veel los. De Mos kreeg nog voor zijn eerste training pek en teer over het hoofd gegoten. Hij werd afgeschilderd als een „parvenu”, een „hoogmoedig en ijdel mens”, een „lui-aard” zelfs. We konden onze ogen nauwelijks geloven. En toch stond het er allemaal: wit op zwart. Het geleet op een regelrechte afrekening waar nog bij kwam en komt dat PSV „nationaal” niet bijzonder goed in de markt ligt. Naas Ajax en Feyenoord wordt de Eindhovense klub ondanks haar schitterende palmares als een „provinciaal klubje” afgedaan. In Nederland kan dat allemaal. Anderlecht zal het voorlopig een zorg wezen. Het is eindelijk af van een kontrakt van om en bij de twintig miljoen. Sporting wint dus nog maar eens zonder spelen...

Om dat winnen blijft het anders te doen. Volgend seizoen wordt in de hogere klassen de kompetitiestructuur ten gronde gewijzigd. Nakompetities worden algemeen ingevoerd. Hele en halve testmatches met de vleet. Om de spanning in de kampioenschappen langer te rekken en om nog meer geldgewin te garanderen. Zal het iemand verbazen?

Flandrien

TOPKOERS TEGEN WIL EN DANK

Het Belgisch wegkampioenschap wordt gerekend onder de topkoersen van het jaar. Tegen wil en dank want het nationale wielpeloton stelt dezer dagen weinig voor. We willen daarmee de verdiensten van *Alain Vandenbossche* — aan de streep wist niemand met zekerheid hoe zijn naam juist te schrijven — niet minimaliseren maar niemand zal ontkennen dat de nationale titelkoers illustratief was voor de armoede van onze wielrennerij. De weinige favorieten, voor zover men deze nog kan naar voor schuiven, stelden andermaal teleur. Geen van hen bleek bekwaam zijn verantwoordelijkheid op te nemen. Geen van hen kon sportieve meerwaarde in de strijd aanwenden. Het was in Halanzy huilen met de pet op en vreemd genoeg reageerde niemand verrast. Een mens geraakt veel gewoon.

RONDE

Voor Alain Van Dn Bosch — we schrijven de naam nu eens anders — was het de dag van zijn leven. De brave man moest zichzelf in de arm knijpen om niet te geloven dat hij droomde. Hij had met alle mogelijkheden rekening gehouden maar niet met mirakels. Moest men goed beseffen dat hij in drie jaar geen koers had gewonnen. Het heet dat sponsors dezer dagen niet gesteld zijn op de nationale driekleur, dat zij hun koereurs liever uitsluitend in het vertrouwde shirt met de sponsornamen zien rondfietsen. We kunnen niet geloven dat de bazen van TVM Alain Vandenbossche zijn driekleur zullen misgunnen. De man mag zijn oeverloos geluk best twaalf maanden lang uitdragen...

Zaterdag begint de Ronde van Frankrijk en dat is natuurlijk andere koek. De Tour draagt de internationale wielersport. Tot spijt van grote baas Hein Verbruggen en tot ergernis van het gros der wedstrijdorganisatoren. De reputatie en de magie van „la grande boucle” blijven onaangetast en onovertroffen. Het publiek bestormt in zomerse vakantiedrift Alpen en Pyreneeën die nu al een kleine eeuw lang het decorum vormen voor de strijd der giganten. Over de Tour wordt nu eenmaal uitsluitend in superlatieven geschreven. Vandaar.

1993 kan het jaar worden waarin Miguel Indurain een plaats opeist in de galerij der onsterfelijken. Hij kan lid worden van het eksklusieve klubje van drievoudige Tourwinnaars. Maar zover is het natuurlijk nog niet. In de jongste Giro zou de Spanjaard één mindere dag hebben beleefd en die „gebeurtenis” werd breed uitgemeten. Er werden onwaarschijnlijk veel veronderstellingen aan vastgeknoopt waarbij vooral vergeten werd dat de *fietsende computer* uit de omgeving van Pamplona op geen enkel ogenblik de controle over de wedstrijd verloor. De Tour wordt dan ook een strijd van één tegen allen. Indurain tegen de rest. De grote favoriet schijnt ook vandaag nog sterker en slimmer dan de verzamelde concurrentie. Hij rijdt beheerst en doordracht. Zijn aanleg is veelzijdig. Hij houdt zichzelf onder controle. Zijn zwakke momenten blijven zeldzaam en doorgaans goed gekamoufleerd. In tusschen slaat hij kloven die tot nog toe nooit nog konden worden overbrugd. Wie de Tour wil winnen zal met Indurain moeten afrekenen en niet omgekeerd. Vandaag schijnen enkel ziekte of valpartijen de beste ronddrenner van zijn generatie te kunnen afremmen. We blijven desondanks benieuwd.

ADVERTENTIE

SPLITS ZELF DE SOCIALE ZEKERHEID! WORD LID VAN EEN VLAAMS ZIEKENFONDS...

...en geniet de complete service van een volwaardige, sterk uitgebouwde, en ongebonden organisatie!

Bel gratis het nummer 078/11 79 75

VZ Vereniging Vlaamse Ziekenfondsen

ZATERDAG 3 JULI

TV 1

17.30 **Vuurtoren**, kinderprogr.; 17.52 **Samsonclips**; 17.55 **Tik Tak**; 18.00 **Nieuws**; 18.10 **Gered door de bel**, komische serie; 18.40 **Vlaanderen Vakantieland**, Limburg-waterrecreatie en Rudesheim (Duitsland); 19.20 **Joker- en lottotrekking**; 19.30 **Nieuws**.
20.00 **Caravans**, komische serie
20.30 **Helden van Desert Storm**, TV-film
22.10 **Vandaag**
22.30 **Sport op zaterdag**
23.00 **A Cry for Help**, TV-film

TV 2

17.00 **Ronde van Frankrijk**, proloog in Puy-du-Fou

VTM

17.00 **Super 50**; 18.00 **Nieuws**; 18.05 **Robin of Sherwood**, serie; 19.00 **Nieuws**.
19.30 **Benidorm**, serie (herhaling)
20.00 **The Young Indiana Jones Chronicles**, pilotfilm
20.50 **Hawaii**, film
23.30 **Nieuws**

Ned. 1

08.00 **Alles kits**, kinderprogr.; 17.53 **Nieuws**; 18.00 **Nieuws**; 18.15 **Sesamstraat**, vrienden; 18.32 **World of golf**, cursus; 19.01 **Hoe voelen we ons vandaag?**, komische reeks; 19.28 **All together now**, komische serie; 20.00 **Nieuws**.
20.25 **Mystic Plaza**, film
22.10 **Paradijsvogels**, portretten
22.50 **The Italian job**, film
00.32 **Nieuws**

Ned. 2

13.00 **Nieuws**; 17.10 **Snowbound**, jeugdfilm; 18.00 **Nieuws**; 18.20 **Top 40**, hitparade; 18.50 **S.O.S. ter plekke**, reddingsakties; 19.20 **Veronica Reisgids**, vakantiemag.; 19.50 **Step by step**, komische serie
20.20 **Nederland Muziekland**, showprogr.
21.10 **Veronica goes Asia**, reisverslagen
21.45 **Little shop of horrors**, film
23.15 **In concert: Maria Carey**, concertregistratie
23.45 **Nieuws**

Ned. 3

08.53 **Nieuws**; 14.00 **Studio sport**; 18.51 **Studio sport**; 19.20 **Lingo**, woordspel; 19.45 **The flying doctors**, serie.
20.35 **Gewoon Toon**, portret Toon Hermans
21.32 **Hoteldebotel**, komische serie
22.00 **Nieuws**
22.15 **Studio sport**
22.45 **Nova**, aktualiteiten
23.20 **Kinsey**, dramaserie
00.10 **Museumshatten**
00.20 **Nieuws**

ZONDAG 4 JULI

TV 1

09.00 **Samson**; 13.50 **GP F1 van Frankrijk**, autorennen; 17.00 **Jonge veearts**, gezinsserie; 17.50 **Samsonclips**; 17.55 **Tik Tak**; 18.00 **Nieuws**; 18.10 **Wonderjaren**, komische serie; 18.35 **Under Southern Skies**, dok. serie; 19.00 **The Cosby Show**, komische serie; 19.25 **Mededelingen**; 19.30 **Nieuws**.
19.45 **Sportweekend**
20.15 **De kollega's maken de brug**, film
21.50 **Tourjoernaal**
22.20 **Vandaag/Sport**
22.40 **Ziggurat**, kunstprogr.

TV 2

14.45 **Ronde van Frankrijk**, Luçon-Les Sables d'Obonne

VTM

17.00 **Tekenfilm**; 17.10 **Star Trek, the next generation**, SF-serie; 18.00 **Nieuws**; 18.05 **The A-team**, aktieserie; 19.00 **Nieuws**; 19.30 **Benidorm**, serie.
20.00 **Studio Gaga**, spelprogr.
20.35 **De ware vrienden**, familieserie
21.00 **Het spook van de opera**, miniserie
22.40 **Nieuws**
23.05 **Three Violent People**, film

Ned. 1

10.30 **Eucharistieviering**; 11.25 **IOS Magazine**; 16.05 **Gospelkwartier**; 17.16 **De hemel scheurt in Montana**, dok.; 16.54 **Miniatuur - De plek**; 17.53 **Nieuws**; 18.00 **Nieuws**; 18.09 **Nijntje**, tekenfilmserie; 18.15 **Sesamstraat**, bouwen; 18.32 **Teenage health freak**, jeugdserie; 19.00 **Polo to pole**, brandend zand; 20.00 **Nieuws**.
20.15 **Ook Dat Nog!** extra, satir. konsumentenprogr.
20.49 **Brandpunt**, aktualiteiten
21.18 **Inspecteur Resnick**, politserieserie
22.12 **Zuidamerikaanse schrijversportretten**, Carlos Fuentes
23.08 **Nieuws**

Ned. 2

08.53 **Nieuws**; 12.00 **Masters of the game**, Bernard Tapie; 12.25 **Magic Johnson in Nederland**, impressie; 12.53 **Nieuws**; 17.45 **Knoop in je zakdoek**, teleac; 18.00 **Nieuws**; 18.10 **The A-team**, aktieserie; 19.00 **America's funniest home videos**, gekke video's; 19.22 **TV-dokter**; 19.23 **Eksotisch koken**, teleac.
19.53 **Maktub, the law of the desert**, dramaserie
21.44 **Eenmaal, andermaal**, veilingprogr.
22.35 **De opkomst van het Verre Oosten**, teleac
23.35 **Nieuws**

Ned. 3

08.00 **Villa Achterwerk**, kinderprogr.; 14.00 **Studio sport**; 18.30 **Nieuws**; 18.45 **Studio Sport**; 20.00 **Nieuws**.
20.15 **Zomergasten**, prof. Van de Wetering

MAANDAG 5 JULI

TV 1

17.30 **Boes**, tekenfilmserie; 17.52 **Samsonclips**; 17.55 **Tik tak**; 18.00 **Nieuws**; 18.10 **Mooi en meedogenloos**, serie; 18.35 **Secrets**, serie; 19.03 **Buren**, serie; 19.25 **Mededelingen**; 19.30 **Nieuws**.
20.00 **Kapers op de kust**, schattenjacht
20.05 **Meester, hij begint weer**, serie
20.40 **An inconvenient Woman**, 2-delige TV-film
22.05 **Over m'n lijf**, wetensch. serie
22.25 **Tips voor trips**
22.35 **Vandaag**
22.55 **Uitzending door derden**

TV 2

15.05 **Ronde van Frankrijk**, Les Sables d'Olonne-Vannes
20.00 **Tijd voor Koen**, licht klassiek
20.30 **Splendeurs Naturelles d'Europe**, dok. serie
21.25 **Tips voor Trips**
21.30 **Nieuws**
22.05 **Tourjoernaal**
22.35 **De zusters Brontë**, film

VTM

17.00 **Tekenfilm**; 17.05 **Loveboat**, serie; 18.00 **Nieuws**; 18.05 **Magnum**, detektiveserie; 19.00 **Nieuws**; 19.30 **Rad van Fortuin**, spelprogr.
20.00 **Vakantiekriebels**, zomermag.
20.55 **Zomerrust**, serie
21.25 **Melrose Place**, serie
22.15 **Nieuws**
22.35 **Telefacts**, aktualiteiten
23.20 **Sportspecial**

Ned. 1

17.53 **Nieuws**; 18.00 **Nieuws**; 18.15 **Sesamstraat**, huishouden; 18.32 **Parker Lewis**, jeugdserie; 18.59 **Steil achterover**, komische serie; 19.27 **Gezond de zomer door**, gezondheidsmag.; 20.00 **Nieuws**.
20.25 **Opsporing verzocht**, oproep
21.17 **Hier en nu**, aktualiteiten
21.48 **Fire! Trapped on the 37th floor**, TV-film
23.20 **Document: Het romantische fenomeen**, dok.
23.49 **Miniatuur**
23.54 **Nieuws**

Ned. 2

13.00 **Nieuws**; 17.00 **Matinee klassiek**; 17.36 **Wetenswaarddevol met Wubbo Ockels**, sterrenkunde; 17.57 **Wegwijzer**; 18.00 **Nieuws**; 18.20 **De Teenage Hero Turtles**, tekenfilmserie; 18.45 **Bekijk het maar**, kinderprogr.; 19.33 **America's funniest home videos**, gekke video's.
20.05 **Te land, ter zee en in de lucht**, spelshow
21.01 **Schone Schijn**, komische serie
21.37 **Wonder boven wonder**, dramadoku.
22.24 **Tros Aktua**, aktualiteiten
22.52 **Classieclip**
22.59 **Het elfde uur**, hoogtepunten praatshow
23.52 **Nieuws**

Ned. 3

08.53 **Nieuws**; 15.05 **Ronde van Frankrijk**; 18.00 **Nieuws**; 18.18 **Parabolic people**, heroes; 18.22 **The essential history of Europe**, Duitsland; 18.55 **Studio sport**; 19.25 **TV & de muzen**, Peter Sellars
22.00 **Nieuws**
22.15 **Studio sport joernaal**
22.30 **NOVA**, duidingsmag.
23.01 **The cabinet of dr. Ramirez**, TV-film
00.52 **Nieuws**

DINSDAG 6 JULI

TV 1

17.30 **Boes**, tekenfilmserie; 17.52 **Samsonclips**; 17.55 **Tik Tak**; 18.00 **Nieuws**; 18.10 **Mool en meedogenloos**, serie; 18.35 **Secrets**, serie; 19.03 **Buren**, serie; 19.25 **Mededelingen**; 19.30 **Nieuws**.
20.00 **Kapers op de kust**, schattenjacht
20.05 **Schone Schijn**, komische serie
20.40 **Margriet**, praatshow
21.50 **NV De Wereld**, reportagemag.
22.25 **Tips voor trips**
22.30 **Vandaag**
23.00 **De Bietenmannen**, dok.

TV 2

14.25 **Ronde van Frankrijk**, Vannes-Dinard
20.00 **Het Interbellum**, literaire dok. serie
20.25 **Mijn hart is vol muziek**, vrijetijdsbesteding
21.25 **Tips voor trips**
21.30 **Nieuws**
22.00 **Tourjoernaal**
22.30 **Outback**, film

VTM

17.00 **Tekenfilm**; 17.05 **Love Boat**, serie; 18.00 **Nieuws**; 18.05 **Magnum**, detektiveserie; 19.00 **Nieuws**; 19.30 **Rad van Fortuin**, spelprogr.
20.00 **Vakantiekriebels**, zomermag.
20.30 **The Flying Doctors**, serie
21.25 **Ein Schloss am Wörthersee**, serie
22.15 **Nieuws**
22.50 **Special Squad**, politieserie
23.40 **Kortvlaams**, kortfilms

Ned. 1

17.53 **Nieuws**; 18.00 **Nieuws**; 18.15 **Sesamstraat**, hygiëne/wc; 18.33 **Het grote dierenrijk**, olifanten; 19.01 **Triathlon: de Halve van Stein**, verslag; 19.30 **Growing pains**, komische serie; 20.00 **Nieuws**.
20.25 **Villa des Roses**, dramaserie
21.21 **Avro Televisier**, aktualiteiten
21.50 **Birds of a feather**, komische serie
22.23 **Rondom Tien**, medische missers
23.02 **Nieuws**

Ned. 2

13.00 **Nieuws**; 17.10 **Een familiedrama**, jeugdfilm; 18.00 **Nieuws**; 18.20 **Countdown**, popmag.; 18.50 **Discover the world with Luv'**, muziekspécial; 19.20 **Veronica film en video**.
19.55 **De gulle minnaar**, film
21.25 **Veronica goes Asia**, reisverslagen
22.00 **Nieuwslijn Na Dato**, aktualiteiten
22.30 **De Wrekers**, spionageserie
23.15 **Strip- en cartoontekeningen**, teleac
23.20 **De geschiedenis van het geld**, teleac
23.50 **Nieuws**

Ned. 3

08.53 **Nieuws**; 14.25 **Ronde van Frankrijk**; 18.00 **Nieuws**; 18.18 **Gekleurd verleden, de geschiedenis van Suriname**, dok.; 18.52 **Studio sport**; 19.22 **Van gewest tot gewest**, regionaal nieuws.
19.55 **Brooklyn Bridge**, komische serie
20.20 **In de greep van de tango**, dok.
21.08 **2-metersessies**, muziekserie
22.00 **Nieuws**
22.15 **Studio sport jaarnaal**
22.30 **Nova**, aktualiteiten
23.01 **Nieuws**

WOENSDAG 7 JULI

TV 1

17.30 **Boes**, tekenfilmserie; 17.52 **Samsonclips**; 17.55 **Tik Tak**; 18.00 **Nieuws**; 18.10 **Mool en meedogenloos**, serie; 18.35 **Secrets**, serie; 19.03 **Buren**, serie; 19.25 **Mededelingen**; 19.30 **Nieuws**.
20.00 **Kapers op de kust**, schattenjacht
20.05 **Married with children**, komische serie
20.30 **Derrick**, misdaadserie
21.30 **'Allo, 'Allo**, komische reeks
21.55 **Op de koop toe**, konsumentenmag.
22.30 **Tips voor trips**
22.35 **Vandaag**
23.00 **De Nieuwsjongens**, komische serie

TV 2

15.25 **Ronde van Frankrijk**, Dinard-Avranches
20.00 **Boulevard: Eigenvolk en Andervolk**, dok. serie
20.30 **The Embrache of the Samurai**, dok.
21.25 **Tips voor trips**
21.30 **Nieuws**
22.00 **Tourjoernaal**
22.30 **Brussels by Night**, film

VTM

17.00 **Super 50**; 18.00 **Nieuws**; 18.05 **Magnum**, detektiveserie; 19.00 **Nieuws**; 19.30 **Rad van Fortuin**, spelprogr.
20.00 **Vakantiekriebels**, zomermag.
20.40 **Baywatch**, serie
21.25 **Jake and the Fatman**, serie
22.15 **Nieuws**
22.50 **Between two brothers**, film

Ned. 1

17.53 **Nieuws**; 18.00 **Nieuws**; 18.15 **Sesamstraat**, wassen; 18.32 **Flipper**, jeugdserie; 18.57 **Koud zweet**, jeugdfilm; 19.29 **Markant achterland**, achtergrondreportages; 20.00 **Nieuws**.
20.26 **Un homme en une femme**, film
22.22 **Je zaak of je leven**, dok.
23.12 **Dertigers**, serie
23.59 **Nieuws**

Ned. 2

13.00 **Nieuws**; 18.00 **Nieuws**; 18.18 **Ik weet het beter**, spelprogr.; 18.47 **50 kamers**, jongerenmag.; 19.12 **Gospel Holland**, muziekprogr.; 19.37 **Luipaardsporen aan de Dode Zee**, natuurdok.
20.24 **Jongenstad**, film
21.57 **Tijdsein**, aktualiteiten
22.27 **Antenne: ruimtepakken**, dok.
23.42 **Nieuws**

Ned. 3

08.53 **Nieuws**; 15.25 **Ronde van Frankrijk**; 17.35 **Alfred J. Kwak**, tekenfilmserie; 18.00 **Nieuws**; 18.17 **Terug naar de natuur**, komische serie; 18.50 **Studio sport**; 19.22 **Lingo**, woordspel; 19.50 **Zeg 'ns AAA**, komische serie.
20.17 **Twee voor twaalf**, kwisprogr.
21.00 **Nieuw Amelands peil**, nieuwsoverzicht
21.10 **Stortplaats**, milieudok.
21.33 **De man in het akwarium**, dok. over doven
22.00 **Nieuws**
22.15 **Studio sport**
22.30 **Nova**, aktualiteiten
23.00 **Den Haag Vandaag**
23.05 **Law and order**, misdaadserie
23.50 **Museumshatten**
00.00 **Nieuws**

DONDERDAG 8 JULI

TV 1

17.30 **Boes**, tekenfilmserie; 17.52 **Samsonclips**; 17.55 **Tik Tak**; 18.00 **Nieuws**; 18.10 **Mool en meedogenloos**, serie; 18.35 **Secrets**, serie; 19.03 **Buren**, serie; 19.25 **Mededelingen**; 19.30 **Nieuws**.
20.00 **Kapers op de kust**, schattenjacht
20.05 **De huisdokter**, serie
20.50 **De Préhistorie**, herhaling
21.20 **Panorama**, aktualiteiten
22.20 **Tips voor trips**
22.25 **Kijk uit!**, verkeersstips
22.30 **Vandaag**
22.55 **Night Court**, serie

TV 2

14.45 **Ronde van Frankrijk**, Avranches-Evreux
20.00 **Het Interbellum**, literaire dok. serie
20.25 **Tekens: Van Eyck**, dok.
21.25 **Tips voor trips**
21.30 **Nieuws**
22.00 **Tourjoernaal**
22.30 **Istanbul**, film

VTM

17.00 **Tekenfilm**; 17.10 **Love Boat**, serie; 18.00 **Nieuws**; 18.05 **Magnum**, detektiveserie; 19.00 **Nieuws**; 19.30 **Rad van Fortuin**, spelprogr.
20.00 **Vakantiekriebels**, zomermag.
20.40 **Tien om te zien**, show
21.45 **Rescue 911**, reddingsoperaties
22.15 **Nieuws**
22.50 **Lovejoy**, serie
23.45 **The Young Riders**, westernserie

Ned. 1

17.53 **Nieuws**; 18.00 **Nieuws**; 18.15 **Sesamstraat**, slapen; 18.32 **Parker Lewis**, komische serie; 18.59 **Ja, natuurlijk, Florida**; 20.00 **Nieuws**.
20.25 **Jessica Fletcher**, serie
21.16 **Kenmerk**, aktualiteiten
21.46 **Wilde Ganzen**
21.50 **Passions of the soul**, dok. serie C.G. Jung
23.20 **Nieuws**

Ned. 2

13.00 **Nieuws**; 18.00 **Nieuws**; 18.19 **Ik weet het beter**, spelprogr.; 18.44 **Peter**, sketches; 18.53 **50 Kamers**, jongerenmag.; 19.18 **Gospel Holland**, muziekprogr. 19.48 **Overal en nergens**, The Mickey Ronny story
20.21 **De koning van de bossen**, natuurdok.
21.14 **Vers van de pers**, kwis
21.39 **Een eslaagde operatie**, dok.
22.11 **Wereld van verschil**, bijbelstudie
22.25 **Nederland zingt: Vianen**, koorzang
22.39 **882882**, praatprogr.
23.36 **Op zoek naar de bronnen van de beschaving**, teleac
23.41 **Nieuws**

Ned. 3

08.53 **Nieuws**; 14.45 **Ronde van Frankrijk**; 18.00 **Nieuws**; 18.19 **The Ed Sullivan Show**, compilatieserie; 18.47 **Studio sport**; 19.22 **Lingo**, woordspel.
19.50 **In voor- en tegenspoed**, komische serie
20.20 **Murder times seven**, TV-film
22.00 **Nieuws**
22.15 **Studio sport jaarnaal**
22.30 **Nova**, aktualiteiten
23.04 **De speurder**, politieserie
23.55 **Natuurmoment**
00.00 **Nieuws**

VRIJDAG 9 JULI

TV 1

17.30 Prins Valiant, tekenfilmserie; 17.52 Samson-clips; 17.55 Tik tak; 18.00 Nieuws; 18.10 Mooi en meedogenloos, serie; 18.35 Secrets, serie; 19.03 Buren, serie; 19.25 Mededelingen; 19.30 Nieuws. 20.00 Kapers op de kust, schattenjacht 20.05 Moeders mooiste, komische serie 20.30 Zeg 'ns AAA, komische serie 20.55 De Fabriek, serie 21.40 Tropical Heat, aktieserie 22.30 Tips voor trips 22.35 Nieuws 23.05 Dangerous curves, serie

TV 2

15.00 Ronde van Frankrijk, Evreux-Amiens 20.00 Vlaanderen Vakantieland, Vlaanderen Fietsrout en Baskenland 20.40 Herover de aarde: Bleekheid kijk uit!, dok. 21.30 Tips voor trips 21.35 Nieuws 22.05 Tourjoernaal 22.35 Sailors don't cry, film

VTM

17.00 Tekentfilm; 17.05 Love Boat, serie; 18.00 Nieuws; 18.05 Magnum, detektiveserie; 19.00 Nieuws; 19.30 Rad van Fortuin, spelprogr. 20.00 Vakantiekriebels, zomermag. 20.40 Soundmixshow, nieuw talent 21.35 Booker, serie 22.25 Nieuws 22.50 Kommissar Schimanski, politiserie

Ned. 1

17.53 Nieuws; 18.00 Nieuws; 18.15 Sesamstraat, geheugen; 18.32 Flipper, jeugdserie; 19.01 Tekenfilmfestival; 19.10 Star Trek, the next generation, SF-serie; 20.00 Nieuws. 20.25 100 Wat?!, spelshow 21.13 The Saint, avonturenserie 22.05 De nomaden, dok. 22.30 In de herhaling, Marieke 23.12 Nieuws

Ned. 2

13.00 Nieuws; 18.00 Nieuws; 18.22 Zooveniers, zeehonden; 18.54 Candid Camera; 19.20 'Allo 'Allo, komische serie. 19.55 America's funniest home-video's, gekke video's 20.23 Stank voor dank, komische serie 20.59 Blind date, spelshow 21.49 Lach mee met André, terugblik 22.36 In the heat of the night, misdaadserie 23.26 Ruby Wax ten voeten uit, praatprogr. 00.00 Guns 'n Roses in concert 02.30 Nieuws

Ned. 3

08.53 Nieuws; 15.00 Ronde van Frankrijk; 18.00 Nieuws; 18.15 All along the watchtower, the Walkabouts; 18.50 Studio sport. 19.20 Mary Poppins, film 21.45 North Sea Jazz Festival 1993, rechtstreeks 22.00 Nieuws 22.15 Studio sport joernaal 22.30 NOVA 23.00 Gesprek met de minister-president 23.11 North Sea Jazz Festival 1993, hoogtepunten 23.56 Nieuws

Vele bekende gezichten in *De kollega's maken de brug*, een film naar de gelijknamige TV-serie. Zondag 4 juli op TV 1, om 20u.15.

ZATERDAG 3 JULI

HAWAII

George Roy Hill verfilmde in 1966 de roman van James Michener over een calvinistische predikant die in 1819 samen met enkele gelijkgezinden naar het onderontwikkelde Hawaï vertrekt om er het woord Gods te verkondigen. Een lang verhaal, met Max von Sydow en Richard Harris. (VTM, om 20u.50)

ZONDAG 4 JULI

DE KOLLEGA'S MAKEN DE BRUG

Filmversie van de populaire BRTN-serie met dezelfde kantoortiguren. Het in beeld brengen van de tot nu toe minder bekende kollega's bleek niet zo'n best idee. Toch blijven de grappen leuk en doen de acteurs het vrij goed. (TV 1, om 20u.15)

MAANDAG 5 JULI

DE BRONTE-ZUSTERS

Stijlvolle biografische film van André Téchiné uit 1979 over de drie zusjes die, zonder in hun isolement op een pastorie zelf ooit iets te beleven, hartstochtelijke romans schreven. Isabelle Adjani, Marie-France Pisier en Isabelle Huppert werden door kameraman Bruno Nuytten wondermooi in beeld gebracht. (TV 2, om 22u.35)

DINSDAG 6 JULI

DE GULLE MINNAAR

Peter Faber snelt als een soort ver-

edelde dekhengst van het ene bed naar het andere, terwijl zijn vrouw in Indië op zoek is naar zichzelf. Een domme Hollandse seksklucht van Mady Saks uit 1990, gebaseerd op twee romannetjes van Marjan Berk. (Ned. 2, om 19u.50)

WOENSDAG 7 JULI

BRUSSELS BY NIGHT

Debuutfilm van Marc Didden uit 1983 rond vier mensen zonder verleden en zonder toekomst in een moderne grootstad. De regie en de sfeerscheping zijn uitstekend, maar de opbouw is vrij zwak. Met François Beukelaers en Ingrid De Vos en met muziek van Raymond Van Het Groenewoud. Morgen volgt overigens Diddens *Istanbul*. (TV 2, om 22u.30)

DONDERDAG 8 JULI

COME NEXT SPRING

Mooi epos over een vechtersbaas die er na veel zweten en zwoegen in slaagt opnieuw zijn plaats in te nemen in de maatschappij, zij het dan de Amerikaanse. Een film van R.G. Springsteen uit 1956, met Steve Cochran en Ann Sheridan. (BBC 2, om 19u.)

VRIJDAG 9 JULI

SAILORS DON'T CRY

Liefdessprookje van Marc Didden uit 1988. Een verhaal over een haast ongelooftwaardige driehoeksverhouding, gezien door de ogen van een 8-jarige knaap. Hilde Van Mieghem is zijn moeder, Josse De Pauw de minnaar en Johan Leysen de tot inkeer gekomen vader. (TV 2, om 22u.35)

HERSENBREKER

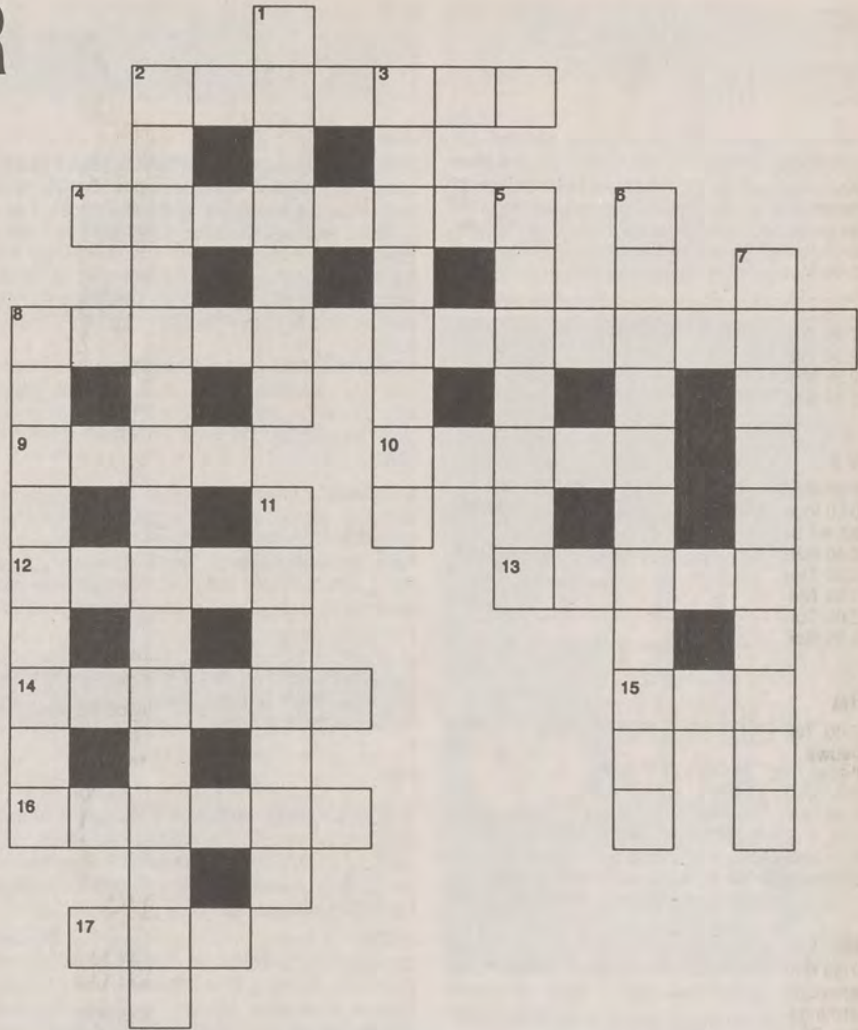
OPGAVE 185

HORIZONTAAL

2. Deze verbinding ligt op straat (7)
4. Zonder ook maar één kameraad? (8)
8. Schitterend mooi, maar is 't niet ten koste van je gezichtsvermogen? (14)
9. Vordert krachtig (4)
10. 1 1/2 - 1/2 (5)
12. De buitenste vruchtlaag (5)
13. 't Dichtst bij (5)
14. Ventileren als levensvoorwaarde (6)
15. Onvruchtbaar door totale uitdroging (3)
16. Die vind je onder de streep (6)
17. Zeker en vast (3)

VERTIKAAL

1. Koers houden valt niet mee bij deze wijze van voortbewegen (7)
2. Twee schoolvakken achtereen laten de historie zien van het gesproken en geschreven woord (16)
3. Speelt je levensweg zich op het atletiekveld af? (8)
5. Op die manier kijken duidt op wantrouwen (7)
6. Bewoner van een laaggelegen gebied (11)
7. Beleggen (10)
8. Nog 'n keer een klap uitdelen? Dan kun je beter je beurt voorbij laten gaan (9)
11. Dit is een kwestie van smaak (7)

OPLOSSING OPGAVE 183

Horizontaal: 1. draai; 6. ijsje; 8. uitlaat; 9. leegloper; 12. lam; 14. nachtschade; 15. radar; 16. badgasten; 17. entente; 18. warm; 19. baan; 20. doteren.

Vertikaal: 2. reisplannen; 3. allereerst; 4. neeg; 5. dagbladen; 7. slechtgemutst; 10. lichtjaren; 11. salamander; 13. marge.

Lisette Mertens uit de Sint-Ritastraat 128 in 3920 Lommel wint een prijsje. Haar gele briefkaart met de juiste oplossing van opgave 183 werd uit de korrekte inzendingen geloot.

Wij verwachten uw gele briefkaart met de oplossing van opgave 185 ten laatste maandag 12 juli op de redactie: Barrikadenplein 12, 1000 Brussel.

SATERDAG

AHASVERUS

„Alain Van den Bossche wint”,
las Ahasverus
In „Allons-y!”

*

Kinderen vinden Zoo
dol fijn

*

Regering: alvorens de plaat
nog even de schoenen poetsen..

*

Luchtmacht in problemen:
Neuro-korps

*

Struisvogels in Wallonië,
Mieke Vogels in Vlaanderen

*

Benefietavond met
Stef Bosnië

*

HET PARTIJBESTUUR DEELT MEE

Het partijbestuur van de VU volgt Minister van Buitenlandse Zaken Willy Claes niet in zijn positieve beoordeling van de Amerikaanse raketaanval op Bagdad. Het is ver gezocht om een aanslag, die uiteindelijk nooit heeft plaatsgevonden, aan te wenden om artikel 51 van het handvest van de Verenigde Naties voor deze vergeldingsaktie in te roepen.

Hiermee zetten de Verenigde Staten de internationale rechtsregels eens te meer naar hun hand. De VU betreurt dat president Clinton zijn binnenlands imago wil oppoetsen door dergelijke acties.

De houding tegenover vermeende terroristen in Bagdad staat in schril contrast met de Westerse besluiteloosheid t.a.v. de terroristen aan de grenzen van Europa. Wanneer een even manhaftige houding tegenover de verschrikking in Ex-Joegoslavië?

Evengoed wijst de VU erop dat haar veroordeling van de Verenigde Staten op geen enkele wijze een goedkeuring inhoudt van de terreur die sommige Islam-landen internationaal organiseren.

FRANSTALIGE SCHOLIEREN LEZEN OVER HUN STAD

Dank zij het mecenaat van de stichting Noord-Zuid (Roosendaal, Nederland) bezorgde volksvertegenwoordiger Vic Ancliaux aan alle franstalige sekundaire scholen in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest een exemplaar van *Bruxelles, histoire d'une ville brabançonne*. Dit werk is de Franse vertaling van *Brussel, geschiedenis van een Brabantse stad*, geschreven door dr. Paul De Ridder.

Deze publikatie (die eveneens in het Duits en het Engels verscheen) schetst de krachtlijnen van de geschiedenis van Brussel zowel politiek en economisch als sociaal en cultureel. Ook wordt de historische evolutie van het taalgebruik te Brussel belicht.

In een begeleidende brief aan de direkties van de scholen stelt Vic Ancliaux vast dat zowat overal in Europa de volkeren hun identiteit herontdekken. Ook de Brusselaars moeten zich bewust worden van hun historische wortels. Dit is des te meer noodzakelijk nu Wallonië meer en meer zijn eigen weg gaat. Dat hoeft trouwens geen verwondering te wekken aangezien de Brabantse stad Brussel nooit deel heeft uitgemaakt van Wallonië.

ENCLAVE

Vic Ancliaux verheugt er zich over dat in 1989 een regeling werd getroffen voor Brussel en dat Frans- en Nederlandstaligen er nu op een konstruktieve wijze samenwerken.

Doordat Brussel een enclave is in Vlaanderen zijn er op heel wat terreinen samenwerkingsakkoorden nodig (bv. vervoer, infrastructuur, ruimtelijke ordening enz.). Daarom, aldus Vic Ancliaux, heeft het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest alles te winnen bij een goede verstandhouding met Vlaanderen.

Vic Ancliaux pleit verder voor samenwerking tussen Brussel en Vlaams-Brabant. Onmisbare vereiste hiertoe is evenwel dat de Nederlandse en de Franse taal te Brussel volkomen gelijkwaardig zijn. Elk streven naar hegemonie (overwicht van een van de partijen) zou overigens zinloos zijn wegens de groeiende internationalisering van de hoofdstad.

BRABANT

JULI

2 LEUVEN: Bestuursvergadering VUJO-KUL in stamlokaal Den Engel, Grote Markt, om 15u. Met o.a. evaluatie voorbij werkjaar, afscheid voorzitter Koen 't Sijen. Iedereen welkom. Org. en info: Marc Hendrickx, 015/20.15.16.

3 ASSE: Guldensporenviering met o.m. de groep Incar. Zaal Ter Krokegem, Stwg. op Dendermonde (aan de kerk) te Asse-Krokegem. Org.: De Wakker-Asse.

4 WOLVERTEM: Guldensporenfeest, 12u. Barbecue, 14u. Vlaamse Kermis, 16u. Midnight Team, 20u. Jo Vally in het domein Neromhof Wolvertem. Org.: Karel Bulsfonds Meise en andere verenigingen.

4 WEMMEL: Vlaams Volksfeest, in de Zandloper. Van 14u. tot 14u.30: start familiale wandelzoektocht. 16u.: optreden dansgroep. 17u.15 optreden Karel Declerck, kabaret. 19u.45 optreden „Oomnan“, Vlaamse rock. Met taart, boterhammen met platte kaas e.d. Org.: Vlaamse Kring en FVV-Wemmel.

8 LEUVEN: Werkvergadering voor alle personen die willen meewerken aan het organiseren van reis naar IJzerbedevaart. Om 20u. in de bovenzaal van Klein Tafelrond, Grote Markt.

9 LENNIK: Guldensporenviering in het Gemeentelijk Sport- en Ontmoetingscentrum, om 19u.30. M.m.v. vendeliers, KH St. Cecilia, Lennikse muziekakademie, koor Davidsfonds St. Martens en St. Kwintens, seniorenkoor en voordrachten. Org.: Gemeentebestuur en gemeentelijke kulturele raad.

10 WOLVERTEM: Feest van de Vlaamse Gemeenschap. Mannenkoor De Bie uit Opwijk, feestrede door Hugo Schiltz en optreden van Jef Burm. Om 20u.15 in de Gemeenteschool, Hoogstraat 40 te Wolvertem. Org.: Karel Bulsfonds e.a.

10 KAPELLE O/D BOS: Guldensporenviering. Vanaf 14u.30 kinderprogramma; om 20u. academische zitting in de raadszaal. Org.: VU-Kapelle o/d Bos.

11 KAPELLE O/D BOS: Fietsenzoektocht. Vertrek om 13u. bij voorzitter Jan Buelens. Afstand 20 km. Na aankomst: gezellig samenzijn. Org.: VU-Kapelle o/d Bos.

OOST-VLAANDEREN

JULI

4 OUDENAARDE: Barbecue in Dorpshuis De Linde, Berchemweg 250 te Melden. Deelname: 350 fr.p.p., -12j.: 170 fr. Gast: Kamerlid E. Van Vaerenbergh. Org.: Vlaamse Vriendenkring Oudenaarde i.s.m. VU-Oudenaarde.

9 GENT: „Vlaams huis in beweging“ — Guldensporenviering in Ridderzaal Gravenkasteel, Veerleplein Gent. Aanvang 20 uur. Optreden van Frank De Gruyter, presentatie Martien Geerinckx. Geleghedstoespraak door Vlaams Minister Johan Sauvens. Toegang gratis. Organisatie VU-Gent-Eeklo.

11 ZOTTEGEM: 11 juli-barbecue in de Bevegemse Vijvers, van 11u.30 tot 15u. Org.: Vlaamse Vriendenkring Zottegem.

11 WAASMUNSTER: 11 juli-fietszoektocht. Vertrek tussen 13 en 14u. in de Parochiezaal van de Ruiter, Sijpstraat. Einde rond 18u. Prijzen, drank en broodjes zijn voorzien. Org.: A. Verbruggenkring.

11 EVERGEM: Toneel „De Honden in de Zegekooor“. Om 19u.30 in KC De Stroming te Sleidinge. Kaarten in het KC zelf (357.54.11) of Veerle Moerman (353.79.54), Jolande De Walsche (357.32.68) of Roland Bruynbroeck (373.69.49). Org.: Vlaamse verenigingen van Evergem.

GORDEL-OEFENING TE VLEZENBEEK

Met het oog op een goede voorbereiding van het Gordelgebeuren rondom Brussel op de eerste zondag van september, kan men ook deze zomer (voor de 5de opeenvolgende maal reeds) opnieuw terecht in Vlezenbeek waar elke woensdagavond om 19u. gestart wordt met een verkenningstocht door het Pajottenland. Inrichter is opnieuw de vzw *De Vrede*.

Op woensdag 7 juli e.k. om 19u. is het verzamelen op het gemeenteplein voor een eerste toeristische tocht. Behoudens zeer slechte weersomstandigheden gaan de gordeltochten door op 7, 14, 21 en 28 juli; op 4, 11, 18 en 25 augustus en op 1 september.

„DE HONDEN“ TE EVERGEM

Op 11 juli a.s. richten de Vlaamse verenigingen van Evergem een opvoering in van „De Honden in het Zegekooor“, het toneelstuk als aandenken en eerherstel aan Irma Laplasse.

Nu bijna 50 jaar na de feiten zijn velen het erover eens dat de naoorlogse repressie te veel was afgestemd op gevoelens en niet op feiten, en dat de onverdraagzaamheid, vooringenomenheid en het gebrek aan onafhankelijkheid van het toenmalig gerechtelijk apparaat, zeer veel leed en nieuwe woede heeft opgewekt die na 50 jaar nog steeds voelbaar aanwezig is.

Deze voorstelling gaat door in het kultureel centrum *De Stroming* te Sleidinge, op 11 juli om 19u.30.

Het stuk wordt ingeleid door Oswald Van Ooteghem.

Kaarten te bekomen bij: het kultureel centrum *De Stroming* (091/357.54.11), Veerle Moerman (091/353.79.54), Jolande De Walsche (091/357.32.68), Roland Bruynbroeck (091/373.69.49).

Adverteren in WIJ
rendeert

02/219.49.30

Probeer eens!

WEST-VLAANDEREN

JULI

11 WERVIK: Fietstocht van Wervik naar Geluwe langs de landelijke wegen. Verzamelen vanaf 14u. aan café De Macote, vertrek om 14u. Aankomst aan 't Komeerke om 16u. Org.: Vlaamse Kring Wervik-Geluwe.

11 DEERLIJK: VU-Braadfeesten n.a.v. Feestdag Vlaamse Gemeenschap. Vanaf 12u. in De Wieke (Molenhoek). Volw. 350 fr., kinderen 200 fr. Feestrede: alg. sekretaris Chris Vandenbroeke. Info: 056/72.70.98 of bestuursleden.

11 TIELT: Gezinsfietstocht t.g.v. 11 juli. Verzamelen om 13u.45 aan parking St.Pieterskerk Tielt. Langs Molenlandroute naar Kanegem. Rond 16u.30 terug naar café 't Paradijs, Ieperstraat 14 (belegde broodjes). Deelname: 50 fr. Inschrijven voor 8/7 bij Hilde Houwen, Stationstraat 75/3, Tielt (051/40.42.94). Org.: A. Vander Plaetsekring en VU-Tielt.

MET CD-CARS NAAR DIKSMUIDE

De VU van Nieuwpoort organiseert i.s.m. CD-Cars een reis naar de IJzerbedevaart te Diksmuide. De „oplaadroute” gaat langs Ledegem, Roeselare, Izegem. De prijs bedraagt 250 fr. per persoon.

Inschrijven bij Kristof Standaert, Oostendestraat 4, bus 3 te 8620 Nieuwpoort-stad.

VLOETHEMVELD KRIJGT VERDEDIGERS

De voorzitter van de Kulturele Raad van de gemeente Zedelgem heeft in de bestuursvergadering van 24 juni het standpunt van VU-Zedelgem behandeld omtrent de bescherming van het militair domein en omliggende bossen Vloethemveld.

Het voltallig bestuur heeft het VU-standpunt bijgetreden en dit reeds schriftelijk overgemaakt aan minister Sauwens.

Ook de plaatselijke Natuurgidsen v.z.w. hebben het VU-standpunt volledig onderschreven.

HOTEL - RESTAURANT

San Martino

Berg 17 - B 3790 St. Martens-Voeren
Tel. 041/81.09.08 - 041/81.09.29

Gastronomie in een groene oase

Diverse forel spec. en streekgerechten
Marktverse produkten

Groepsarrangementen

Prachtig uitzicht op de Voervallei
Gezellige taverne, groot terras, openluchtzwembad, kinderspeeltuin, petanquebanen en grote parking.

Voor uw groepsreizen naar de Voerstreek met geleid bezoek aan de forellenkwekerij kontaktee ons. Speciale groepsmenu's.

GEWEST MAASEIK NAAR DIKSMUIDE

De IJzerbedevaartwerkgroep-gewest Maaseik legt bussen in naar de IJzerbedevaart.

Prijs: volwassenen: 300 fr., kinderen -12j.: gratis / studenten: 100 fr.

Na de IJzerbedevaart verblijven we enkele uren in Antwerpen-Kultuurstad 1993.

Schrijf nu in bij:

Maaseik:

- B. Broecks, Plantage 14, 56.64.88
- J. Deben, Oude Ophoverbaan 88, 56.47.38
- L. Pieters, Bleumerstraat 71, 56.44.73

Neeroeteren:

- R. Brouwers, Hoogstraat 6, 86.45.06
- Chr. Goossens, Kinrooiersteenweg 42, 86.34.50

- W. Rosiers, Wijklaan 21, 86.35.38

- M. Verheyen, Voorshoverterwege 62, 86.45.06

Opoeteren:

- M. Assenberg, Schoolstraat 7, 86.58.04
- M. Meuwis, Neeroeterenstraat 67, 86.65.24
- R. Nauwelaerts, Dorperberg 33, 86.34.56

Kinrooi:

- G. Gerits, Pastorijstraat 4, 70.24.20 (gemeentehuis)

Dilsen:

- Mevr. Dillen, Boyen 32, Stokkem, 75.70.37
- Mevr. Vastmans, Burg. Henrylaan 84a, Rotem, 86.73.97

- J. Simons, Mulheim 7, Lanklaar, 75.53.14.

LIMBURG

JULI

11 OPOETEREN: 11 juli-viering in zaal De Oeter, Bosbessenplein. Om 11u.: Volkse Fruhshoppen door Jan Luyten en Noël., 11 juli-toespraak, om 15u.: kinderteater Dinges speelt Pipo-Tripoli. Eten en drank naar believen. Org.: 11 juli-komitee i.s.m. stad Maaseik en technische dienstne.

ANTWERPEN

JULI

4 WIJNEGEM: 11 juli-wandelzoektocht. Vertrek en aankomst in Oud Gasthuis, Polyvalente zaal, Turnhoutsegaan 199 te Wijnegem. Inschrijving vanaf 13u., deelname: 100 fr. Org.: VU-Wijnegem.

9 KONTICH: Guldensporenviering „Vlaanderen in het Europa der Volkeren”. Om 20u. in het St. Rita-kollege, Pierstraat. Met o.m. optreden fanfare St. Cecilia Waarloos, zangkoor St.Cecilia Waarloos, strijdrede en overhandiging oorkonde. Org.: Vlaamse Kring Kontich.

10 WOMMELGEM: Guldensporenzangfeest, Kerkplaats Wommelgem. Aanvang: 20u.30. Voorprogramma: 20u. met optreden van De Veske Voljeir en Vendeliers-Broechem en Koperensemble Joz. De Houwer. Nadien zang en animatie in zaal Familia. Org.: KK Jan Puimège.

10 HEIST O/D BERG: Gemeentelijke Guldensporenviering in KC Zwaneberg om 19u.30. Muziek met Leen Persijn. 11 jultoespraak door Peter De Roover (VVB-voorzitter). Fakultatief: avondmaal na de vertoning. Inschrijven via Roger Van Dijck, tel. 015/24.80.86.

11 MORTSEL: Guldensporenviering. Om 10u.30 Te Deum; om 11u. in de tuin van de Dieseghemhoeve: Verwelkoming, gelegenheidstoespraak en optredens. Org.: Gemeentebestuur Mortsel i.s.m.

Gemeentelijke Kulturele Raad. Bij slecht weer in het Mark Liebrecht-centrum.

11 BERLAAR: Met bus vanuit Berlaar naar Brussel-Guldensporenviering. Dagtocht, met eveneens wandeling met gids. Avondprogramma in Paleis voor Schone Kunsten vanaf 20u. Info: Walter Luyten, 03/482.11.93. Kosteloze deelname mits inschrijving voor 2 juli.

11 WESTERLO: 11 juli-viering in De Garve, in Zoerle Parwijs. Om 14u. natuurwandeling o.l.v. Rosa Geens-Dierckx. Omstreeks 17u. 11 juli-toespraak door Johan Sauwens. Vanaf 18u. braadfeest. Inschrijven voor 1/7 bij VU-Westerlo aan 250 fr.p.p. Org.: VU-Westerlo.

11 KONINGSHOOIKT: Guldensporenfietszoektocht. Inschrijven van 13 tot 14u. Inleg 100 fr. Parochiecentrum Koningshof. Org.: VU-Koningshooikt.

11 BOECHOUT-VREMDE: 11 juli-misviering in de kerk van Vremde om 10u. Om 15u. Guldensporenviering in de Jan Frans Willemschool te Boechout, met als feestredenaar Lionel Vandenbergh, voorzitter IJzerbedevaartkomitee.

11 HOVE: 11 juli-viering in het Gemeentehuis van Hove, Geelhandlaan 1, om 10u.45. Gelegenheidspreker is gemeenschapsminister Johan Sauwens, met achteraf kleine receptie.

LAATSTE MOHIKAAN

In zijn slottoespraak, gehouden in de Groene Poorte te Sint-Michiels Brugge, ter gelegenheid van de Algemene Vergadering West-Vlaanderen sprak de provinciale voorzitter, de heer Willy Seys, volgende slotzin uit: „Als Koninklijke Belgische voetbalbond mogen we fier zijn unitair te blijven. Eendracht maakt macht”. Einde citaat.

Wat de waarde van een dialect ook is, enerzijds faalden alle sprekers in hun stunte-lij taalgebruik en anderzijds hadden de toespraken geen minste inhoud die te noteren waard was.

Bedankt KBVB, voor mij hoeft het niet meer op die manier.

Géry Cappon, Zedelgem

ANTI-TANKGRACHT (1)

Via radio Vlaanderen Internationaal volg ik in het verre Noorwegen de discussie omtrent het duwvaartkanaal. Graag zet ik mijn persoonlijke mening op papier.

Wie een beetje met de leefbaarheid van Vlaanderen begaan is komt tot het besluit dat het wegvervoer en in het bijzonder het vrachtvervoer het verzadigingspunt heeft bereikt.

Met deze vaststelling voor ogen zou onze partij duidelijk en eerlijk moeten zijn: ofwel is de Vlaamse bevolking bereid echt „anders te gaan leven” en dan lost dat probleem zich zelf langzamerhand op, ofwel willen de Vlamingen zo veel als mogelijk hun huidige welvaart veilig stellen. Die laatste optie gaat helaas niet zonder enkele pijnlijke ingrepen. Wie dan niet kiest voor meer weg zal moeten kiezen voor nieuwe spoorlijnen of binnenscheepvaart.

Beweren, zoals Agalev, dat de bestaande spoorlijnen maar moeten worden gemoderniseerd, is volksverlakkerij. De huidige spoorweginfrastructuur is grotendeels een erfenis uit de 19de eeuw. Ontsluiting van de Antwerpse haven vraagt minstens aanpassing van de lijn naar Lier en Aarschot van twee naar vier spren; en dan blijven we nog opgepadeld met de niet weg te werken flessenhal te Berchem. Overigens kan men nu al voorspellen dat Agalev zich ook tegen deze uitbreiding zal verzetten.

U hebt intussen begrepen dat ik helemaal niet gelukkig ben met de rangschikking door Johan Sauwens van het anti-tankgracht als landschap. Achtenalopen van andere partijen is niet de ideale manier om zich te profileren en is zelden electoraal lonend.

Bob Walscharts, Mortsel

ANTI-TANKGRACHT (2)

De vzw *Natuurreservaten* heeft zich positief uitgelaten over de bescherming van de anti-tankgracht door minister Johan Sauwens. De vereniging, die reeds zoveel goeds heeft

gedaan voor de natuur in Vlaanderen, spreekt nu de wens uit dat de Vlaamse regering vlug tot een definitieve rangschikking komt. Ook wij hopen het, onze natuur is reeds in zo ver gevorderde slechte staat (van ontbinding) dat zo voorzichtig mogelijk met haar moet worden omgesprongen.

Natuurlijk moet er een evenwicht tussen industrie en ecologie nagestreefd worden, maar tot zolang de balans in het voordeel van de industrie overheelt is vechten voor elke vierkante meter natuur geen overbodige strijd. Ook al moeten daarvoor de plannen van het Duwvaartkanaal sneuvelen. Er bestaan genoeg alternatieven om dat probleem op te lossen, bovendien is er geen geld om het kanaal te graven.

Met *Natuurreservaten* weet ik dat „als de Vlaamse regering haar natuurbeleid echt ernstig neemt ze niet anders kan dan minister Sauwens steunen in zijn poging om de anti-tankgracht definitief te beschermen.”

P.L., Hofstade

De redactie ontvangt graag brieven voor de lezersrubriek *Wederwoord*. Naamloze brieven gaan de scheurmand in, evenals scheld- en smaadbrieven. De andere publiceert zij, naargelang er plaats beschikbaar is. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken zonder de essentie van de inhoud te veranderen. Brieven worden ondertekend met de naam en de plaats van herkomst, tenzij de schrijver verzoekt slechts de initialen te gebruiken. De opinie, vertolkt in een lezersbrief, is niet noodzakelijk deze van de redactie.

ZICHTBAAR

Weldra trekken de Vlamingen weer Europa rond. Ze reizen dan door gelijkaardige regionale gebieden, zoals Bretagne, Friesland, Andalusië e.a. Eén van de opvallendste uitingen van hun eigenheid is het gebruik van eigen auto-kentekens, zoals BZH (Bretagne), FRL (Friesland), ECOSSE (Schotland) e.d.

De Vlamingen kunnen nu ook consequent de reeds langer bestaande kentekens VL en/of de Leeuw aanbrengen op hun voertuigen. Dit zou een ingeburgerd teken van Vlaams zelfbewustzijn moeten zijn.

Alle bewuste Vlamingen kunnen zo ook ingaan tegen de vervlakkende tendens van het gebruik van Europese symbolen. Logisch gezien heeft dit Europees sterrencirkeltje geen praktische waarde, vermits het, doorheen Europa gebruikt, geen onderscheid tussen volkeren laat zien. Bovendien wordt

dit teken van Europees centralisme in garages en verkooppunten dikwijls ongevraagd aangebracht! Het is ook duidelijk dat enkel in ons land deze tekens op dergelijke schaal verspreid worden — elders komen ze vaak niet voor. En zeker niet bij de kleinere volkeren, wiens bestaan in Europa eerder bedreigd wordt. Snappen de Vlamingen dat wel voldoende?

Hopelijk zorgt het project *Vlaanderen 2002* hier ook voor de invoering van onze eigen symbolen, zoals onze leeuwenvlag en ons nationaliteitskenteken. Tevens kan de benaming Vlaanderen, naar de buitenwereld toe, niet genoeg gebruikt worden.

Het gebruik van regionale VL-tekens is overigens ruimer verspreid in Frans-Vlaanderen dan bij ons. Daar verwondert men zich aan ons gebrek aan volksfierheid.

Daarom ook een oproep om onze *Volkskentekens* op onze voertuigen aan te brengen en speciaal 11 juli bevlaggend te gedenken!

Jos Wouters, Sint-Amands

VOORTOUW (1)

De Volksunie wil van haar wazig profiel af. Eindelijk! Het werd tijd dat de mensen inzien dat de VU voor heel wat meer staat dan enkel maar de Vlaams-Waalse kwestie. Veel jonge mensen zitten daar op te wachten.

De voorstellen die voorzitter Bert Anciaux doet, klinken soms misschien wat utopisch. Maar federalisme was destijds ook maar een droom. Als de VU er vandaag in lukt opnieuw de politieke thema's zoals werkloosheid en huisvesting aan te geven dan wacht haar nog een schitterende toekomst.

Eindelijk probeert de VU, na jarenlang bang stilzwijgen, terug het voortouw te nemen in enkele actuele maatschappelijke discussies. Dit is de enige manier om er weer bovenop te komen en de maatschappelijk geëngageerde en sociaal gevoelige kiezer aan te spreken. Voortdoen!

Raf Lagaert, Merelbeke

VOORTOUW (2)

Vrijdag j.l. kon je in alle kranten de grote krachtlijnen van het nieuwe maatschappelijk project van de VU, en de reacties daarop, lezen. Dat niet iedereen het met verschillende elementen van dit project eens is, kan men heel goed verstaan. Måar de manier waarop die reacties zijn geuit, ergeren mij in hoge mate. Het is gemakkelijker iets af te breken dan aan de toekomst te werken.

Als gewoon VU-lid en simpatisant begint het gekrakeel mij stilaan de keel uit te hangen. VU-leden willen maar één ding en dat is duidelijkheid! Daarom sta ik volledig achter het nieuwe maatschappelijk project.

Eric Opstaele, Middelkerke

Brugge bezoeken is ook kennis maken met het

Vlaams Ontmoetingscentrum

*** De Gulden Spoor**

rechtover uitgang parking

't Zand 22 Brugge
tel. 050.34.30.82

- * dranken * restaurant
- * snacks * zaal voor 50 pers.

Café & Feestzaal ★
★ Op Den Saele
Boomstraat 141 3798 's-Gravenvoeren

Zitplaatsen feestzaal voor 100 personen - Groepen en bussen **op afspraak** tegen speciale prijzen - toeristenmenu 295 fr.

Café Zaal Hotel
— Cambrinus —
Kloosterstraat 3 • 3960 Bree
089/47.28.97

AFSPANNING
In de Groene Poort
Dorp 31, GOOIK
Tel. 02/532.10.21.

Sedert een halve eeuw het Vlaamse trefpunt in het Pajottenland. Streekbieren, boterhammen, spaghetti en ijs. Terras, speeltuin, vergaderzaal. **Uitbaters Herman Neukermans en Anita Sorgeloos.** Dinsdag gesloten.

'tboerenhof

CAFE-RESTAURANT-FRITUUR

Terras - Lunchroom - Coffeeshop
Altamira stone grill

Prijzen voor groepen op aanvraag.

De Plank 24A
3790 Sint-Martens-Voeren
Tel. 041/81.07.03

**Adverteren in WIJ
rendeert**

02/219.49.30

Probeer eens!

**Banketbakkerij
ANTWERPIA**

JOOST GOSSYE

Geraardsbergsestraat
38
9300 Aalst
Tel. 053-21.35.33

**RESTAURANT-HOTEL
OVEREINDE**

Salons Raymond
— banketzalen tot 300 personen
— specialiteiten bruiloften en banketten

Overeinde 8 AS
011/65.73.05 - 65.89.40

**Bij vertonen van VU-Idkaart:
één aperitief gratis.**

Het Palinghuis

Sedert 1910

JAN PAUWELS-DE BRAUWER

Oude Brugstraat 16, 9200 Schoonaarde. Tel. 052-42.32.46

Wekelijkse rustdag vrijdag tot zaterdag 18 uur
Jaarlijks verlof december

De familiezaak met traditie

**Brood- en
banketbakkerij**

R. DE BEULE
Heirbaan 53
2070 BURCHT
Tel.: 03/252.70.98

**SPECIALITEIT VAN ALLE
GELEGENHEIDSGEBAK**

Hostellerie

Petrus

Oerenstraat 13 8190 Alveringem
tel. 058/288 007

Hotel — Restaurant — Feestzaal — Tea-Room

Een gastronomisch kompleks, gelegen op amper 15 min. van de kust, stelt U een zee voor van kalmte, comfort, keuken, rust, rustiek en romantiek.

Wij bieden U:

- 14 luxeuze hotelkamers met alle denkbare comfort.
- Fijne Franse keuken, à la carte en 8 menu's van 715 fr. tot 1600 fr.
- Een hart voor de kinderen, eigen speelruimten en aangepaste menu's.
- Kamer (2 pers.) met uitgebreid ontbijt: 2400 fr.
- Eveneens pension en half-pension mogelijkheden.
- Week-end verblijf en gastronomische weekends.

"SEMINARIEMOGELIJKHEDEN" - conferentiezaal met alle nodige multifunctionele apparatuur.

Voor gratis informatiepakket nopens onze mogelijkheden:

Oerenstraat 13 8690 Alveringem tel. 058/288 07 fax 058/289 381

**Met verouderde communicatiemiddelen,
hebt u de touwtjes
niet langer in handen.**

PENTAGONE

De oplossing : de telefooncentrales van Alcatel Bell.

De Alcatel 1600 is de ideale telefooncentrale voor KMO's. Er kunnen 4 tot 64 toestellen worden op aangesloten. Voor nog grotere bedrijven, ontwierpen we de 5400 BCN. Deze telefooncentrale kan alle telefoonverkeer en gegevenstransmissie aan en vereist

geen bijkomende en dure installaties. **Voor meer inlichtingen over deze centrales, bel 02/718.84.08 of fax 02/718.84.22.**

Stap binnen in de ISDN-wereld van Alcatel Bell, de wereld van de communicatie.

ALCATEL
BELL TELEPHONE